

MARCELINA ZDENKOWSKA

*Hot news w serialu
Miasteczko South Park
Znaczenie i krytyka*

Recenzent

prof. zw. dr hab. Agnieszka Ogonowska

HOT NEWS W SERIALU MIASTECZKO SOUTH PARK. ZNACZENIE I KRYTYKA

exante.com.pl, wydawnictwoexante.pl, Wrocław 2019

Nie wszystkie prawa zastrzeżone: tekst niniejszej publikacji jest dostępny na licencji Creative Commons (CC BY-NC-ND 4.0)

Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych
4.0 Międzynarodowe

Zezwala się na wykorzystanie publikacji zgodnie z licencją – pod warunkiem zachowania niniejszej informacji licencyjnej oraz wskazania Wydawnictwa jako licencjodawcy praw do korzystania z tekstu i Autora jako właściciela praw do tekstu.

Treść licencji jest dostępna na stronie:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.pl>

Źródło zdjęć na okładce: pixabay.com (PublicDomainPictures)
udostępnione na licencji CC0 Creative Commons, Public Domain.

Treść licencji jest dostępna na stronie:

<https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/legalcode.pl>

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść, formę i styl publikacji

ISBN 978-83-66187-44-3 (PDF)

ISBN 978-83-66187-43-6 (oprawa miękka)

Exante Wydawnictwo Naukowe

dr Klaudia Pujer

ul. Buforowa 24 lok. 10, 52-131 Wrocław

WWW: exante.com.pl, wydawnictwoexante.pl

MARCELINA ZDENKOWSKA

*Hot news w serialu
Miasteczko South Park
Znaczenie i krytyka*

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział 1. <i>Miasteczko South Park</i>	7
1.1. Historia serialu i bohaterowie	7
1.2. Produkcja serialu <i>Miasteczko South Park</i>	11
1.3. Produkty związane z <i>Miasteczkiem South Park</i>	12
1.4. <i>Miasteczko South Park</i> w badaniach naukowych	14
Rozdział 2. <i>Hot newsy – znaczenie i krytyka</i>	15
2.1. Definicja <i>hot newsów</i>	15
2.2. Problem praw autorskich do informacji	18
Rozdział 3. Komizm w serialu <i>Miasteczko South Park</i>	21
3.1. Definicja komizmu	21
3.2. Komizm w serialu na podstawie teorii Bachtina oraz Bergsona	24
Rozdział 4. <i>Hot newsy w serialu Miasteczko South Park – znaczenie i krytyka</i>	31
4.1. Analiza odcinków	31
4.2. <i>Best Friends Forever</i>	31
4.3. <i>A Scause for Applause</i>	33
4.4. <i>World War Zimmerman</i>	34
4.5. <i>Stunning and Brave</i>	37
4.6. <i>Where My Country Gone?</i>	39
4.7. <i>Naughty Ninjas</i>	42
4.8. <i>Member Berries</i>	43
4.9. <i>Put It Down</i>	46
4.10. <i>Franchise Prequel</i>	48
4.11. <i>Sons A Witches</i>	51
4.12. <i>Dead Kids</i>	54
4.13. <i>The Problem with a Poo</i>	58
4.14. Podsumowanie	61
Zakończenie	63
Bibliografia	65
Filmografia	69

Wstęp

Serial *Miasteczko South Park* realizowany jest od 22 lat. Przez ten czas ukazywane tam społeczeństwo zmieniało się równoległe do tego rzeczywistego. Mimo licznych kontrowersji oraz krytyki ze strony wielu środowisk, seria ta cieszy się wciąż ogromną popularnością wśród widzów na całym świecie. Twórcy serialu często podkreślają, że albo poddaje się satyrze każdy temat, albo nie tworzy się go wcale. Właśnie ten radykalizm, co do komizmu, wyróżniał *Miasteczko South Park* w czasie jego powstawania. Obecnie serial nie jest już tak kontrowersyjny (dla odbiorców) jak piętnaście lat temu, na co wpłynęły m.in. konkurencyjne produkcje o podobnym wydźwięku.

Na temat serialu powstało wiele publikacji. Od wielu lat jest on przedmiotem zainteresowania amerykańskich i polskich uniwersytetów. Mimo iż fabuła poszczególnych odcinków skupiona jest raczej wokół problemów dotyczących Stanów Zjednoczonych, można w nich odnaleźć również zagadnienia uniwersalne. Pod kątem *hot newsów* serial nie został dostatecznie zbadany – brakuje na ten temat publikacji. Nacisk w badaniach zazwyczaj pada na komizm, język, styl wypowiedzi bohaterów, krytykę kultury popularnej oraz filozoficzną stronę *Miasteczka South Park*.

W tej książce skupiono się na *hot newsach*, które Matt Stone i Trey Parker postanowili ukazać w swojej wieloletniej produkcji. Analizie poddano trzy ostatnie sezony, ze względu na: aktualność, brak dostatecznego zbadania tego zagadnienia w publikacjach naukowych oraz nową formę odcinków¹. Problemem poruszonym w książce jest sposób, w jaki Stone i Parker reagovali na *hot newsy*, jakie mają one znaczenie w poszczególnych odcinkach i czy poddano je krytyce. Dodatkowo autorka podjęła próbę przybliżenia definicji związanych z *hot newsami* oraz zagadnieniami pokrewnymi. Przeanalizowano łącznie dwanaście odcinków. Trzy z nich pochodzą z lat wcześniejszych. Na ich przykładzie wykazano, iż twórcy serialu zazwyczaj przedstawiali *hot news*, ale nie poświęcali wiele scen na komentowanie ich oraz nie zajmowali konkretnego stanowiska, co do wydarzenia będącego podstawą gorącego *news*a. Warto nadmienić, że Stone i Parker – wybierając informację stanowiącą motyw przewodni odcinka – często kierowali się jej popularnością w środkach masowego przekazu.

W rozdziale pierwszym *Miasteczko South Park* opisano historię serialu, a także problematykę związaną z definiowaniem samego terminu „serial”. W kolejnych podrozdziałach przedstawiono, w jaki sposób tworzony jest serial *Miasteczko South Park* i co wyróżnia go spośród innych animowanych produkcji dla dorosłych. Na koniec opisano produkty związane z marką *Miasteczko South Park* oraz najważniejsze publikacje nawiązujące do serialu.

W rozdziale drugim *Hot newsy – znaczenie i krytyka* zdefiniowano *hot news*. Opisano także terminy związane z gorącym *newsem*. Przedstawiono również tzw. *hot news doctrine*, która miała wpływ na rozumienie powyższego terminu.

¹ Zazwyczaj każdy odcinek serialu stanowił osobną całość, nie nawiązywał wątkami do poprzednich. Od sezonu dziewiętnastego pojawia się jeden główny wątek, który obecny jest przez cały sezon, a nawiązania do niego widać także w kolejnych sezonach.

W trzecim rozdziale wyjaśniono zagadnienia związane z komizmem i humorem. Przytoczono ich najważniejsze definicje oraz teorie, m.in. Bohdana Dziemidoka, Henryka Bergsona oraz Michaiła Bachtina. Dodatkowo zestawiono je z komizmem prezentowanym w serialu, ukazując wpływ tychże teorii na *Miasteczko South Park*. Porównano również teorie humoru Bergsona oraz Bachtina. Mimo widocznych różnic w koncepcjach komizmu, wydaje się, że Stone i Parker korzystają z obu. Rozdział ten ma pomóc w zrozumieniu przekazu serialu oraz wybranych odcinków.

W czwartym rozdziale *Hot newsy w serialu Miasteczko South Park – znaczenie i krytyka* przeanalizowano wybranych 12 odcinków, które najlepiej zobrazowały problem gorących *newsów*. Zestawiono epizody z *newsem* i opisano, w jaki sposób został on ukazany przez Stone'a i Parkera.

Niniejsza książka powstała na podstawie poprawionej i uzupełnionej pracy dyplomowej Autorki, którą obroniono w 2018 r. w Akademii Ignatianum w Krakowie (Wydział Filozoficzny). Niestety w polskiej literaturze próżno szukać tekstów na temat *Miasteczka South Park*, a tym bardziej łączących ten serial z zagadnieniami związanymi z kulturą i mediami.

Serial *Miasteczko South Park* jest dość specyficzny. Aby go oglądać, trzeba mieć duży dystans do kwestii obyczajowych, społecznych oraz religijnych. Nie jest to „lekki” humor. Przeciwnie, komizm tam zawarty jest kontrowersyjny i już niejednokrotnie przysporzył twórcom serialu problemów z różnymi grupami zarówno ze środowisk konserwatywnych, jak i liberalnych. Przez wielu serial uważany jest za prymitywną amerykańską produkcję, przepełnioną trywialnymi dowcipami i wulgaryzmami. Tymczasem, głębsza analiza ukazuje, że celem serialu nie jest tylko chęć rozbawienia i wzbudzenia kontrowersji wśród widzów. Matt Stone i Trey Parker przez *Miasteczko South Park* starają się wpływać na odbiorców. W wielu przypadkach próbują „oswoić” negatywne wydarzenia, jak terroryzm czy wojna. Niezawodnie również od wielu lat pokazują mechanizmy, jakimi rządzi się polityka oraz media, demaskując ich naginanie rzeczywistości. Twórcy serialu dość wnikliwie analizują amerykańskie społeczeństwo (i nie tylko), a dzięki 22 sezonom² widać zmiany i trendy, jakie zachodziły w ciągu 22 lat. Publikacja ta dotyczy przede wszystkim zagadnienia gorących *newsów* w serialu. Omawia je w sposób wybiórczy. Z uwagi na ogromny zakres materiału, wybrano jedynie najciekawsze – zdaniem autorki – fragmenty z punktu widzenia *hot newsów*. Ponadto autorka podjęła próbę ukazania również zagadnienia szczególnie istotnego w *Miasteczku South Park*, czyli komizmu. Stanowi on klucz, który pozwala lepiej zagłębić się w ten serial i zdecydowanie łatwiej go zrozumieć.

Książka ta skierowana jest zarówno do fanów serialu, jak i osób znających tematykę związaną z *Miasteczkiem South Park* oraz do zainteresowanych zagadnieniami nowych mediów i komizmu.

² Na 2019 rok jest planowany sezon 23. Data premiery na dzień powstania niniejszej książki nie była jeszcze znana.

Rozdział 1. *Miasteczko South Park*

1.1. Historia serialu i bohaterowie

Claudia Wassmann pisała: „film to medium, za którego pomocą ukazujemy naszą kulturę i prywatne uczucia, a także tworzymy, przekraczamy i poddajemy ocenie społeczne normy. Mogą one nawet kreować nasze tożsamości. Są również czymś w rodzaju repozytorium dla historyków: podobnie jak literatura, konserwują i wytwarzają formy wyrazu i normy uczucia zarówno poprzez tematykę, do której się odnoszą, jak i sposoby przedstawiania emocji”³. Te słowa równie dobrze można odnieść także do serialu, zwłaszcza obecnie, kiedy tego typu produkcje nierzadko dorównują budżetem i rozmachem hollywoodzkim filmom. To one coraz częściej przejmują funkcje rozszyfrowania rzeczywistości, która jest złożona i skomplikowana.

Słownik języka polskiego serial definiuje jako: „cykl filmów telewizyjnych, związanych wspólnymi postaciami, charakterem akcji lub wspólnym tematem; film telewizyjny składający się z kilku odcinków”⁴. Wydaje się, że obecnie definicja ta nie jest już wystarczająca. Pod koniec lat 90. XX wieku wytworzyło się nowe pojęcie serialu, ze względu na pojawienie się nowych typów narracji oraz bohaterów. Produkcje, takie jak: *Miasteczko South Park*, *Rodzina Soprano*, a w XXI wieku: *Dexter*, *Dr House* czy *House of Cards*, zaczęto określać mianem *neoserialu* lub *post-soap*⁵. Warto zaznaczyć, że twórcy neoseriali odnoszą się często do już wypracowanych konwencji, takich jak „sposoby kreowania postaci, fabuła czy tempo narracji”⁶. Można wyróżnić kilka cech obecnych produkcji. Najbardziej charakterystyczną ich właściwością jest nieczystość gatunkowa, przykładowo *Breaking Bad* zawiera elementy kryminału, dramatu psychologicznego, serialu obyczajowego oraz czarnej komedii⁷. Kolejną cechą wyróżniającą *post-soap* są poruszane tematy. Twórcy często wybierają kwestie kontrowersyjne. Przykładem jest *Miasteczko South Park*, w którym ukazywane są wątki homoseksualne, rasowe czy religijne. Bohaterowie także różnią się od tych, którzy występowali w „zwyczajnych” serialach. Obecnie można ich nazwać nawet antybohaterami. Postacie są często złożone i niejednoznaczne, np. tytułowy bohater serialu *Dexter*. Według Bernadetty Darskiej: „Antybohaterowie bywają o wiele bardziej skomplikowani i wieloznacznici, niż chcieliby ci, którzy próbują ich opisać (...). To, co najciekawsze w antybohaterach, zawiera się w fakcie, że nie da się do nich

³ C. Wassmann, *An Introduction: Therapy and Emotions in Film and Television*, [w:] *Therapy and Emotions in Film and Television: The Pulse of Our Times*, red. C. Wassmann, Houndmills, Basingstoke, Hampshire 2015, s. 1-16.

⁴ *Słownik języka polskiego*, <http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2575269> (data dostępu: 30.12.2017).

⁵ K. Arcimowicz, *Antybohaterowie neoseriali – gra (z) wartościami*, „Ars Inter Cultura” 2016, vol. 5, s. 35-36.

⁶ Tamże, s. 37.

⁷ Tamże, s. 38.

przyłożyć jednej matrycy i wedle niej opisać ten szczególny typ postaci serialowej”⁸. Magdalena Major za antybohaterów uważa postaci, które wyróżniają cechy, takie jak: racjonalizm, determinacja w dążeniu do celu, ateizm, zdolności manipulacyjne, szowinistyczne zachowania u mężczyzn, feminizm u kobiet, problemy w rodzinie oraz niepoddawanie się zewnętrznym wpływom⁹. Przykładem antybohatera może być Eric Cartman z serialu *Miasteczko South Park*. „Kolejną właściwością neoseriali jest unikanie melodramatycznej narracji i dydaktyzmu, charakterystycznych dla starszych gatunków, takich jak opera mydlana (*soap-opera*) czy telenowela”¹⁰. Ostatnią cechą jest sezonowość produkcji¹¹.

Twórcami serialu *Miasteczko South Park* są Trey Parker i Matt Stone. Pierwszą animację *The Spirit of Christmas (Jesus vs. Frosty)* stworzyli w 1992 roku¹². Kolejna produkcja powstała trzy lata później i nosiła tytuł *Jesus vs. Santa*. Już w pierwszym filmie pojawiają się pierwotni czwórki głównych bohaterów, jednak ich imiona i charaktery nie są jeszcze ostatecznie ustalone. Wspomniana animacja była prezentowana tylko znajomym Parkera i Stona. Druga *Jesus vs. Santa* z 1995 roku była znacznie bardziej dopracowana technicznie, a to za sprawą producenta wykonawczego stacji telewizyjnej FOX – Briana Gradena¹³. Dofinansował on ten projekt oraz pomógł rozpowszechnić film. Popularność animacji sprawiła, że zainteresowała się nią stacja Comedy Central, która zatrudniła twórców *Miasteczka South Park* i zaproponowała stworzenie serialu. Pierwszy odcinek miał premierę 13 sierpnia 1997 roku i był zatytułowany *Cartman Gets an Anal Probe*¹⁴. Został zrealizowany za pomocą animacji wycinankowej, ale kolejne epizody już tylko ją imitowały, aby zachować unikalny styl serialu¹⁵. Dawało to wrażenie prymitywności i irracjonalności przedstawianych historii. Chociaż odcinek pilotażowy nie odniósł dużej popularności wśród publiczności testowej, to mimo wszystko stacja Comedy Central postanowiła kontynuować produkcję¹⁶. Kolejne sezony *Miasteczka South Park* stawały się coraz bardziej znane – początkowo w Stanach Zjednoczonych, a następnie na całym świecie.

Akcja serialu rozgrywa się w tytułowym fikcyjnym miasteczku South Park położonym w stanie Kolorado, w Górach Skalistych. Miejscowość opisywana jest jako nijaka, ale spokojna okolica do życia. Główne miejsca, w których rozgrywa się akcja to: szkoła, przystanek autobusowy, miasto oraz domy poszczególnych postaci. Zdarza się, że temat odcinka powoduje przeniesienia sytuacji w inny obszar (poza miasteczko). Może to być np. Biały Dom w Waszyngtonie lub stacja telewizyjna FOX. W miejscowości często dochodzi do paranormalnych zjawisk (pojawienie się UFO¹⁷) lub odwiedzają ją znane gwiazdy kina czy muzyki.

⁸ B. Darska, *To nas pociąga: o serialowych antybohaterach*, Gdańsk 2012, s. 18; J. Dukaj, *Serial zamiast powieści*, „Filmowy. Magazyn do Czytania” 2012, nr 11 s. 35; J. Sobota, *Bohater rozdarty – współczesne seriale jako obszar symulacji dylematów etycznych*, [w:] *Seriale w kontekście kulturowym. Serialowe sedno*, red. M. Cichmińska, A. Krawczyk-Laskarzewska, P. Przytuła, Olsztyn 2016, s. 15.

⁹ M. Major, „Era antybohaterów” w *amerykańskiej produkcji telewizyjnej. Próba diagnozy nowego zjawiska na mapie kultury popularnej*, „Panoptikum” 2011, nr 10, s. 107-108.

¹⁰ K. Arcimowicz, *Antybohaterowie...* dz. cyt., s. 38.

¹¹ Cechą wyróżniającą neoseriale może być także budżet przeznaczony na produkcję, często są to ogromne kwoty, za sprawą stosowania efektów specjalnych.

¹² <http://www.imdb.com/title/tt0144618/>, (data dostępu: 02.01.2018).

¹³ <http://www.notablebiographies.com/news/Ge-La/Graden-Brian.html>, (data dostępu: 02.01.2018).

¹⁴ http://www.imdb.com/title/tt0394893/?ref_=ttep_ep2, (data dostępu: 17.12.2017).

¹⁵ <https://www.wired.com/1997/09/it-aint-easy-making-south-park-cheesy/>, (data dostępu: 17.12.2017).

¹⁶ <http://www.seattlpi.com/ae/tv/article/On-TV-Social-satire-keeps-South-Park-fans-1216014.php>, (data dostępu: 17.12.2017).

¹⁷ Ang. *unidentified flying object*, niezidentyfikowany obiekt latający.

Głównymi bohaterami są czterej chłopcy: Stan Marsh, Kyle Broflovski, Eric Cartman i Kenny McCormick. Uczęszczają do szkoły podstawowej w South Park i miewają różne przygody. Każdy z nich jest inny pod względem cech charakterologicznych. Stan Marsh jest przeciwny i reprezentuje typowego Amerykanina. Kyle Broflovski jest Żydem. Eric Cartman ma problem z otyłością, a do tego jest uprzedzony na tle rasowym do innych nacji. Kenny McCormick ma szczególnie trudną sytuację finansowo-materialną¹⁸ i do szóstego sezonu (włącznie) ginął w każdym odcinku. W kolejnych odcinkach uśmiercanie bohatera serialu nie było szczególnie regularne. Warto przy tym wspomnieć, iż po każdym takim wydarzeniu pojawiał się w następnym odcinku, a o jego śmierci nikt nie pamiętał. Ważną postacią jest Cartman, który według Alison Halsall reprezentuje ciemną stronę Ameryki: „jest ucieleśnieniem zachłanności i konsumpcjonizmu. To także doskonały przykład rasisty i seksisty kontrastujący z wizerunkiem idealnego Amerykanina ceniącego dobroć, równość i sprawiedliwość”¹⁹. Jego przeciwieństwem pozornie jest Kyle Broflovski, który jest najbardziej „filozofującym” mieszkańcem South Park. W większości odcinków zazwyczaj rozważa, co powinno się zrobić w danej sytuacji i co będzie właściwym wyborem. Jednak niejednokrotnie, gdy ma okazję odegrać się na Cartmanie (za jego nienawiść do Żydów), robi to bez głębszych refleksji. W serialu pojawią się również inni mieszkańcy miasteczka, jak i rodzice chłopców. Te postaci nierzadko mają duży wpływ na historię prezentowaną w odcinku.

Warto wymienić tych najważniejszych bohaterów drugoplanowych. Pierwszym z nich jest Pan Garisson były nauczyciel w szkole podstawowej. W sezonie dziewiątym zmienił płeć i stał się kobietą, a w dwunastym powrócił do bycia mężczyzną. W sezonie dwudziestym został prezydentem Stanów Zjednoczonych. Leopold Stotch, przezywany przez kolegów *Butters*, jest przyjacielem głównych bohaterów. Często przez swoją naiwność jest wykorzystywany przez chłopców do ponoszenia za nich odpowiedzialności. Wendy Testaburger jest najbardziej wyrazistą kobiecą postacią w serialu. Przez kilka sezonów była w związku ze Stanem Marshem. Początkowo nie odgrywała szczególnej roli, jednak w kolejnych sezonach miała znaczący wpływ na fabułę niektórych odcinków. Pokazana jest jako najlepsza uczennica, walcząca o prawa kobiet. Rodzina Marshów jest przedstawiona jako typowa amerykańska rodzina. W jej skład wchodzi:

- Randy Marsh, który jest geologiem, a przez jeden sezon był wokalistką o pseudonimie Lorde;
- Sharon – żona Randiego, jest przedstawiona jako typowa „gospodyni domowa”;
- Shelly – siostra Stana, ma trzynaście lat i jest zbuntowaną nastolatką, która bije swojego młodszego brata;
- Liane Cartman jest matką Erica, wychowuje go samotnie, „rozpieszczając” go, co prawdopodobnie ma symbolizować błędy rodziców, jakie popełniają w wychowaniu swoich dzieci.

Rodzina Broflovskich, z pochodzenia Żydzi, dbają o swoją tradycję i religię. Tworzą ją:

- Gerald Broflovski – z zawodu prawnik, w dwudziestym sezonie odgrywa jedną z głównych ról;
- Sheila – żona Geralda, podobnie jak Sharon Marsh również jest „gospodynią domową”;

¹⁸ A. Halsall, *“Bigger Longer & Uncut” South Park and the Carnavalesque*, [w:] *Taking South Park Seriously*, red. J.A. Weinstock, New York 2008, s. 26.

¹⁹ Tamże, s. 26.

surowo wychowującą swoje dzieci;

- Ike – młodszy brat Kylea, został adoptowany przez rodzinę Broflovskich, a z pochodzenia jest Kanadyjczykiem.

McCormickowie mieszkają w najbiedniejszej dzielnicy South Park. Są ubogą oraz patologiczną rodziną, symbolizującą stereotypowe rodziny z niższej klasy społecznej. Rodzice Kennego są alkoholikami. Główny bohater posiada jeszcze dwójkę rodzeństwa – młodszą siostrę oraz starszego brata, jednak rzadko pojawiają się w serialu. Warto nadmienić, iż od osiemnastego sezonu widzowie mogą śledzić perypetie nowego bohatera – PC Principala (PC to skrót od *political correctness*, czyli poprawność polityczna). Zastąpił on dotychczasową dyrektorkę Victorię, która zarządzała szkołą podstawową w South Park. Należy podkreślić, iż to tylko kilkanaście postaci z całego serialu, które odegrały ważne role w poszczególnych epizodach. W większości odcinków występowały gościnnie osoby znane (aktorzy, muzycy, działacze społeczni czy politycy). Nierzadko wbrew ich woli. Na początku każdego odcinka widnieje informacja: „All characters and events in this show – even those based on real people – are entirely fictional. All celebrity voices are impersonated... poorly. The following program contains coarse language and due to its content it should not be viewed by anyone”²⁰.

Ta informacja ma jednocześnie wydźwięk humorystyczny, jak i zabezpiecza prawnie serial przed pozwami o naruszenie dóbr osobistych.

Do dnia wydania niniejszej książki powstały w sumie dwadzieścia dwa sezony *Miasteczka South Park*. Liczba odcinków przypadających na jedną serię nie jest stała, jednak od kilku lat jest ich zazwyczaj dziesięć. Początkowo tematy poruszane w *Miasteczku South Park* miały charakter prześmiewczy i kontrowersyjny tak, aby zainteresować odbiorców. Później w fabule odcinków coraz częściej nawiązywano do aktualnych wydarzeń mających miejsce głównie w Stanach Zjednoczonych²¹. Kolejną cechą charakterystyczną było to, iż odcinki stanowiły osobne historie i nie tworzyły jednej całości, bohaterowie również nie wspominali historii z przeszłości (wyjątek stanowią: *Cartoon wars*, *Go*, *Imaginationland*, *Black Friday*, których fabuła była rozłożona na dwa lub trzy odcinki)²². Wraz z dwoma przedostatnimi sezonami (tj. dziewiętnastym i dwudziestym) miała miejsce ciekawa zmiana. Tym razem nawiązywały one bezpośrednio do siebie i stanowiły jedną spójną historię. Kolejna seria kontynuuje niektóre wątki z poprzednich dwóch sezonów, ale nie jest z nimi szczególnie widocznie związana. Sezon dwudziesty drugi wciąż nawiązywał do poprzednich wydarzeń, jednak nie były one szczególnie ważne dla fabuły. Był to kolejny eksperyment twórców z formułą serii.

Serial od początku wzbudzał ogromne kontrowersje, a to za sprawą tematów, które porusza. Są to m.in.: religia, homoseksualizm, skandale z udziałem ludzi znanych czy terroryzm. Twórcy

²⁰ Wszystkie postaci i wydarzenia w tym serialu, nawet te oparte na osobach prawdziwych, są całkowicie fikcyjne. Głosy celebrytów są podkładane i to „słabo”. Serial ten zawiera przekleństwa i z uwagi na tematykę nie powinien być przez nikogo oglądany.

²¹ Do piątego sezonu jeden z bohaterów – Kenny McCormick był uśmiercany w każdym odcinku, a w następnym pojawiał się ponownie bez żadnych wyjaśnień (nikt z przyjaciół również tego nie pamiętał), aż do 13 odcinka pt. *Kenny Dies*, gdzie chłopiec umiera i wraca pod koniec szóstej serii. Od tego czasu śmierć Kennego nie jest już regularna. Twórcy serialu twierdzili, że taki wątek był zabawny, ale nie chcieli go kontynuować w nieskończoność. Wraz z „dłuższą śmiercią” Kennego chcieli zastąpić go innym mieszkańcem South Park – Buttersem, jednak ten pomysł przetrwał jeden sezon. Od tej pory nowy „przyjaciel” czwórki chłopców zaczął pojawiać się częściej.

²² Takie rozwiązanie można również zobaczyć w sezon osiemnastym (2014 r.), który stanowił spójną całość, opisuje przemiany, które dokonały się dzięki Internetowi oraz aplikacjom mobilnym.

twierdzą, iż nie ma takiej rzeczy czy takiego zdarzenia, których nie można traktować w sposób prześmiewczy, i tak często zdarzają się „żarty” z Islamu, katolików czy środowisk LGBT²³. Kolejną rzeczą, która powoduje sprzeciw opinii publicznej, są liczne wulgaryzmy pojawiające się w serialu oraz to, że wypowiedane są najczęściej przez dzieci z *Miasteczka South Park*. Kulminację tych kontrowersji najlepiej wyraża pełnometrażowy film: *South Park: Bigger, Longer & Uncut* z 1999 roku²⁴. Trey Parker i Matt Stone byli poddani naciskom producentów na dostosowanie produkcji do szerszej grupy wiekowej, co skutkowało cenzurą niektórych scen. Jednak twórcy nie zgodzili się na takie propozycje, czego efektem było oznaczenie filmu dla widzów od 18 roku życia. Odzwierciedlenie tej sytuacji można znaleźć w samej fabule filmu, ponieważ głównym wątkiem jest cenzura dwóch kanadyjskich komików, których gagi i żarty według dorosłych mieszkańców South Park miały niekorzystny wpływ na ich dzieci. Interesującym zjawiskiem, które urzeczywistniło się po premierze, była dyskusja o rzeczywistej przemocy i obsceniczności w filmach²⁵.

1.2. Produkcja serialu *Miasteczko South Park*

„All the bad in society it's our falt. You blame as”²⁶. Tak Trey Parker i Matt Stone żartobliwie odpowiadają na pytanie dotyczące widocznego wpływu wywieranego na społeczeństwo (głównie amerykańskie) przez serial *Miasteczko South Park*. Interesującą kwestią jest więc sam proces produkcji poszczególnych odcinków. W 2011 roku zrealizowano dokument: *6 Days to Air: The Making of South Park*, który pokazuje powstawanie serialu.

Na wstępie warto zaznaczyć, iż produkcja poszczególnych odcinków we wcześniejszych latach zajmowała więcej czasu. Jak przyznają sami twórcy, początkowo była to żmudna praca, zajmująca kilka tygodni, ale wraz z postępem technologicznym czas tworzenia skracał się, aż w 2000 roku osiągnął sześć dni. Obecnie cechą charakterystyczną serii stała się aktualność odcinków. Nawiązują one do bieżących wydarzeń na świecie. Premiera każdego odcinka już od wielu lat odbywa się w środę wieczorem w Comedy Central, a następnego dnia odcinek udostępniany jest na oficjalnej stronie serialu. Studio *South Park* ma siedzibę w Los Angeles, gdzie w całości tworzony jest każdy odcinek. Kilka godzin przed premierą, epizod transportowany jest do Nowego Yorku, gdzie znajduje się stacja telewizyjna Comedy Central. Warto nadmienić, iż 23 października 2013 roku wyjątkowo nie pojawił się premierowy odcinek. Było to spowodowane brakiem prądu w studio, co nie pozwoliło ukończyć pracy na czas²⁷.

Każdy odcinek zazwyczaj powstaje w ten sam schematyczny sposób. Warto przybliżyć ten proces²⁸.

- pierwszą czynnością jest przedstawienie pomysłów na treść odcinka przez osoby zaangażowane w produkcję. Po omówieniu propozycji, wybierany jest pomysł najlepszy,

²³ Ang. *Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender* – skrótowiec odnoszący się do lesbijek, gejów, osób biseksualnych oraz osób transpłciowych jako do całości.

²⁴ Jest to jedyny film pełnometrażowy z serii *South Park*.

²⁵ *The Deep End of South Park: Critical Essays on Television's Shocking Cartoon Series*, red. L. Stratyner, J.R. Keller, McFarland, US 2009, s. 12.

²⁶ *Wszystko co złe w społeczeństwie, to nasza wina. Wińcie nas. 6 Days to Air: The Making of South Park*.

²⁷ http://pl.southpark.wikia.com/wiki/Miasteczko_South_Park, (data dostępu: 17.12.2017).

²⁸ Na podstawie filmu dokumentalnego *6 Days to Air: The Making of South Park*.

o najbardziej żartobliwym charakterze. Następnie zarys odcinka i kontrowersje z nim związane przedstawiane są stacji Comedy Central, która decyduje o akceptacji bądź odrzuceniu niektórych rozwiązań;

- kolejną czynnością jest tworzenie poszczególnych scen. Tu wraz ze skrótowym scenariuszem od razu powstają animacje oraz dogrywane są dźwięki i dialogi;
- na koniec zostaje napisany scenariusz do odcinka (składa się z ok. 40 stron), zazwyczaj głównym autorem jest Trey Parker. Następnie sceny są uzupełniane, korygowane i łączone w jeden spójny odcinek, który dostarczany jest do Comedy Central.

Zarówno twórcy animacji, jak i dźwiękowcy muszą wykazać się niezwyklejmi umiejętnościami i szybkością działania. Żaden inny serial animowany nie powstaje tak szybko. Przykładowo, zazwyczaj produkcja seriali *Family Guy* czy *The Simpsons* trwa od 8 do 10 miesięcy. Wszystkim postaciom *Miasteczka South Park* głosu udzielają tylko cztery osoby: Mary Kay Bergman, Matt Stone, Trey Parker i Isaac Hayes²⁹. Poszczególne głosy są modyfikowane za pomocą programu komputerowego, stąd nie zachodzi potrzeba powiększania obsady. Isaac Hayes, który udzielał głosu postaci Chefa, po emisji odcinka *Trapped in the Closet* (sezon dziewiąty, odcinek dwunasty), w którym ukazano scjentologów w parodystyczny sposób, zrezygnował z pracy, ze względu na obrazę jego uczuć religijnych, ponieważ jest scjentologiem. Od tej pory głos bohatera *Miasteczka South Park* zastępowały wcześniejsze zmontowane nagrania z jego wypowiedzi³⁰. Styl animacji nawiązuje do pierwszego odcinka, który został stworzony techniką – jak już wspomniano – animacji wycinankowej, natomiast kolejne powstają dzięki oprogramowaniu komputerowemu imitującemu tę technikę. Takie rozwiązanie powoduje, że *Miasteczko South Park* wydaje się jeszcze bardziej irracjonalne i zabawne. Wygląd postaci oraz scenografii stworzył Trey Parker. Jego inspiracją był angielski serial *Monty Python*³¹. Często też pojawiają się nawiązania do wczesnych kreskówek tworzonych przez Warner Bros, ponieważ twórcy darzyli je sympatią w dzieciństwie³².

Serial *Miasteczko South Park* był wielokrotnie nagradzany oraz nominowany do wielu nagród (przez: Amerykański Instytut Filmowy, Amerykańską Gildię Scenarzystów oraz Amerykańską Gildię Producentów Filmowych). Między innymi zdobył jedną statuetkę *Anni* oraz pięć statuetek *Emmy Awards* (ostatnią w 2009 roku za odcinek *Margaritaville*)³³.

1.3. Produkty związane z *Miasteczkiem South Park*

Miasteczko South Park, mimo upływu wielu lat od premierowego odcinka, wciąż cieszy się dużą popularnością. Obecnie to nie tylko serial, ale i marka przynosząca ogromne dochody. Powstało wiele gier i aplikacji na urządzenia mobilne (z różnych odcinków), komiksów oraz gadżetów dla fanów serialu (np. figurki, plakaty czy odzież z wizerunkami bohaterów miasteczka), nawiązujących do serialu. Oprócz pełnometrażowego filmu, w 2011 roku powstał również musical *The Book of Mormon*.

²⁹ <http://www.filmweb.pl/serial/Miasteczko+South+Park-1997-94331>, (data dostępu: 17.12.2017).

³⁰ *The Deep End of South Park...*, dz. cyt., s. 7.

³¹ *6 Days to Air: The Making of South Park*, reż. Arthur Bradford, USA, [online], 2011 r.

³² Bezpośrednie nawiązanie do produkcji Warner Bros widać w odcinkach, w których występują niepełnosprawni mieszkańcy *South Park*.

³³ <http://www.filmweb.pl/serial/Miasteczko+South+Park-1997-94331/awards>, (data dostępu: 17.12.2017).

Pierwszą grą stworzoną w oparciu o serial była gra *South Park: Official PC Game*, wydana w 1998 roku. W następnych latach wydano jeszcze dwie gry: *South Park: Chef's Luv Shack* i *South Park Rally*. Za dewelopering tych tytułów odpowiadało studio Iguana Entertainment oraz Acclaim Entertainment³⁴. Po ogłoszeniu upadłości tych firm, prawa licencyjne nabył Microsoft Game Studios. W 2009 roku pojawiła się gra *South Park Let's Go Tower Defense Play!*, a trzy lata później *South Park: Tenorman's Revenge*. Obie pozycje były dostępne jedynie na platformie Xbox³⁵. W 2014 roku premierę miał kolejny tytuł – *South Park: The Stick of Truth*, a w październiku w 2017 roku wydano *South Park: The Fractured But Whole* oraz grę strategiczno-karcianą *South Park: Phone Destroyer*. Tym razem produkcją zajęło się studio Ubisoft przy współpracy z Obsidian Entertainment³⁶. Gry te nie stanowią ciągłości fabularnej, ponieważ w każdej z nich zawarta jest osobna historia. Są również zróżnicowane gatunkowo – od wyścigów, zręcznościowych strzelanin, po akcję i cRPG³⁷. Dodatkowo stworzono gry *online*, uruchamiane za pomocą przeglądarki internetowej. Są dostępne na oficjalnej stronie serialu. Elementami łączącymi te tytuły są: bohaterowie, miejsce akcji (South Park) oraz oprawa graficzna, która stara się naśladować serialowy pierwowzór, a więc dwuwymiarową (kreskówkową) grafikę. Warto nadmienić, iż przy tworzeniu większości gier czynny udział brali twórcy serialu. Głos bohaterom również udzielają aktorzy z serialu.

Strona internetowa *South Park Studios* odgrywa istotną rolę w promocji serialu i produktów z nim związanych (dostępna jest w języku angielskim oraz hiszpańskim). Tutaj można uzyskać najświeższe informacje dotyczące premier odcinków, gier oraz wydarzeń związanych z serialem. Dodatkowo znajduje się tu forum dla fanów oraz dokładne opisy wszystkich bohaterów, miejsc akcji poszczególnych odcinków, cytaty z serialu oraz wywiady z twórcami. Kolejnym interesującym działem są „wydarzenia zza kulis”, pokazujące szkice scen, a także informacje o produkcji. Jednak najistotniejszą częścią omawianej strony internetowej są odcinki udostępniane tuż po premierze telewizyjnej. Można obejrzeć wszystkie sezony, bezpłatnie i bez potrzeby zakładania konta na stronie. Twórcy serialu nie unikają kontaktu z fanami i można z nimi porozmawiać za pośrednictwem *fanpage'a* na Facebooku.

The Book of Mormon powstał przy współpracy Parkera i Stona wraz z Robertem Lopezem. Premiera miała miejsce w 2011 roku na Broadwayu. Musical opowiada o dwóch amerykańskich mormonach, którzy w ramach prowadzonej misji wyjechali do Ugandy. Jednak szerzenie wiary okazuje się dość trudne, a to ze względu na brak zainteresowania ze strony mieszkańców wioski, ponieważ skupieni są na wojnie domowej i walce z głodem. Pomimo kontrowersji, jakie musical wywołał w amerykańskim społeczeństwie, otrzymał on dziewięć statuetek *Tony Awards* oraz nagrodę Grammy (*Best Musical Theater Album*). *The Book of Mormon* jest wystawiany do dziś na wielu światowych scenach.

³⁴ <http://www.gry-online.pl/gry-z-serii-i-podobne.asp?ID=216>, (data dostępu: 17.12.2017).

³⁵ Tamże.

³⁶ Tamże.

³⁷ Ang. *computer role-playing game*, komputerowa gra fabularna.

1.4. *Miasteczko South Park* w badaniach naukowych

Serial *Miasteczko South Park* stał się przedmiotem badań kulturowych, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych. Powstało wiele publikacji, których tematy autorzy odnajdują w serialu m.in. odwołania do Michaiła Bachtina i jego interpretacji karnawału, filozofii czy ukazywania kultury popularnej w krytycznym świetle (tu także wpływ na *mass media*). Opisywane są także kontrowersje w serialu i ich oddziaływanie na odbiorców. Należy zaznaczyć, iż te sfery często przenikają się i stanowią jedną interpretacyjną całość. Warto przybliżyć niektóre teorie oraz prace naukowe związane z problematyką serialu *Miasteczko South Park*.

Wiele publikacji odnosi się do pokazania zjawiska święta karnawału w serialu. Interpretują one m.in. zachowania bohaterów czy wydarzenia, porównując je do bachtinowskiej teorii. Można znaleźć wiele punktów wspólnych, a nawet stwierdzić, że serial jest przykładem takiego „współczesnego karnawału”. Zwłaszcza przez nadmiar groteski, absurdu i „świata na opak”. Pierwszym przejawem karnawału jest zatarcie granicy między światem dzieci i dorosłych, przykładowo poprzez używanie wulgarnych słów przez wszystkich bohaterów. Kolejnym zjawiskiem karnawalizacji jest mowa ciała, który ma dość obsceniczny wymiar oraz „świat na opak”. W serialu najlepiej ilustruje to odcinek *How to eat with your Butt*, w którym Kenny zażartował pozując do szkolnej fotografii swoimi pośladkami (zamiast twarzy). Jednak częściej podkreślone jest to, że dzieci są bardziej odpowiedzialne i postępują bardziej racjonalnie niż rodzice czy dorośli, co również wpisuje się w definicje bachtinowskiego karnawału³⁸.

Filozoficzne odniesienia w serialu zazwyczaj badacze odnajdują w postawie głównych bohaterów Kyle i Cartmana oraz Kennego. Kyle Broflovsky, który jest najbardziej „filozofującym” mieszkańcem South Park, w większości odcinków zazwyczaj rozważa, co powinno się zrobić w danej sytuacji i co będzie właściwym wyborem. William J. Devlin w książce *South Park and Philosophy* porównuje jego sposób myślenia i filozofię do filozofii Sokratesa i Nietzschego. W odcinku *The Tooth Fairy's Tats 2000* twórcy wprost odnieśli się do filozoficznej strony chłopca, który zastanawia się nad sensem życia i istnienia, przez cały epizod czyta książki filozoficzne i naukowe. Z kolei opisywana w podrozdziale pierwszym śmierć Kennego doczekała się wielu interpretacji (na gruncie filozofii Sartre, Camusa czy psychoanalizy Freuda)³⁹.

Wpływ na media oraz ukazywanie kultury popularnej w krytycznym świetle można odnaleźć w publikacjach: Briana C. Andersona – *South Park Conservatives: The Revolt Against Liberal Media Bias*, Jamesa R. Kellera – *The Deep End of South Park: Critical Essays on Television's Shocking Cartoon Series* czy Teda Gournelosa – *Popular Culture and the Future of Politics: Cultural Studies and the Tao of South Park*. Opisują one, w jaki sposób serial odzwierciedla wydarzenia rzeczywiste i je komentuje – m.in. problem opieki zdrowotnej, funkcjonowanie moralności, tolerancji czy przedstawianie relacji między konserwatystami i liberałami w Stanach Zjednoczonych. Dodatkowo, w niektórych odcinkach można odnaleźć „komentarze” twórców dotyczące relacji ludzi z nowymi technologiami (wynalazkami) i przemian, jakim w związku z tym podlegają.

³⁸ Por. *South Park and philosophy: Bigger, longer, and more penetrating*, red. R. Hanley, Chicago 2007; *Taking South Park Seriously*, red. J.A. Weinstock, New York 2008; G. Karimova, *Interpretive Methodology from Literary Criticism: Carnavalesque. Analysis of Popular Culture: Jackass, South Park, and 'Everyday' Culture*, wydanie elektroniczne, 2010.

³⁹ R.E. Auxier, *Killin...*, dz. cyt., s. 232-236.

Rozdział 2. *Hot newsy* – znaczenie i krytyka

2.1. Definicja *hot newsów*

Obecnie *news*, dzięki nowym technologiom, jest w stanie w ciągu kilku sekund rozprzestrzenić się na całym świecie. Często przy okazji jakiegoś wydarzenia w sieci pojawiają się nie tylko informacje na dany temat, ale także fotografie czy krótkie klipy wideo, wykonywane przez świadków. Jednak takie możliwości niosą również ze sobą wiele zagrożeń, jak brak rzetelności czy manipulacje informacją. Problemy tego typu uwidaczniają się najbardziej w przypadku *hot newsów* (zwanymi też gorącymi *newsami*).

Medioznawcy nie są zgodni co do jednolitej definicji terminu *news*. Większość z nich zalicza ten rodzaj wypowiedzi do gatunku⁴⁰ informacyjnego. „Podstawą dla takiego sądu jest zwyczaj wyjście od ogólnikowego kryterium: nazwę gatunek można odnosić do wszelkich form wypowiedzi upowszechnianych w mediach (zwłaszcza prasowych). W formach wypowiedzi medialnych zaś najczęściej zacierają się granice między wypowiedziami dziennikarskimi i niedziennikarskimi”⁴¹. Z kolei Maria Wojtak uważa, że *news* nie jest gatunkiem, ale schematem gatunkowym. Zazwyczaj *news* definiowany jest jako: „informacja, która spełnia dodatkowe warunki: jest świeża i aktualna, dotąd nieznaną, dotyczy spraw ważnych lub co najmniej ciekawych dla opinii, oraz została profesjonalnie opracowana. *News*, aby trafił do gazety, musi być udokumentowany, zweryfikowany, w miarę kompletny i, na koniec, napisany w zwięzły, zrozumiały dla ogółu sposób. Część gazety, gdzie dominują *newsy*, czyli wydarzeniówka, jest częścią twardą; pozostałe sekcje – styl życia, porady, felietony itd. – to części miękkie”⁴². Tomasz Goban-Klas *news* określa jako nowiny, czyli wiadomość, która jest aktualna, ważna i niezwykła⁴³. Według Andrzeja Kudry „razem z innymi informacjami wzmianka, *flash*, *news*, często wyrwanymi z szerszych kontekstów, tworzy mozaikę informacyjną, będącą sumą faktów, ale niedającą spójnego, całościowego obrazu rzeczywistości. Mozaika informacyjna nie ma układu chronologicznego, gdyż istotniejsza jest jej wartość informacyjna niż sam «przebieg wydarzeń»”⁴⁴. Jak widać ten rodzaj wypowiedzi dziennikarskiej jest różnie formułowany, jednak wszystkie

⁴⁰ Gatunek „to utrwalony w świadomości twórców schemat określonego typu wypowiedzi (...). W komunikacji medialnej funkcjonują wypowiedzi, które nie są prostymi replikami gatunkowych kanonów. Modyfikacje reguł pojedynczych gatunków i mieszanie gatunków oraz inne przekształcenia, mniej lub bardziej przewidywalne, to czynniki, które nadają wypowiedziom prasowym pozory komunikatów swobodnych, czasem wręcz rozwichrzonych i zaskakujących. W komunikatach prasowych da się obserwować napięcie między respektowaniem zasad ich gatunkowego ukształtowania a owych zasad ignorowaniem lub burzeniem”, za: M. Wojtak, *Analiza gatunków prasowych. Podręcznik dla studentów dziennikarstwa i kierunków pokrewnych*, Lublin 2008, s. 12-13.

⁴¹ A. Kudra, *News jako funkcja*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica” 2010 nr 13, s. 399.

⁴² T. Lis, K. Skowroński, M. Ziomecki, *ABC dziennikarstwa*, Warszawa 2002, s. 87.

⁴³ T. Goban-Klas, *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*, Warszawa 2004, s. 200-201.

⁴⁴ A. Kudra, *News jako...* dz. cyt., s. 400.

definicje łączy to, iż nacisk położony jest na aspekt poznawczy *news*a, czyli informację, która pojawiła się w danym czasie. Warto nadmienić, iż obecnie rozsyłać wiadomości o charakterze informacyjnym może każdy, a to dzięki mediom społecznościowym (m.in. Twitter, Facebook, blogi itp.), stąd tak szybki rozwój dziennikarstwa amatorskiego. Stanowi ono nierzadko problem, ponieważ „dziennikarze obywatelscy”⁴⁵ często nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za to co publikują, „przeważnie nie znają prawa prasowego oraz nie zawsze zdają sobie sprawę, co jest etyczne, czyje prawa naruszają i nie są chronieni jak dziennikarze przez prawo i redakcję”⁴⁶. Czy takie informacje można uważać za wiarygodne? Często zdarza się, że tego typu *newsy* są faktami medialnymi lub nierzetelnymi wiadomościami, których źródło jest niepewne bądź go brak. Jednak tego rodzaju doniesienia w Internecie (przeważnie w mediach społecznościowych) rozprzestrzeniają się w tak szybkim tempie, iż pewne wydarzenia mogą sprawiać wrażenie istotnych, a w rzeczywistości są to tematy zaliczane do *soft newsów* („to wiadomości o przestępczości, korupcji, obyczajach, modzie, sprawach społecznych itp.”⁴⁷). Pozytywnymi aspektami wpływającymi z dziennikarstwa obywatelskiego są amatorskie zdjęcia lub wideo, które mogą uwiarygodnić wiadomość podawaną przez serwisy informacyjne oraz dać inny punkt widzenia.

Problemem, z którym borykają się serwisy informacyjne, jest tzw. tabloidyfikacja. Według Adam Szynola „tabloid to typ gazety, w której na pierwszym planie znajdują się treści sensacyjno-obyczajowe, historie z życia celebrities (zarówno gwiazd ekranu, estrady, jak i polityki) podane w emotywny sposób: dramatyczny, groteskowy, tragikomiczny, ironiczno-sarkastyczny. Charakterystyczną cechą (...) jest nadużywanie elementów graficznych w tym głównie zdjęć (nierazko zmanipulowanych), infografik, form komiksowych, a także intensywnych i skontrastowanych kolorów”⁴⁸. Dotyka to również tematów wiodących, jak i innych *newsów*. Charakterystyczną cechą jest uproszczenie i zwulgaryzowanie treści oraz brak rzetelności. Nierzadko zdarza się, że dodawane są również elementy rozrywkowe, które mają za zadanie urozmaicić daną informację⁴⁹. Jednak zabieg tabloidyfikacji najbardziej ujawnia się przez zachwianie proporcji pomiędzy *soft newsem* i *hard newsem* (ten ostatni „to poważne informacje na tematy polityczne i ekonomiczne”⁵⁰) na korzyść tego pierwszego. Takie zabiegi wynikają głównie z walki o widza, dlatego stacje czy portale informacyjne prześcigają się w uatrakcyjnieniu treści. Lance Bennett zauważył, iż *newsy* w trakcie ich „wytwarzania” mogą ulec zniekształceniu. Wyodróżnił cztery główne deformacje⁵¹:

1. Personalizacja *newsów*, czyli zwrócenie uwagi na pojedyncze osoby, z którymi odbiorca

⁴⁵ P. Wiczorek, *Dziennikarz profesjonalny czy obywatelski? Przyszłość zawodu w wirtualnym newsroomie*. Referat wygłoszony podczas IV Ogólnopolskiego Seminarium Medioznawczego „Wpływ Internetu na ewolucję narodowych systemów medialnych”, Warszawa 2014, s. 1.

⁴⁶ J. Szegda, *Mojo – przeszłość dziennikarstwa przez telefon komórkowy*, [w:] *Problemy konwergencji mediów*, red. M. Kaczmarczyk, D. Rott, Sosnowiec 2013, s. 259.

⁴⁷ M. Palczewski, *Kilka uwag o tabloidyfikacji newsa*, [w:] *News i dziennikarstwo śledcze wobec wyzwań XXI wieku*, red. M. Palczewski, M. Worsowicz, Łódź 2010, s. 74.

⁴⁸ A. Szynol, *Tabloidy na polskim rynku – bilans zysków i strat*, [w:] *Tabloidyfikacja języka i kultury*, red. I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa, Wrocław 2010, s. 94.

⁴⁹ A. Szynol, *Tabloidyfikacja programów informacyjnych na przykładzie wrocławskich stacji telewizyjnych*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2013, nr 1, s. 200-201.

⁵⁰ Tamże, 74.

⁵¹ W.L. Bennett, *News: The Politics of Illusion*, New York 1988, s. 27-34.

może się łatwo utożsamić, „zachęca widzów programów informacyjnych do przeniesienia swoich osobistych odczuć i fantazji bezpośrednio na sferę publiczną”⁵². Według Doroty Piontek⁵³, taki zabieg zniekształca rzeczywistość poprzez brak pokazania szerszego kontekstu społecznego.

2. Dramatyzacja *newsów*, czyli wprowadzenie takiej narracji, która przypomina bardziej opowiadanie niż relacjonowanie wydarzenia, zazwyczaj urozmaica się je za pomocą zdjęć i odpowiedniego tła muzycznego.
3. Fragmentacja *newsów* jest to pokazanie kilku krótkich wypowiedzi (czasem wyrwanych z kontekstu) oraz brak przedstawienia związku między poszczególnymi wydarzeniami. To z kolei prowadzi do dezorientacji odbiorcy, który przez taki zabieg może przestać widzieć zależność pomiędzy wydarzeniami i elementami rzeczywistości.
4. Normalizacja *newsów* dotyczy przede wszystkim wydarzeń o charakterze wyjątkowym, które dziennikarze próbują przedstawiać jako coś powszedniego. Przykładowo taka narracja zaczęła pojawiać się przy okazji ataków terrorystycznych w Europie (w latach 2014–2018), gdzie zamach czy atak zastępowano słowem „incydent”, które ma o wiele delikatniejszy wydźwięk.

Jak zauważa D. Piontek zjawisko tabloidyżacji, mimo krytyki, może mieć też pozytywne strony. Argumentuje to tym, że przykładowo w latach 80. XX w. tego typu prasa zaczęła zajmować się tematami na ówczesne czasy kontrowersyjnymi, jak problem AIDS⁵⁴, co poskutkowało zainteresowaniem się tą chorobą oraz wdrożeniem odpowiedniej pomocy. Dodatkowo D. Piontek podkreśla, iż obecnie już nie istnieje podział na media „poważne” i „niepoważne”, a to ze względu na wyżej wspomnianą walkę o odbiorcę⁵⁵.

Kolejnym problemem, z którym borykają się serwisy informacyjne, są tzw. *fake newsy* lub fakty medialne. Zdarza się, że taka nieprawdziwa wiadomość (bądź zmanipulowana) może stać się jednocześnie *hot newsem*. Otóż wbrew swojej nazwie „fakt medialny nie jest prawdziwym faktem, lecz jego podróbką, (...), atrapą, mistyfikacją (...). News (wiadomość) jako przekaz, dotyczący bieżących wydarzeń próbuje maksymalnie zbliżyć się do prezentowanej rzeczywistości. Fakt medialny od niej ucieka i stroni. Nie ma informować, lecz sugerować. Preparuje się go i komunikuje po to, by można było weń uwierzyć. W odróżnieniu od zwykłych *newsów*, fakt medialny zawsze i w każdym przypadku realizuje określoną politykę i służy jakiejś ideologii, stając się jej instrumentem i głosi-cielem”⁵⁶. Jak podkreśla Marek Hendrykowski, za takie wiadomości nie odpowiadają media czy serwisy informacyjne, ale konkretni ludzie, którzy świadomie dopuszczają się manipulacji. Dziś, kiedy napływ przeróżnych doniesień jest ogromny i rozpowszechniać może je każdy, o pojawianie się faktów medialnych nie jest trudno. Problemem są także sami odbiorcy, którzy rzadko są krytyczni wobec zasłyszanych wiadomości i zazwyczaj przyjmują to, co im podano. Zastrzeżenia budzą też dziennikarze, czerpiący informacje z sieci, te są „oparte na «bazach danych» i pozbawione czynnika weryfikacji”⁵⁷. Takie „fakty” pozornie mogą wydawać się niegroźne, jednak są w stanie skutecznie wywierać niszczycielski

⁵² Tamże, s. 27.

⁵³ D. Piontek, *Tabloidyżacja i dziennikarstwo*, „Znak” 2001, nr 670, s. 3-4.

⁵⁴ Ang. *Acquired Immune Deficiency Syndrome*, zespół nabytego niedoboru odporności.

⁵⁵ D. Piontek..., dz. cyt., s. 6.

⁵⁶ M. Hendrykowski, *Fakt medialny*, „Images” 2016, vol. XVIII, no. 27, s. 308.

⁵⁷ Tamże, s. 307-314.

wpływ na społeczeństwo i jednostkę. Rozmazują rzeczywistość i dezorientują odbiorców. Dodatkowo powodują konflikty wśród ludzi, co widać na przykładzie forów internetowych czy komentarzy zawartych pod artykułami, zazwyczaj przeradzających się w kłótnie między użytkownikami oraz tzw. hejt internetowy. Czy można zapobiegać tego typu informacjom? Jak pisze M. Hendrykowski jedynym skutecznym sposobem jest wytworzenie większego dystansu i krytycyzmu do tego, co można przeczytać i usłyszeć⁵⁸.

Coraz częściej pojawiają się portale informacyjne, które już w samej nazwie zawierają słowa *hot news* lub *gorące newsy*. Ma to oznaczać, iż informacje zawarte na takich stronach są najbardziej aktualne.

Jak zatem zdefiniować pojęcie zawarte w tytule niniejszego rozdziału? Korzystając z powyższych definicji, *hot newsem* można nazwać informację (wzmiankę), która jest ważna, aktualna, ale jednocześnie jest na tyle atrakcyjna, iż powtarzana jest w mediach przez dłuższy czas. Przykładem mogą być informacje podawane w związku z relatywnie niedawnymi atakami terrorystycznymi z 2017 roku (w Anglii i Niemczech). Jednocześnie taka wiadomość nie musi być „twarda”. Gorącym *newsem* może być coś mało istotnego, ale wciąż atrakcyjnego dla potencjalnego odbiorcy. Ważne jest w tego typu informacji to, iż można ją wielokrotnie powtarzać i dodawać do niej nowe wzmianki. Dla Leszek Olszańskiego, gorący *news* oznacza część wstępną artykułu. Jest to tekst, który ma niewielką objętość i informuje o najważniejszych wydarzeniach, nazwany może być także *flash'em*. Zazwyczaj jest to niespodziewana i ważna informacja, która została przekazana w czasie nadawania programu informacyjnego bądź audycji radiowej⁵⁹.

Biorąc pod uwagę powyższe, do cech charakterystycznych *hot newsa* zaliczyć należy: aktualność, powtarzalność, atrakcyjność, złożoność, brak rzetelności (opcjonalnie), może być *soft* lub *hard newsem*, może go opublikować każdy, szybko się rozprzestrzenia.

Warto zaznaczyć, iż obecnie *hot news* może opublikować każdy, przykładowo na swoim osobistym blogu lub na Twitterze. Rodzi to oczywiste problemy natury prawnej.

2.2. Problem praw autorskich do informacji

W Stanach Zjednoczonych istnieje „prawo do quasi-własności”⁶⁰ informacji, zwane *hot news doctrine*. Powstało ono w 1918 roku decyzją Sądu Najwyższego⁶¹ w sprawie International News Service (INS)⁶² przeciwko Associated Press (AP)⁶³. Podczas I wojny światowej INS i AP zajmowały się raportowaniem wydarzeń z frontu oraz z krajów biorących udział w wojnie. Agencja Williama Hearsta, czyli INS raportowała informacje przez linie telegraficzne aliantów. Były

⁵⁸ Tamże, s. 308.

⁵⁹ L. Olszański, *Dziennikarstwo internetowe*, Warszawa 2006, s. 81.

⁶⁰ *News Piracy and The Hot News Doctrine Origins in Law and Implications for the Digital Age*, red. E. Rise, New York 2005, s. 7.

⁶¹ Tamże, s. 6-7.

⁶² International News Service (INS) – agencja informacyjna założona przez Williama Randolpha Hearsta w 1909 roku.

⁶³ Associated Press (AP), założona w 1846 roku przez kilku właścicieli gazet. Jest agencją informacyjną typu non-profit.

to wiadomości mogące zaszkodzić zarówno Stanom Zjednoczonym, jak i innym sprzymierzonym państwom. Dlatego INS wkrótce zakazano przekazywania *newsów* tym sposobem. Jednak, aby nie stracić klientów i wpływów finansowych, agencja zaczęła wykorzystywać wiadomości podawane przez AP (m.in. korzystano z tablic informacyjnych oraz ze wczesnych wydań gazet, jeszcze nieopublikowanych). Associated Press złożyło więc wniosek, aby konkurencyjne INS dostało sądowy zakaz kopiowania przez nich zdobytych nowin⁶⁴. Sąd Najwyższy stanął po stronie AP, stwierdzając, że jest to działanie nieuczciwej konkurencji. Jednak z zastrzeżeniem, że informacje pozyskiwane przez agencję nie są chronione prawem autorskim, ponieważ dotyczą bieżących wydarzeń, które nie są dziełem literackim, a sprawozdaniem z tego, co się dzieje⁶⁵. Prawnik Justice M. Pitney stwierdził, że wiadomość może być rozumiana, jako „quazi-własność”, gdyż, aby ją pozyskać, trzeba zainwestować czas, pieniądze oraz odpowiednie umiejętności, aby następnie ją sprzedać. W konsekwencji pozwu INS musiało wykupywać informacje od Associated Press. Kolejne lata przynosiły podobne sprawy. W 1997 roku na procesie *National Basketball Association przeciwko Motorola Inc* ustalono, że prawa autorskie do *hot newsów* istnieją, gdy⁶⁶:

1. powód (skarżący), stwarza informacje lub pobiera je w sposób powodujący koszty;
2. informacje są uzależnione od czasu;
3. wykorzystanie informacji przez pozwanego stanowi szkodę finansową dla powoda;
4. pozwany jest konkurentem dla produktów i usług powoda;
5. wykorzystywanie dóbr powoda przez inne strony, może przyczynić się do pogorszenia oferowanych usług i produktów.

Doktryna hot news opiera się głównie na czasie, w jakim wiadomość się pojawia. Zazwyczaj dotyczy informacji, które są bardzo istotne w określonym momencie, jednak gdy ich atrakcyjność spada, a *news* się rozpowszechnia, traci swoją wartość „nabycia”. Najbardziej istotny jest czas. Jeżeli wiadomość zostanie wykorzystana bez zgody „quazi-właściciela”, jest to traktowane jako naruszenie praw autorskich. Mimo krytyki, *doktryna hot news* jest potrzebna także obecnie np. przy transmisji na żywo jakiegoś wydarzenia. Dlatego w tym konkretnym momencie, gdy wydarzenie relacjonowane jest na antenie, pozostaje ono własnością nadawcy, a korzystanie z transmisji lub wiadomości związanych z transmisją bez odpowiedniej zgody jest traktowane jako naruszenie praw autorskich. Krytycy *doktryny hot news* stawiają pytanie, kiedy *news* przestaje być „gorący”, to znaczy, kiedy następuje moment, gdy informacja jest już na tylne powszechna, że nie stanowi niczyjej własności. Zazwyczaj jest to określony czas, np. transmisji meczu piłkarskiego. Jednak problemem może być już ustalenie, kiedy wiadomość traci ważność. *Hot news* będzie oznaczać informację, która jest zależna od czasu i może dotyczyć wyników skoków narciarskich, jak i wybuchu wojny. Dotyczy więc wydarzenia niespodziewanego, które podobnie jak większość *newsów*, pojawia się nagle, ale rzeczą wyróżniającą jest czas trwania. W przypadku opisu wybuchu wojny początkowo samo zdarzenie jest gorącym *newsem*, jednak w kolejnych jej etapach takimi *hot newsami* są informacje z frontu. Aktualność sprawia, że definicja przytoczona w pierwszym podrozdziale łączy się z tą opisaną powyżej. Współcześnie wspomniana doktryna może chronić pewne typy wiadomości przed interneto-

⁶⁴ *News Piracy and The Hot News...*, dz. cyt., s. 6-7.

⁶⁵ Tamże, s. 7.

⁶⁶ Tamże, s. 9.

wym piractwem, ale mimo wszystko większość z nich to zwykle informacje, które mają charakter publiczny. Quazi-autorowi trudno jest zakazać korzystania z tego, co opublikował np. na Twitterze. Dlatego *doktryna hot news* w dzisiejszych czasach traci na znaczeniu.

Obecnie *newsy* w kulturze elektronicznej to informacje, które rozprzestrzeniają się niezwykle szybko, są nieocenzurowane i – jak pisze L. Olszański⁶⁷ – są krótkie i przekazują tylko to, co najważniejsze. Dodatkowo jest ich tak wiele, iż jeden człowiek nie jest w stanie ich sobie przyswoić. Mimo wszystko, wciąż mają potężny wpływ na odbiorców. Przyjmowanie informacji taką, jaka jest i brak krytycznego myślenia prowadzi do powstawania faktów medialnych, które obecnie są poważnym problemem w sieci Internet⁶⁸. „Żeby przetrwać nie możemy zbyt przywiązywać uwagi do treści sprzecznych i ciągle napływających *newsów*. Media traktujemy więc jako formę rozrywki. Nie polityka czy ekonomia, ale technologia zdaje się przejmować władzę nad światem”⁶⁹. Na koniec, aby podkreślić, jaką siłę ma *news* warto zacytować Williama Randolpha Hearsta, który w 1898 roku napisał do swojego korespondenta w Hawanie: „Zostań. Dasz obrazki, ja dostarczę wojnę”⁷⁰.

⁶⁷ L. Olszański..., dz. cyt.

⁶⁸ Zwłaszcza na portalach społecznościowych, takich jak Facebook czy Twitter, pojawiają się szybko i bez kontroli. Kolejnym problemem jest również fakt, że użytkownicy nierzadko przyczyniają się do rozpowszechniania *fake newsów*, ponieważ bezmyślnie je udostępniają swoim znajomym.

⁶⁹ M. Kocur, *Media: pierwsza czy czwarta władza?*, 2007,

https://reporterzy.info/95,media_pierwsza_czy_czwarta_wladza.html (data dostępu: 19.05.2019).

⁷⁰ Tamże.

Rozdział 3. Komizm w serialu *Miasteczko South Park*

3.1. Definicja komizmu

Miasteczko South Park – jak już zostało to nadmienione – jest kontrowersyjnym neoserialem, głównie z powodu wszechobecnego w nim komizmu. Twórcy serialu podkreślają, że humor nie może mieć granic (dla Stona i Parkera nie istnieje temat, z którego nie można by uczynić żartu). Takie podejście często spotykało się z krytyką ze strony odbiorców, ale z czasem ten zabieg stał się cechą rozpoznawalną serialu. Obecnie *Miasteczko South Park* nie jest już postrzegane jako najbardziej kontrowersyjna produkcja w Stanach Zjednoczonych. O miano takiej konkurują z nim inne seriale, takie jak: *Rick and Morty*, *Archer* czy *Family Guy*. Kultura Internetu również przyczyniła się do tego, iż współczesnego odbiorcę trudno jest zaszokować.

Na początku warto wyjaśnić, czym jest komizm i jakie są jego rodzaje. Definicja ujęta w *Słowniku terminów literackich* mówi, że komizm to „właściwość charakterystyczna dla pewnych konfiguracji zjawisk spotykanych w życiu lub przedstawianych przez sztukę wywołującą u obserwatora, mogącego być równocześnie uczestnikiem lub sprawcą takich konfiguracji, reakcje w postaci śmiechu i wesołości wykluczającą zarazem silne emocje negatywne”⁷¹. Klasyfikacyjny podział komizmu ma miejsce ze względu na: sytuację, charakterologię (postaci) i język. Podobnie Bergson wyróżniał komizm: gestów i ruchów, sytuacyjny, charakterów oraz słowny. Dla niego celem śmiechu jest obrażanie, upokorzenie i onieśmianie, czyli wywoływanie negatywnych emocji⁷². Pisał: „Śmiech karci pewne wady mniej więcej tak, jak czasem choroba karci niektóre wybryki: dotyka niewinnych, oszczędza winnych”⁷³. I dalej: „W samej rzeczy śmiech jest najdawniejszym krytykiem i buntownikiem, zakapturzonym i chytrym demokratą, zaletą jego jest to, że «nic nie uszanuje», że «nie ma dlań nic świętego». Wystarczy wskazać choćby społeczną rolę żartów cynicznych i – pornograficznych”⁷⁴. Twierdził też, że komizm nie może zaistnieć bez społecznego tła, można go odczuwać tylko i wyłącznie w kontaktach z ludźmi. Jeżeli zwierzę staje się źródłem śmieszności, to tylko dlatego, że porównuje się jego zachowanie do postaci ludzkiej⁷⁵. Według B. Dziemidoka, komizm można wywołać przez: „przekształcenie zjawisk, czyli ich wyolbrzymianie (przesada, karykaturowanie, parodiowanie, groteskowość) albo pomniejszanie (trawestowanie, karykaturowanie), zastosowanie niespodziewanych efektów i zaskakujących zestawień; zestawianie ze sobą i porównywanie zjawisk, które różnią się bądź wykluczają, ukazywanie nieprawidłowości w stosunkach i zależnościach między zjawiskami, łączenie pozornym zjawiskiem, zjawisk absolutnie różnopłaszczyznowych,

⁷¹ *Komizm*, [w:] *Słownik terminów literackich*, Warszawa 2008, s. 230.

⁷² Za: M. Gołębiowska, *Henri Bergson a Karol Irzykowski — inspiracje i paralele*, „Prace Polonistyczne” 2015, T. LXX, s. 88.

⁷³ H. Bergson, *Śmiech. Studium o komizmie*, Lwów – Warszawa 1902, s. 150.

⁷⁴ K. Irzykowski, *Pisma. Cz. I. Czyn i słowo. Glossy sceptyka*, red. Andrzej Lam, Kraków 1980, s. 424-425.

⁷⁵ B. Zawadzki, *Przegląd krytyczny ważniejszych teorii komizmu*, „Przegląd Filozoficzny” 1929, nr 32, s. 53.

niezgodność między pozorem a tym, co się za nim kryje, między złudzeniem a rzeczywistością, tworzenie zjawisk w sposób rzeczywisty lub pozorny, tak by odbiegały od norm logicznych⁷⁶. Dodatkowo Dziemidok uważa, że jedyną osobą, która może kontrolować komizm jest komik, ponieważ to on wywołuje śmiech, ale nie przez bycie jego obiektem⁷⁷.

Obecnie naukowcy (antropolodzy⁷⁸ czy psychologowie⁷⁹) uważają, że zagadnienie humoru jest bardzo skomplikowane i wielowymiarowe. Nawet w kwestii definicji nie ma zgody, co do jej jednolitości i powszechności. Każde środowisko ma własną teorię. Powszechnie jednak uznaje się, że „humor jest zjawiskiem pozytywnym, wskazującym na m.in. wysoką rangę intelektualną, przejaw kultury, a niejednokrotnie też i szeroką wiedzę”⁸⁰. Według wielu badaczy, humor widać w każdej dziedzinie życia. Andrzej Kostołowski stwierdza, że ujawnia się również w sztuce (zwłaszcza przełomu XIX i XX wieku, np. w dadaizmie czy surrealizmie). Zazwyczaj pojęcie humoru ukazuje się w trzech typach. Do pierwszego zaliczają się postawy krytyczne, żarty mają tu wydźwięk negatywny, a śmiech może przyjmować agresywny charakter. Drugi typ to humor, który uznawany jest za działanie mające na celu łagodzić zachowania agresywne. Trzeci typ pojmuje humor jako zachowania niestosowne, sprzeczne czy niespodziewane⁸¹. Podobnie humor podzielił Rod A. Martin. Wyróżnił 4 jego rodzaje oraz funkcje, jakie spełnia wobec odbiorcy i nadawcy⁸²:

1. Humor w służbie ego (*self-enhancing humor*). Jego funkcje to: podnoszenie samooceny, sposób na radzenie sobie ze stresem, regulacja emocji, kompensowanie braków. Osoba, która żartuje w ten sposób, poprawia swój nastrój.
2. Humor agresywny (*aggressive humor*). Jego funkcje to: podnoszenie samooceny i nastroju, odwracanie uwagi (od własnych porażek i niepowodzeń) poprzez wybieranie kózła ofiarnego. Do tego wykorzystuje się inne osoby i relacje z nimi. Używa się go w formach sarkazmu, szyderstwa oraz kpiny. Humor agresywny może służyć także do piętnowania negatywnych zjawisk, np. czyjegoś zachowania.
3. Humor afiliacyjny (*affiliative humor*). Jego funkcje to: tworzenie więzi międzyludzkich, zmniejszanie konfliktów oraz napięć i jednoczenie ludzi. Zazwyczaj polega na opowiadaniu żartów w grupie (mogą one dotyczyć samej grupy) czy stosowania ciętych ripost.
4. Humor masochistyczny (*defeating humor*). Jego funkcje to: włączanie się do społeczeństwa (grupy) poprzez żartowanie z siebie samego. Negatywne skutki to obniżenie poczucia własnej wartości, co może kompromitować taką osobę w oczach innych, a w konsekwencji może być ona traktowana przez resztę grupy jako ktoś mało znaczący⁸³.

Nie ma jednej wspólnej definicji komizmu (oraz humoru). Warto jednak zaznaczyć, że mają one jedną wspólną cechę, czyli wywołanie reakcji śmiechu i wesołości. „Śmiech jest reakcją

⁷⁶ B. Dziemidok, *O komizmie. Od Arystotelesa do dzisiaj*, Gdańsk 2011, s. 67-92.

⁷⁷ Za: A. Strug, *Od śmiechu do ironii. Wstęp do problematyki ironizowania*, „Roczniki Humanistyczne” 2011, t. LIX, z. 4, s. 43.

⁷⁸ Por. M. Sznajderman, *Blazen. Maski i metafor*, Warszawa 2014.

⁷⁹ Por. J. Tomczuk-Wasilewska, *Psychologia humoru*, Lublin 2009.

⁸⁰ S. Garczyński, *Anatomia komizmu*, Poznań 1989, s. 11.

⁸¹ A. Kostołowski, *Humor i sztuka. Uwagi typ(k)ologiczne*, „Dyskurs: Pismo Naukowo-Artystyczne ASP we Wrocławiu” 2015, nr 19, s. 6-24.

⁸² R.A. Martin, *Sense of humor*, [w:] *Positive psychological assessment. A Handbook of models and measures*, red. S.J. Lopez, C.R. Snyder, Washington 2003, s. 313-326.

⁸³ Jednak tak stać się nie musi, jeśli osoba wytworzyła granicę, której żartując nie można przekraczać. Skutkuje odizolowaniem się do grupy, ale nie za cenę utraty szacunku.

fizjologiczną na komiczną sytuację, może pełnić dwie funkcje: biologiczną i społeczną. Zazwyczaj towarzyszy też rozładowaniu napięcia spowodowanego sytuacją zagrożenia. W funkcji społecznej ma za zadanie deprecjonować zło i pomniejszać wartość negatywnych postaci (moralnie)⁸⁴. Warto wspomnieć również o przekonaniu o leczniczej roli śmiechu. Przykładowo po wybuchu epidemii dżumy w XIV wieku społeczeństwo ówczesnej Europy doznało zespołu stresu pourazowego (jak nazwaliby to współcześni psychologowie). Jego skutki odczuwano aż do początku XVII wieku. Jean Delumeau przywołuje przykłady porad, jakie zalecali lekarze swoim pacjentom. Najczęściej miał być to śmiech, lek na wszechobecny strach, który według ówczesnych medyków był także przyczyną rozszerzania się epidemii dżumy. Dlatego nakazywano urządzenie przeróżnych zabaw oraz rozrywek. Ich celem było „wzbudzenie leczniczego śmiechu”⁸⁵.

Do klasyfikacji humoru według Martina można także odnieść humor, jaki reprezentują główni bohaterowie *Miasteczka South Park*. Pierwszy, humor w służbie *ego* najbardziej uwiadczenia Kyle Broflovski, a to ze względu na jego tradycjonalizm (jest wychowany w duchu judaizmu). Z uwagi, iż często nie rozumie otaczających go zmian, żartowanie z nich pomaga mu w przystosowaniu się i udowodnieniu sobie, że to inni podążają ślepo za nowymi trendami⁸⁶. Eric Cartman reprezentuje drugi typ, czyli humor agresywny. Kompensuje w ten sposób brak ojca w swoim życiu oraz niski status społeczny. Często drwi z biedniejszych znajomych oraz z religii. Równie często wskazuje na kozła ofiarnego, by odwrócić uwagę od siebie i od swoich błędów, ale także, by zemścić się np. na Kyle’u⁸⁷. Humor afilacyjny najczęściej wykorzystuje Stan Marsh w celu złagodzenia napięć w grupie oraz by zneutralizować konflikty⁸⁸. Czwarty typ (humor masochistyczny) uwiadczenia Kenny McCormick (zwłaszcza w pięciu pierwszych sezonach), jednak w jego przypadku nie jest to do końca świadome działanie. Zazwyczaj żarty i czynności zainicjowane przez chłopca są wynikiem nacisków ze strony jego przyjaciół⁸⁹. Warto nadmienić, iż lepiej ten typ humoru oddaje drugoplanowa postać Leopolda „Buttersa” Stotch’a – nie ma on przyjaciół i często jest wyśmiewany w szkole. To spowodowało chęć dopasowania się do grupy. Wykorzystuje to Cartman, za którego namową Butters świadomie poddaje się żartom. Bohaterowie reprezentują najczęściej omówione typy humoru, jednak nie jest to twardy podział. W ciągu dwudziestu dwóch sezonów zdarzało się, że postaci prezentowały różne typy humorów. Widać to zwłaszcza w kilku ostatnich sezonach.

Czarny humor w klasycznej definicji pojmowany jest jako „śmiech ze śmierci, cierpienia, kalectwa i okrucieństwa”⁹⁰. André Breton wymienił sześć elementów, z których składa się czarny humor, są to: komizm, ironia, absurd, autoironia, trywializacja oraz dystans opowiadającego⁹¹. Zazwyczaj ten rodzaj humoru postrzegany jest negatywnie przez społeczeństwo, kojarzy się z pojęciem „kultury niskiej”. Żarty tego typu często są nieskomplikowane oraz wul-

⁸⁴ A. Strug, *Od śmiechu...*, dz. cyt., s. 42.

⁸⁵ J. Delumeau, *Strach w kulturze Zachodu: XIV–XVIII w.*, tłum. A. Szymanowski, Warszawa 1986, s. 26; A. Strug, *Od śmiechu...*, dz. cyt., s. 50.

⁸⁶ Por. z odcinkami: #REHASH, #HappyHolograms.

⁸⁷ Por. z odcinkami: *World War Zimmerman*, *1%*, *Fishsticks*.

⁸⁸ Por. z odcinkami: *Super Fun Time*, *Pandemic*.

⁸⁹ Por. z odcinkami: *Fat Camp*, *How to Eat with Your Butt*.

⁹⁰ T. Bocheński, *Czarny humor w twórczości Witkacego, Gombrowicza, Schulza. Lata trzydzieste*, Kraków 2005, s. 19.

⁹¹ Tamże, s. 12.

garne. Przekraczają nierzadko tematy tabu, a także sprowadzają *sacrum* w sferę *profanum*. Według Bachtina, czarny humor to sposób radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami, np. ze śmiercią. Jako „konceptję odejścia od normy, komizm widzimy w osobach i rzeczach, które nie mieszczą się w ramach norm społecznych”⁹². M. Bachtin opisuje szczególnego rodzaju zwyczaj, jaki panował głównie w okresie średniowiecza, czyli tzw. święto głupców. W tym czasie przedstawiały obowiązywać prawa oraz normy społeczne. U podstaw tego święta było negowanie wartości oraz parodiowanie religijnych świąt i tradycji, a także osób cieszących się szacunkiem (np. duchowni czy arystokracja). To, co było *sacrum* (czyli duchową przestrzenią) sprowadzono do *profanum* (cielesności). Przykładowo, błazen przebierał się za biskupa. Okadzano go, wykorzystując do tego ekskrementy. Chodziło o to, by doprowadzić do sytuacji „na opak”, np. przez odwrócenie hierarchii społecznej, a także przez wykorzystywanie przedmiotów uważanych za szczególnie nieczyste, np. ekskrementów, kojarzących się z defekacją, czymś bez wartości, a także ze śmiercią, ale jednocześnie z łonem, czyli z życiem. Miały one podwójny, dwuznaczny charakter⁹³. Podobnie wykorzystywany był motyw diabła w karnawale. Symbolizuje przeciwieństwo tego, co czyste, dobre oraz święte. W jego postać wcielali się najczęściej żebracy, którzy podczas przedstawienia okradali i obrażali widzów. Śmiech karnawałowy miał obejmować wszystko i wszystkich, dotyczył każdej sytuacji. Nierzadko ten śmiech wyrażał pogardę. Karnawał neguje ustalony porządek. Przez śmiech i zachowanie „na opak” dawał szansę na wyrażenie własnych wartości i przekonań. Stwarzał także dystans, dzięki któremu osoba biorąca udział w karnawale mogła oddalić się od tego, co budziło w niej lęk oraz strach i od tego, czego nie chciała zaakceptować. Śmiech ułatwia przystosowanie się do zasad i reguł. Co najważniejsze, daje ujście negatywnym emocjom. *Miasteczko South Park* obecnie może stanowić „wentyl bezpieczeństwa” w karnawałowym sposobie funkcjonowania, umożliwia rozładowanie negatywnych emocji i lęków. Przywraca równowagę między nieograniczoną swobodą bycia i kontrolą (społeczną)⁹⁴. Oglądając *Miasteczko South Park* można przez chwilę odejść od panujących zasad i przekroczyć pewne granice, np. śmiejąc się z rasistowskich czy seksistowskich dowcipów.

3.2. Komizm w serialu na podstawie teorii Bachtina oraz Bergsona

Świat przedstawiony i zachowania mieszkańców omawianego serialu można porównać do święta karnawału opisanego przez Bachtina. Można znaleźć wiele punktów wspólnych, a nawet stwierdzić, że *Miasteczko South Park* jest przykładem takiego „współczesnego karnawału”. Według Bachtina karnawał to „drugi świat i drugie życie, w którym w większym lub mniejszym stopniu – uczestniczyli wszyscy ludzie średniowiecza. (...) Pierwiastek śmiechu organizujący karnawałowe obrzędy całkowicie uwalnia je od wszelkiego religijno-kościelnego dogmatyzmu, od mistyki i nabożności. (...) Co więcej, niektóre formy karnawałowe (...) parodiują kult kościelny. Niezmiennie charakterystyczna jest dla niego [karnawału – przyp. aut. M.Z.] swoista logika „odwrotności” (...), logika nieustannych przemieszczeń góra i dół (...), najrozmaitsze są

⁹² A. Brzezińska, *Specyfika czarnego humoru w najnowszej kinematografii czeskiej*, „Ogrody Nauki i Sztuki” 2013, nr 3, s. 278.

⁹³ M. Bachtin, *Twórczość Franciszka Rabelais’go a kultura ludowa średniowiecza i renesansu*, Kraków 1975, s. 251-253.

⁹⁴ Chodzi o obowiązujące normy, zasady i prawa.

typy parodii i trawestacji, degradacji i profanacji, błażeńskich koronacji i detronizacji. (...) Drugi świat kultury ludowej powstaje w pewnej mierze jako «świat na opak», jako parodia zwykłego (...) życia⁹⁵. Dla Bachtina karnawał to utopia, gdzie wszędzie panuje śmiech i absurd. W tym serialu widać nacisk na groteskę, parodię czy wspomniany „świat na opak”. Dodatkowo występuje także „oswojenie śmierci” oraz skupienie na ciele. Warto zaznaczyć, że w pierwszych dwóch sezonach nie było to aż tak widoczne, bardziej chodziło o zaszokowanie widza i wzbudzenie jego zainteresowania, co wiązało się z głównym celem, czyli promocją serialu. Późniejsze serie przynoszą już bardziej „uporządkowaną” krytykę i humor.

Pierwszym przejawem karnawału jest zatarcie granicy między światami dzieci i dorosłych, Serial opowiada o przygodach czwórki dziecięciolatek i ich „dziecięcych” problemach. Język, który używany jest przez mieszkańców South Park zaciera granicę również w samym świecie przedstawionym, ponieważ wyrazów wulgarnych używają wszyscy, a w szczególności czwórka głównych bohaterów (zwłaszcza Eric Cartman).

Kolejnym zjawiskiem karnawalizacji jest mowa ciała, który ma dość obsceniczny wymiar oraz „świat na opak”. W serialu najlepiej ilustruje to odcinek *How to eat with your Butt*, w którym Kenny zażartował, pozując do szkolnej fotografii swoimi pośladkami (zamiast twarzy). Przykład ten był dosłownym zastosowaniem tych dwóch zjawisk. Jednak częściej podkreślone jest to, że dzieci są bardziej odpowiedzialne i postępują bardziej racjonalnie niż rodzice, czy w ogóle dorośli. W odcinku *Cartman's Incredible Gift* miejscowa policja w ujęciu mordercy prosi o pomoc Cartmana, u którego – w wyniku upadku – rzekomo pojawiły się „zdolności jasnowidzenia”. Mimo rzeczywistych śladów i oczywistego faktu, kto jest seryjnym mordercą, funkcjonariusze wolą posiłkować się nowymi mocami Erica.

W odcinku *Humancentipad* przedstawiono sytuację, gdzie typowym i normalnym zachowaniem jest czytanie warunków umów (zwłaszcza tych, w których akceptuje się warunki licencyjne programu komputerowego) i podejmowanie w związku z tym świadomych decyzji (tu umowa licencyjna iTunes przy aktualizacji). Kyle tego nie zrobił, więc spotykają go przykre konsekwencje.

[Kyle] – „We didn't read them! (conditions – przyp. aut. M.Z.)”⁹⁶.

[pracownik Apple] – „Heh! Right. Who just agrees to something they don't read?”⁹⁷.

Bachtin wyróżnił także zjawisko „radosnej śmierci”, które pełni ważną rolę w karnawałowej grotesce. W każdym odcinku Kenny umierał w mniej lub bardziej przerażający sposób (trzeba zaznaczyć, że było tak aż do piątego sezonu, gdzie chłopiec zmarł „na dobre” i wraca w szóstym, od tego czasu już nie ginie). W odcinku *Scott Tenorman Must Die*, Kenny umarł ze śmiechu. Według Bachtina to jeden z przejawów „radosnej śmierci”⁹⁸. Randal Auxier stara się wyjaśnić, dlaczego to ten chłopiec musiał „być ofiarą, nieprzerwanie przez pięć sezonów. Do rozwiązania tego zagadnienia posłużyły mu koncepcje Freuda, Junga i Heideggera. Z psychoanalizy Auxier wykorzystuje teorię osobowości, i tak: Eric Cartman to *Id*, Kyle Broslovsky to *Superego*, Stan

⁹⁵ M. Bachtin, *Twórczość...*, dz. cyt., s. 144-150.

⁹⁶ *Nie przeczytaliśmy ich* (warunków umowy licencyjnej – przyp. aut. M.Z.).

⁹⁷ *Tak, jasne. Kto zgadza się na coś, czego wcześniej nie przeczytał?*

⁹⁸ G. Karimova, *Interpretive Methodology from Literary Criticism: Carnavalesque Analysis of Popular Culture: Jackass, South Park, and 'Everyday' Culture*, „Studies in Popular Culture” 2010, vol. 33, no. 1, s. 43.

Marsh to *Ego*. Kenny reprezentuje popęd śmierci (*Death Impulse*⁹⁹). Dalej Auxier posługuje się teorią Junga, przypisując McCormikowi „funkcje transcendentalne, które pojawiają się z połączenia treści świadomych i nieświadomych”¹⁰⁰. Kenny to niezbędne ogniwo jednoczące czwórkę przyjaciół, jest „wentylem bezpieczeństwa”. Stan jest zawsze mediatorem pomiędzy Kylem i Cartmanem (ponieważ cały czas wybuchają między nimi konflikty), więc powstaje napięcie, którego ujście znajduje się w śmierci Kennyego. Dzięki temu chłopcy skupiają się na tym, że ich kolega zginął. Następnie Auxier wykorzystuje koncepcję Heideggera, nazwaną przez siebie „doświadczeniem ontycznym i ontologicznym”¹⁰¹. Tę teorię można wyjaśnić na przykładzie osoby stojącej na szczycie urwiska. Taki człowiek doświadcza jednocześnie strachu (ontycznego) i lęku egzystencjalnego (*angst*). Ludzie mogą łatwiej zrozumieć („doświadczyć”) zjawisko śmierci poprzez zobaczenie, jak umiera ktoś inny. Kenny, według Auxiera, na to pozwala i jednocześnie pomaga dostrzec, że życie to wartość. Nie musi być to świadomy proces widza. Jednak nie wyczerpuje to szeregu innych interpretacji śmierci Kennyego. Wyjaśnieniem karnawałowym może być tu próba „oswojenia” śmierci (próba przezwyciężania lęku), poprzez przedstawienie jej w satyryczny (komiczny) sposób. W średniowieczu, gdzie długość życia nie przekraczała czterdziestu lat, taki zabieg „oswajania” był popularny (podczas karnawału) i działał terapeutycznie.

W wiekach średnich, a także w renesansie (według Bachtina), panowało przekonanie, iż w piekle znajdowało się wielu królów, papieży czy polityków, a więc osób, które były znane i miały wpływ na społeczeństwo, kraj czy ówczesny świat. Prawdopodobnie taki sposób myślenia był otuchą dla zwyczajnych ludzi, gdyż pokazywał, że wyższa pozycja społeczna nie jest przepustką do świętości czy nieba. W *Miasteczku South Park* jest odwrotnie. Każdy ma szansę dostania się do Piekła, gdyż Niebo jest zarezerwowane wyłącznie dla Mormonów. Jednak nie oznacza to wiecznych cierpień. Wręcz przeciwnie. Piekło w tym świecie to miejsce, gdzie spędza się miło czas w towarzystwie znanych osób. Tu można znaleźć Adolfa Hitlera, jak i księżną Dianę. Władca Piekła – Szatan również nie należy do przerażających postaci. To sentymentalny gigant o skłonnościach homoseksualnych. W budowie Piekła oraz przedstawieniu postaci tam żyjących widać również przykład „świata na opak”. Ten typ przedstawienia można zaliczyć do tzw. humoru krańcowego, którego celem jest uwydatnienie małości i śmieszności tego, co znane i szanowane, np. autorytetów społecznych (sposób ukazania Piekła w serialu). Warto dodać, iż w dwudziestym drugim sezonie Szatan zostaje zabity, a jego dusza trafia do Nieba. Jest tu widoczny absurd, jak i „świat na opak”. Demon jest tu pojmowany jako istota cielesna i śmiertelna, co jest samo w sobie absurdalne, gdyż sama nazwa, jak i tradycje wskazują na duchowy charakter wspomnianej istoty. Dodatkowo symbol zła, jakim jest Szatan w kulturze europejskiej i amerykańskiej, po swojej śmierci zostaje wzięty do Raju.

Serial może mieć także działanie terapeutyczne poprzez już wyżej omawiane tzw. „oswajanie lęków” panujących wśród społeczeństwa. W odcinku *Naughty Ninjas* poruszany jest problem Państwa Islamskiego. Token i Kenny zakładają klub Ninja. Ważne jest to, że na samym początku odcinka Cartman mówi swoim znajomym, że przebrali się za Ninja i próbują straszyc

⁹⁹ R.E. Auxier, *Killing Kenny: Our daily dose of death*, [w:] *South Park and philosophy: Bigger, longer, and more penetrating*, red. R. Hanley, Chicago 2007, s. 232.

¹⁰⁰ C.G. Jung, *The Portable Jung*, red. red. Joseph Campbell, Harmondsworth 1976, cyt. za: R.E. Auxier, *Killin...*, dz. cyt., s. 233.

¹⁰¹ R.E. Auxier, *Killin...*, dz. cyt., s. 236.

ludzi i jak dalej stwierdza „It’s the gayest thing eve, dude!”¹⁰². Jednak w kolejnych scenach okazuje się, że dorośli mieszkańcy South Park biorą chłopców za bojowników ISIS, ze względu na podobny ubiór i wydawanie dziwnych niezrozumiałych dźwięków. Sytuacja rozwiązuje się dopiero na końcu, ojciec Stana – Randy Marsh uświadamia sobie, że jego syn i przyjaciele nie są zaangażowani w działalność ISIS, ale „bawią się” w bycie Ninja. Dochodzi do tego poprzez skojarzenia, powtarzając w myślach „Ninjas, Scary, Gay, Scary, Gay, Scary, Gay”. Przy słowie „Scary” pojawia się muzyka charakterystyczna dla Japonii, a przy słowie *Gay* typowa dla Bliskiego Wschodu, co ma jednoznacznie sugerować, w jaki sposób postrzegani są bojownicy z Państwa Islamskiego. Oznacza to, iż członków ISIS próbuje się przedstawić jako głośnych dziwaków, którzy tylko wydają się straszni, ale w rzeczywistości nie są w stanie zagrozić ludziom, światu czy Stanom Zjednoczonym. Ten odcinek miał na celu ośmieszyć ISIS i jednocześnie uspokoić zaniepokojone społeczeństwo. W Islamie nie są tolerowane żadne przejawy „inności”, czyli np. skłonności homoseksualne, a więc takie działanie twórców *Miasteczka South Parku* ma przede wszystkim ośmieszyć zagrożenie i uspokoić społeczeństwo poprzez śmiech. *Miasteczko South Park* można uznać za „wentyl bezpieczeństwa”, który daje ujście dla strachu i rozładowuje negatywne emocje.

Jak już wspomniano, śmiech może być wykorzystywany w celach terapeutycznych, o czym pisał Delumeau, jako lekarstwem na wszechobecny strach. Jednocześnie istnieje zagrożenie, że poprzez takie ukazywanie lęków i niepokoїв społecznych, zostaną one zbagatelizowane i w razie zaistnienia niebezpiecznych sytuacji, ludzie wystawią się na zagrożenie, ponieważ będą uważać, że w istocie nic im nie grozi.

W serialu najbardziej obecne są motywy karnawałowe oraz czarny humor. Przejawiają się one na wielu płaszczyznach i poziomach. Dzięki tym praktykom twórcy mogą ukazywać *hot newsy* w świetle absurdu i parodii. Mogą również wyrazić swoje zdanie co do sytuacji dziejących się na świecie, pod płaszczykiem humoru. Często też ukazują nieracjonalne zachowania ludzi, które towarzyszą gorącym *newsom*. Piętnują negatywne zachowania, poprzez pokazanie ich w serialu w sposób przerysowany i absurdalny.

„Śmiech chłoszcze obyczaje”¹⁰³ ten cytat najlepiej obrazuje myśl Bergsona na temat komizmu. Filozof wyróżnia komizm słowny, sytuacyjny i komizm charakterów. Jego teoria jest odmienna od karnawału Bachtina. Naturalnie warto wspomnieć, iż elementy teorii Bergsona są obecne również z serialu. W książce *Śmiech. Esej o komizmie* filozof wyjaśnia, co wywołuje komizm i w jaki sposób się to dzieje. Jego teorię można odnieść również do serialu, gdyż chwytliwy komizm tam wykorzystywany doskonale wpisują się w teorię Bergsona:

1. Marionetki. Postaci myślą, że postępują i decydują samodzielnie. Okazuje się jednak, że ktoś nimi steruje. Dosłownym przykładem tego rodzaju komizmu był odcinek *Le Petit Tourette*. Cartman zauważył, iż ludzie z zespołem Tourette mogą mówić i robić co chcą. Sam zaczyna symulować chorobę, aby móc bez żadnych ograniczeń używać wulgaryzmów. Jednak z czasem choroba pojawia się realnie i chory nie kontroluje tego co mówi, zaczyna wyjawiać wszystkim swoje tajemnice. Początkowo bohater myślał, że ma kontrolę nad wszystkim, tymczasem okazuje się, że ją stracił. Bergson zwraca uwagę, iż aby stworzyć komedię trzeba wyobrazić sobie, że każda sytuacja jest „pociągana za sznurki”. „Nie ma więc takiej sceny – autentycznej, poważnej, a nawet tragicznej, której fantazja

¹⁰² *Stary to najbardziej gejowska rzecz jaka istnieje.*

¹⁰³ H. Bergson, *Śmiech. Esej o komizmie*, Kraków 2000, s. 60.

nie mogłaby obrócić w śmieszność przez odwołanie się do tego prostego obrazu”¹⁰⁴. Kontrolę metaforyczną, a nie dosłowną widać w odcinku *Two Days Before the Day After Tomorrow*. Postaci, którymi rządzi irracjonalny strach widzą i słyszą rzeczy, które w działaniu nie istnieją – wszyscy uciekają przed globalnym ociepleniem.

2. Śnieżna kula. Toczy się z góry coraz bardziej, powiększając swoje rozmiary. „Skutek nakładając się na siebie ulega takiemu wzmocnieniu, że przyczyna, zrazu nierzucająca się w oczy, doprowadza mocą koniecznego postępu do wyników równie ważkich, co niespodziewanych”¹⁰⁵. Często jest to widoczne w odcinkach. Pozornie nieistotne zdarzenie czy drobna rzecz doprowadza do zaskakujących sytuacji i komicznego finału. Za przykład mogą posłużyć odcinki: *Two Days Before the Day After Tomorrow* i *The List*. W pierwszym zniszczenie tamy utworzonej przez bobry powoduje według mieszkańców globalne ocieplenie, co kończy się ogromną paniką. W drugim pozornie nieistotna lista najprzystojniejszych chłopców w szkole ujawnia korupcję wśród 10-letnich dziewcząt.
3. Powtórzenie. Zestaw okoliczności, które powracają co jakiś czas. Tutaj klasycznym przykładem w serialu jest śmierć Kennego, zdarzająca się co odcinek przez sześć sezonów. „Polega ono na takim rozłożeniu zdarzeń, że pewna scena zawiązuje się od nowa raz po raz bądź pośród tych samych postaci w odmiennych okolicznościach bądź pośród nowych postaci w takiej samej sytuacji”¹⁰⁶.
4. Odwrócenie. Najczęściej rozumiane jako zamiana ról, np. dziecko uczące rodziców. Widać to w pierwszych sezonach, gdzie Kyle podsumowywał odcinek mówiąc: „Dziś nauczyłem się...”. Odwrócenie jest dość częstym zabiegiem w serialu. To dzieci wykazują się zazwyczaj większym rozsądkiem niż dorośli. Za przykłady odcinków można podać: *The Wacky Molestation Adventure* – dzieci oskarżają o molestowanie seksualne rodziców, co prowadzi do tego, iż w miasteczku władzę dorosłych przejmują dzieci; *Lil' Crime Stoppers* – czterej główni bohaterowie zostają detektywami i rozpracowują gang przemytników narkotykowych, ale oprócz tego dalej uczęszczają do szkoły. Interesujący jest fakt, iż dla nich to była zabawa, natomiast policja ich pracę traktowała poważnie. Nikt nie zwrócił uwagi na to, że są to dzieci. Dobrym przykładem, uwidaczniającym „zamięnię ról i odmianną sytuację, która obróci się przeciwko jej twórcy”¹⁰⁷ jest odcinek *AWESOM-O*, gdzie chłopiec – chcąc ośmieszyć Buttersa – sam staje się obiektem swojego żartu. Warto wspomnieć, że często dzieje się tak w przypadku Cartmana.
5. Nałożenie się na siebie ciągów wydarzeniowych. „Sytuacja zawsze będzie śmieszna, jeżeli przynależy równocześnie do dwóch absolutnie niezależnych ciągów zdarzeń i daje się pojąć zarazem dwojako, w zupełnie odrębnym sensie”¹⁰⁸. Innymi słowy, jest to ukazanie danej sytuacji z dwóch perspektyw: od strony postaci i widzów. Bohaterowie znają tylko jej część (wizowie całość), stąd ich komiczne pomyłki i nieporozumienia. Doskonale ilustruje to odcinek *The Passion of the Jew*. Film Mela Gibsona *Pasja* jest pretekstem dla Cartmana, aby założyć organizację nazistowską, jednak osoby należące do niej myślą, że są w fanklubie (chrześcijańskim) filmu. Gdy chłopiec zaczyna nawoływać do

¹⁰⁴ Tamże, s. 118.

¹⁰⁵ Tamże, s. 119.

¹⁰⁶ Tamże, s. 157-158.

¹⁰⁷ Tamże, s. 132.

¹⁰⁸ Tamże, s. 134.

nienawiści do Żydów po niemiecku, słuchacze myślą, że to aramejski i chętnie powtarzają niezrozumiałe słowa za Cartmanem.

6. Nałożenie się „dwóch układów myśli na siebie w jednym i tym samym zdaniu”¹⁰⁹. Oznacza to nałożenie po przez słowa i sytuację dwóch różnych znaczeń na jedno zdanie. Przykładem jest „Something You Can Do with Your Finger”, Cartman nie wiedząc, że wyrażenie *finger bang* oznacza czynność seksualną, tworzy na podstawie tych słów piosenkę i zakłada boysband.
7. Transpozycja. Jest to np. zmiana tonu pospolitego na uroczystry. Wydaje się, że stanowi najczęstszy zabieg twórców w serialu. Widać go w mowie używanej przez dziennikarzy i polityków, są to wulgaryzmy i kolokwializmy. Nie jest to wyrażane tylko na poziomie języka. To także zmiana sytuacji nieistotnych w wydarzenia najwyższej wagi.

„Komizm stanowi tę stronę osoby, którą jest ona podobna do rzeczy, stanowi ów wzgląd zdarzeń ludzkich, który naśladuje swym swoistym usztywnieniem czysty, najzwyczajniejszy mechanizm, automat, zgoła ruch nieożywiony. Wyraża tedy swego rodzaju niedoskonałość, indywidualną lub zbiorową, wymagającą natychmiastowej naprawy. Śmiech jest tą naprawą. Śmiech jest rodzajem społecznego gestu, który karci pewne swoiste roztargnienie ludzi i zdarzeń”¹¹⁰. Bergson często podkreśla, że śmiech to przede wszystkim wychowawca, karci i przywraca społeczeństwo na odpowiednie tory postępowania. Twórcy serialu również tak postrzegają śmiech, gdyż *Miasteczko South Park* bardzo często wykorzystuje śmiech, aby uświadomić odbiorcom „automatyzm” społeczny. „Komiczna będzie osoba automatycznie idąca swoją drogą, nie oglądająca się wcale na innych, na łączność z nimi. Śmiech jest właśnie na to, by wytknąć jej roztargnienie i wyrwać ją ze snu”¹¹¹. W serialu dość często można spotkać takie rozumienie komizmu. Twórcy nierzadko wskazują na automatyzm, nie tylko pojedynczych osób, ale i społeczeństwa.

Bergson uważa, w przeciwieństwie do Bachtina, że humor karci niepożądane zachowania społeczne. Komizm nie jest tu „wentylem bezpieczeństwa”, ale pozwala na utrzymanie praw i zasad społecznych poprzez wskazywanie zachowań negatywnych. Nadzoruje i koryguje to, czego w społeczeństwie być nie powinno. Z kolei karnawalizacja Bachtina pozwala w komizmie te zasady łamać, odwracać je i ukazywać w najbardziej obrazoburczy i kontrowersyjny sposób. Dzięki temu ludzie mogli wyzwolić się choć na chwilę z ogólnie przyjętych zasad i przenieść do „świata na opak”, gdzie żebrak stawał się królem, rzeczy najświętsze przemieniały się w *profanum*. Ujście dla negatywnych emocji i napięć Bergson widział w dramacie, który – w przeciwieństwie do komizmu – pozwala utożsamić się odbiorcy z postacią dramatu, co prowadzi do uwolnienia emocji¹¹². Silne ukazywanie różnych stanów psychicznych postaci w dramacie prowadziło do tego, że widz mógł je również przeżywać. Zapewne warto tu dodać stwierdzenie filozofa o pozytywnej roli śmiechu. „Postać komiczna jest często postacią, z którą zaczynamy sympatyzować dosłownie. (...) Stawiamy się w jej położeniu, przejmujemy jej gesty, słowa, czyny i (...) jeśli bawimy się jej śmiesznościami, to zarazem zapraszamy ją, oczywiście w wyobraźni, do współdziałania w tej zabawie: traktujemy ją zrazu jak kolegę. (...) Jest zwłaszcza

¹⁰⁹ Tamże, s. 156.

¹¹⁰ Tamże, s. 125.

¹¹¹ Tamże, s. 169.

¹¹² Namiętności i emocje były dla Bergsona czymś naturalnym, co istnieje w człowieku i nie można tego usunąć. Mimo że życie społeczne wymusza zaniechanie tych „naturalnych instynktów”, to człowiek nie może ich długo tłumić, stąd dramat, który może wyzwolić je bezpiecznie bez szkody dla innych.

w śmiechu moment odprężenia, często podkreślany, którego rację powinniśmy znaleźć”¹¹³. W tym cytacie uwidacznia się podobieństwo do myśli Bachtina, gdyż wejście w karnawał czy chwilowe utożsamienie się z postacią ma być odprężeniem. U Bachtina ma to wymiar znaczenie głębszy, o czym wspomniano już wcześniej. Jednak śmiech, mimo wszystko, ma pomóc widzom przenieść się na chwilę w inną rzeczywistość, wolną od zmartwień. W miejsce, gdzie panuje wyłącznie śmiech.

Bergson uważa, że komediopisarz w przeciwieństwie do dramaturga nie może być zamknięty w sobie czy w stosunku do innych. Przeciwnie, musi być nastawiony na obserwację otoczenia, ponieważ jak pisze filozof: „Jesteśmy śmieszni tylko od tej strony, która uchodzi naszej świadomości. A zatem tylko innych ludzi obejmuje taka obserwacja. Nabiera przez to ogólnego charakteru, którego mieć nie może, gdy objąć nią siebie”¹¹⁴.

Warto wspomnieć także o komizmie profesjonalnym. „W ten sposób w łonie dużego społeczeństwa tworzą się małe społeczności. Niewątpliwie są one wynikiem tej samej organizacji, co wszelkie społeczeństwo. A jednak, gdyby się wyosobniły za bardzo, stałyby się groźne dla więzi społecznej. Otóż funkcją śmiechu jest tłumienie tych separatystycznych dążeń. Jego rolą jest naprawa przeobrażająca zeszywnienie w giętkość, przystosowanie każdego do wszystkich, zaokrąglanie kantów. Mamy tutaj do czynienia z rodzajem komizmu, którego odmiany można z góry określić. Nazwiemy go, jeśli można, komizmem profesjonalnym”¹¹⁵. Jest to dość interesujące spostrzeżenie, które bez problemu można odnaleźć w serialu. Jak już wspomniano, *Miasteczko South Park* może karcić humorem, być „wentylem bezpieczeństwa” oraz wydaje się, że spełnia rolę „tłumacza rzeczywistości” – niejednokrotnie poruszano w nim tematy związane ze społecznościami LGBT, religijnymi czy etnicznymi. Często przedstawiano je w brutalnie komiczny sposób, jednak nacisk społeczny nie był brany w obronę. Przeciwnie. Niejednokrotnie ukazywano jego skostnienie i brak elastyczności oraz przystosowania do zmieniających się warunków społecznych.

Ludzi nie bawi przypadkowy absurd, jak pisze Bergson „niedorzeczność nie jest byle jaką niedorzecznością. Jest niedorzecznością bardzo określoną. Nie stwarza komizmu, ale z komizmu wypływa. Nie jest przyczyną, lecz skutkiem, i to skutkiem swoistym, w którym odbija się swoista natura wywołującej go przyczyny. Znamy tę przyczynę. Bez trudu zrozumiemy także sam skutek”¹¹⁶. Postaci komiczne nie posługują się zdrowym rozsądkiem, dlatego że są roztarżnione i zachowują się automatycznie. Stąd wypływa ich absurdalne zachowanie, to skutek tego, co jest komiczne.

¹¹³ H. Bergson, *Śmiech. Esej o komizmie...*, dz. cyt., s. 224.

¹¹⁴ Tamże, s. 201.

¹¹⁵ Tamże, s. 209.

¹¹⁶ Tamże, s. 214.

Rozdział 4. *Hot newsy* w serialu *Miasteczko South Park* – znaczenie i krytyka

4.1. Analiza odcinków

Do analizy wybrano tylko te wyemitowane odcinki, które najlepiej obrazowały *hot newsy*. Cztery ostatnie sezony są ze sobą powiązane. W przypadku serialu jest to rzadki zabieg i nowość. W ten sposób twórcy gorące *newsy* ukazują w inny sposób. Jeden odcinek przedstawia konkretne wydarzenie i w kolejnych odcinkach nawiązuje się do niego. Przykładowo, przed sezonem dziewiętnastym taki sposób prezentowania treści nie występował. Zdarzały się jedynie historie oparte o dwa lub trzy odcinki¹¹⁷. Dla porównania, w pierwszej części dokonano analizy trzech odcinków z sezonów wcześniejszych (tj. dziewiątego, szesnastego i siedemnastego), gdzie każdy odcinek był niezależny i nie nawiązywał do poprzednich. Dalej dokonano analizy wybranych odcinków z sezonów od dziewiętnastego do dwudziestego drugiego. Jednak tylko tych, które najlepiej obrazują *hot newsy*. Warto zaznaczyć, iż te trzy sezony „komentowały” w sposób ciągły wybory prezydenckie w Stanach Zjednoczonych oraz trwającą prezydenturę Donalda Trumpa.

4.2. *Best Friends Forever*¹¹⁸

Kenny był pierwszą osobą w miasteczku, która miała szansę kupić konsolę PlayStation Portable. Erick Cartman niestety nie zdążył na premierę tego urządzenia w sklepie i nie mógł go sobie kupić, co oczywiście wywołało ogromną złość i irytację chłopca. McCormic w tym czasie pogrążony był w grze pt. *Heaven vs. Hell*, nie zwracał uwagi na otaczający go świat, co skutkowało tym, iż przechodząc przez jezdnie potrafił go samochód. Kenny znalazł się w szpitalu w stanie śpiączki, a jego mózg był trwale uszkodzony. Jedyne żywienie dojelitowe utrzymywało go przy życiu. W tym czasie trójka przyjaciół zapoznała się z ostatnią wolą Kennego, z której wynikało, iż na wypadek śmierci PlayStation Portable miał otrzymać Cartman. Niestety ostatnia strona testamentu, gdzie chłopiec zapisał co zrobić na wypadek, gdyby był w stanie wegetatywnym, zaginęła. Przyjaciele podzielili się na dwa obozy. Cartman reprezentował ruch, który postulował odłączenie Kennego od aparatury podtrzymującej życie. Warto nadmienić, iż działanie Ericka było motywowane chęcią przejęcia konsoli PlayStation Portable. Stan i Kyle wraz z rodzicami swojego przyjaciela walczyli, by utrzymać go przy życiu za wszelką cenę. Sytuacja nabrała charakteru medialnego i stała się bardzo głośna w całych Stanach Zjednoczonych. Na końcu odcinka prawnik odnajduje zaginioną ostatnią stronę testamentu, na której było

¹¹⁷ Por. *Imaginationland* (sezon jedenasty, odcinki 10-13).

¹¹⁸ Sezon dziewiąty, odcinek 4, data premiery: 30.03.2005 r.

napisane: „please, for the love of God... don't ever show me in that condition on national television”¹¹⁹. Obie strony konfliktu szybko doszły do wniosku, iż nie tylko upubliczniły prywatność swojego przyjaciela, ale dodatkowo okazały brak szacunku dla jego prawa do spokojnej śmierci.

Odcinek ten był odpowiedzią na sprawę Terri Schiavo, która ówczesnie była tematem numer jeden w Stanach Zjednoczonych i na świecie. Kobieta przez wiele lat była w stanie wegetatywnym, a jej mąż chciał uzyskać prawo do wykonania jej ostatniej woli, czyli odłączenie jej od aparatury podtrzymującej życie. To spotkało się z dezaprobatą ze strony rodziców T. Schiavo, którzy twierdzili, iż córka nigdy nie wyraziłaby takiej zgody, ze względów na przekonania religijne. Po latach jej mąż uzyskał zgodę na usunięcie rurki, która dostarczała pokarm Schiavo. W akcie pierwszym serialu lekarz tłumaczy rodzicom stan chłopca.

[lekarz] – „Your son is alive, but, in what we call a *persistant vegetative state*”¹²⁰.

[matka Kennego] – „Will he ever recover?”¹²¹.

[lekarz] – „I'm afraid no. Brain cells cannot be repaired once dead. But his soul is still in here. Almost... trapped in here, if you will. Kenny is the same as he ever was. It's just that, now, he's more like... a tomato”¹²².

Lekarz reprezentuje tu zarówno zdanie lekarzy stojących po stronie męża Terri Schiavo, którzy uważali, że „dusza jest wciąż w ciele, ale jest jakby w więzieniu”, co oznaczało, iż nie dawali szans na poprawę, jak i lekarzy rodziców T. Schiavo którzy twierdzili, iż kobieta może się jeszcze wybudzić: „Kenny jest taki sam jak zawsze”. Można powiedzieć, iż lekarz mówi tu to, co chciałyby usłyszeć obie strony sporu. Jednocześnie zaznacza, że chłopiec jest taki, jakim był przed wypadkiem, ale z wyjątkiem tego, że teraz przypomina warzywo (pomidora). Jednak przed tą decyzją zarówno w mediach, jak i pod hospicjum, w którym znajdowała się kobieta toczyły się demonstracje zarówno przeciwników, jak i zwolenników jej męża oraz rodziców. To odzwierciedlał odcinek. Cartman w serialu miał reprezentować Michaela Schiavo. W serialu motywacją bohatera było zdobycie PlayStation Portable, a mogło się tak stać tylko wtedy, kiedy jego przyjaciel umrze. Jest to odpowiedź twórców na rzeczywiste pomówienia męża Terri Schiavo, który w razie śmierci żony dostałby dużą kwotę z ubezpieczenia. Wiarygodności tych informacji nigdy nie potwierdzono.

Twórcy serialu oczywiście przedstawili całą sytuację w charakterystyczny dla siebie sposób, czyli jako wydarzenie pełne satyry i kontrowersyjnego humoru. Istotne w tym przypadku jest to, iż *news* przedstawiają sami mieszkańcy i nie pojawiają się postaci z rzeczywistego świata. Historia w serialu ma być odbiciem tej rzeczywistości. Odtworzone zostało zamieszanie medialne, jakie narosło wokół sprawy. W przypadku Terri Schiavo głos w tej sytuacji zabrali także przedstawiciele środowisk politycznych, i tak w serialu republikanie reprezentowani byli przez Piekło, oni dążyli do pozostawienia Kennego przy życiu.

Wola Kennego spisana w zaginionej stronie testamentu stanowi komentarz własny twórców.

¹¹⁹ *Proszę na miłość Boską, nigdy nie pokazujcie mnie w takim stanie w telewizji publicznej.*

¹²⁰ *Państwa syn żyje, ale jest w stanie wegetatywnym.*

¹²¹ *Czy on kiedyś wyzdrowieje?*

¹²² *Obawiam się, że nie. Obumarły mózg nie może być wyleczony. Jednak jego dusza wciąż jest z nami, jak gdyby była uwięziona w ciele. Kenny jest taki sam jak zawsze, z wyjątkiem tego, że teraz bardziej przypomina pomidora.*

Czy rodzina ma prawo roztrząsać swoje sprawy prywatne na tle publicznym? Dodatkowo stawiają pytanie o wolę osoby chorej. W tym przypadku Kenny nie życzył sobie, by być pokazywany w takim stanie publicznie. Obserwatorzy, jak i sama rodzina zajęci byli ustanowieniem kto ma rację. Wydaje się, że w realnej debacie społecznej na ten temat zabrakło pytań. Czy Terri Schiavo chciałby, aby jej sytuacja była upubliczniona?

4.3. *A Scause for Applause*¹²³

Z treści odcinka wynika, że test antydopingowy wykazał, iż ukochana przez Stany Zjednoczone osoba – w tym przypadku Jezus Chrystus, podczas ukrzyżowania był pod wpływem środków dopingowych. Wszyscy są zaszokowani wynikami i pozbywają się żółtych, gumowych opasek z napisem W.W.J.D. (*what would Jesus do* – co zrobiłby Jezus) – rozcinają je, by zdjąć z ręki. Jedynie Stan Marsh jej nie zdjął, co na początku spotkało się z dużą dezaprobatą społeczeństwa. Jednak po kilku dniach chłopiec dowiedział się, że rolnicy na Białorusi zainspirowani jego nieugiętą postawą zaczęli walczyć o prawo do swojej ziemi. Stan szybko staje się popularny i jako nowa ikona oraz osoba nadająca sens życia innym dostaje angaż w reklamie Nike (za udział w niej otrzymał darmową odzież i gadzety związane z firmą). Po kilku dniach jego kolega z klasy – Craig wezwał komisję antydopingową, by zbadała jego opaskę. Uważał on, że Stan przeciął swoją opaskę, a potem ją skleił, by nikt nie zauważył. Przedstawicielem komisji był Dr. Seuss¹²⁴, a wyniki jej badania potwierdziły podejrzania i znów wybuchł skandal, chociaż chłopiec uparcie twierdził, że nic takiego nie zrobił. W pewnym momencie Marsh spotyka Jezusa, który próbuje podobnie jak on oczyścić się z zarzutów. Poszukiwania doprowadzają ich do wytwórni opasek P.F. Pityef Bracelet Factory (sama fabryka narysowana jest inną techniką, co ma podkreślać jej odmienność). Tam dowiadują się, że jej właściciel jest oszustem, ponieważ wszędzie sprzedaje opaski, ale potem ucieka, pozostawiając ludzi z bezwartościowym przedmiotem, który nic nie zmienia w ich życiu. W ostatnim akcie, Jezus niszczy fabrykę i przyznaje się do brania środków dopingowych. Dodatkowo wyjawia, iż opaski z cytatem to nie jest rzecz, w jaką powinni wierzyć ludzie, a znaczenie lepsze są T-shirty z cytatem.

W sierpniu 2012 roku świat obiegła informacja, iż kolarz Lance Armstrong został wykluczony z zawodów, gdyż stwierdzono w jego organizmie niedozwolone substancje, przez co został dożywotnio zdyskwalifikowany ze wszystkich zawodów. Decyzję ostatecznie potwierdzono 22 października 2012 roku przez Międzynarodową Unię Kolarską, co spowodowało pozbawienie go wszystkich zwycięstw¹²⁵. Po przebyciu choroby nowotworowej Armstrong założył w 1997 roku fundację (*Lance Armstrong Foundation*), która wspiera ludzi walczących z tą chorobą. Dodatkowo, aby rozszerzyć akcję i zbierać dodatkowe fundusze w 2004 roku wprowadził do sprzedaży żółte opaski z napisem *Livestron*, produkowane przez firmę Nike¹²⁶.

Informacje o oszustwie Armstronga szybko stały się gorącym *newsem*. Wiele sportowców i osób zaangażowanych w jego fundację była zaszokowana sytuacją. Dlatego twórcy *Miasteczka*

¹²³ Sezon szesnasty, odcinek 13, data premiery: 31.10.2012 r.

¹²⁴ Właściwie Theodor Seuss Geisel był autorem książek dla dzieci. Jego najbardziej rozpoznawalnym dziełem jest bajka *The Cat in the Hat* (*Kot w czapce*).

¹²⁵ <http://www.bbc.com/sport/cycling/19903716>, (data dostępu: 12.03.2018).

¹²⁶ <http://edition.cnn.com/2013/01/17/us/lance-armstrong-fast-facts/index.html>, (data dostępu: 12.03.2018).

South Parku postanowili przedstawić w serialu to wydarzenie. Istotne jest, że imię sportowca nie pada w odcinku, jedynie ukazywane są niesubtelne aluzje na ten temat. „Rolę” kolarza odgrywa tu trzech bohaterów: Jezus, Stan Marsh oraz właściciel fabryki opasek. Lance Armstrong do ukazania się skandalu z dopingiem był szanowanym sportowcem i idolem wielu ludzi. Jego walka z chorobą nowotworową była dodatkowym czynnikiem sprawiającym, że wydawał się jeszcze bardziej wiarygodny. Dlatego w serialu reprezentuje go Jezus, Bóg, ktoś potężny, niemający wad. Stąd w serialu również pokazano olbrzymi szok oraz panikę, które pojawiły się wraz z ujawnionymi informacjami mówiącymi o tym, iż Jezus nie cierpiał za grzechy ludzkości. Stan Marsh również oszukał wszystkich, ponieważ rozciął opaskę, po czym skleił ją ponownie. Armstrong był związany z firmą Nike, podobnie jak Stan. Kolejnym nawiązaniem było nowe hasło na opasce chłopca *Stan-d Ground*, co miało w prosty sposób wskazywać na hasło *Livestrong*. Ostatnia osoba reprezentująca kolarza to właściciel fabryki, który opaski tworzył wyłącznie dla pieniędzy, a nie dla wsparcia innych ludzi. Może być to interpretacja twórców serialu dotycząca działalności fundacji *Lance Armstrong Foundation* (również tworzyła opaski, które miały oznaczać solidarność walki z rakiem). Skoro osoba budząca powszechne zaufanie okazuje się oszustem, czy jej działalność może być wiarygodna?

4.4. *World War Zimmerman*¹²⁷

W tym odcinku Cartman próbuje być miły i przypodobać się Tokenowi Blackowi (on i jego rodzina są jedynymi czarnoskórymi mieszkańcami South Park). Za każdym razem prosi chłopca o „przybicie żółwika”¹²⁸ (podczas lekcji Cartman zasypia i ma koszmar o Tokenie). Pan Mackey (szkolny psycholog) próbuje wytłumaczyć Cartmanowi, żeby nie obawiał się więcej T. Blacka. Nocą chłopiec ma koszmar (sen parodiuje film *World War Z*), w którym po uniewinnieniu Georgea Zimmermana, Afroamerykanie wpadają w szal i atakują białych ludzi. Następnego dnia Cartman znów próbuje „przybić żółwika” z Blackiem, jednak ten odrzuca propozycję i odchodzi. U psychologa Pana Mackeya chłopiec znów próbuje przeprosić Tokena w napisanym przez siebie wierszu *I Was Not the Bullet (To nie ja byłem pociskiem)*, jednak to nie przynosi oczekiwanego skutku. Jego kolega z klasy wciąż wydaje się być na niego rozczłuszczony. Cartman postanowił zorganizować zebranie wszystkich uczniów na sali gimnastycznej, by ostatecznie przeprosić Blacka i powiedzieć, że nie ma nic wspólnego z uniewinnieniem Zimmermana. Jednak to przynosi odwrotny skutek. Czarnoskóry chłopiec się denerwuje, a Cartman wpada w panikę, wierząc, iż zaczęła się apokalipsa. Przebiera się za Gerrego (głównego bohatera filmu *World War Z*) i rozgłasza wśród ludzi, iż zbliża się epidemia. To powoduje panikę, jednak każdy z nich myśli raczej o zabójczym wirusie czy zarazie. Nikt nie podejrzewa, co miał na myśli Cartman. W akcie drugim wieść o „apokalipsie” dotarła do mediów. Zaczyna się poszukiwanie pacjenta zero, którego zlikwidowanie zakończy rozprzestrzenianie się epidemii. Cartman postanawia kupić broń, jednak w sklepie dowiaduje się, o prawie *stand your ground* (możliwość użycia siły w przypadku zagrożenia ze strony drugiej osoby), które obowiązuje m.in. na Florydzie, ale nie w stanie Colorado (położenie South Park). Akcja przenosi się do domu Zimmermana. On i jego rodzina jedzą śniadanie (scena tożsama ze sceną z początku filmu *World War*

¹²⁷ Sezon siedemnasty, odcinek 3, data premiery: 9.10.2013 r.

¹²⁸ Z ang. *fist bump* – powitanie poprzez zetknięcie ze sobą zaciśniętych pięści.

Z). Nagle czynność zostaje przerwana przez dwóch tajnych agentów, którzy proszą mężczyznę o zabicie kolejnego Afroamerykanina. Zimmerman kierowany przecuciem, bierze broń i strzela w kierunku Cartmana. Chłopiec w tej scenie jest ubrany w ciemną bluzę, a jego twarz pomalowana jest na czarno. Szybko jednak okazuje się, że postrzelona została osoba o białym kolorze skóry. Zimmerman zostaje skazany za próbę morderstwa na karę śmierci. W kolejnej scenie wszyscy przyjaciele z klasy oglądają wiadomości, w których mowa o powstrzymaniu epidemii oraz o skazaniu mężczyzny. T. Black wychodzi oburzony, ale zatrzymuje go Cartman, który rysuje wokół siebie czerwony okrąg. Prosi czarnoskórego chłopca o „przybicie żółwika”. Gdy Black przekracza okrąg, Cartman do niego strzela i mówi głośno, że Afroamerykanin był na jego terenie (Cartman: „That was, he was on my ground. You all saw that, right? Everything inside the red line is mine”). Później chłopiec znów śni, tym razem płynie szczęśliwy do swojej rodziny (parodia zakończenia filmu *World War Z*). Po przebudzeniu stwierdza, że zakończenie filmu było beznadziejne, a Kyle mówi mu, że powinien bardziej się przejmować tym, iż jest mordercą. W tym samym czasie Cartmana wezwano do gabinetu psychologa, gdzie czekał na niego Black. Pan Mackey zmusza chłopców do pogodzenia się i wzajemnych przeprosin. Jednak Token denerwuje się i pyta, dlaczego prawo *stand your ground* nie obejmuje białych ludzi. Cartman znów wpada w panikę i przebiera się za Brada Pitta, a cała sytuacja się powtarza.

Odcinek nawiązuje do głośnego wydarzenia z 2012 roku. George Zimmerman (będący w straży sąsiedzkiej) zastrzelił Trayvona Martina w miejscowości Stanford na Florydzie. Rok później w lipcu sędzia wydał wyrok uniewinniający Zimmermana ze względu na prawo do obrony własnej. To wywołało liczne protesty, ponieważ przeciwnicy mężczyzny uważali, iż oddał strzał ze względu na uprzedzenia rasowe. Trayvon Martin w chwili zdarzenia był nieuzbrojony i ubrany w ciemną bluzę z kapturem. W końcu głos w sprawie zabrał ojciec Zimmermana, który powiedział, iż jego syn nie jest biały, lecz jest Latynosem, a co więcej, niektórzy krewni są czarnoskórymi¹²⁹.

Tytuł odcinka nawiązuje do dwóch wydarzeń. Pierwszym jest film *World War Z* (film opowiada o inwazji zombie, główną rolę gra tam aktor Brad Pitt). Odcinek parodiuje film, a raczej doskonale go streszcza. Drugie wydarzenie to już wspomniana głośna sprawa Georgea Zimmermana. Warto przyjrzeć się kilku zabiegom, jakich twórcy użyli w odcinku. Nie przypadkowo wybrany został film *World War Z*. Główny bohater (Gerry Lane) jest tu wzorem Amerykanina, zajmującego ważne stanowisko w Organizacji Narodów Zjednoczonych. Jest przystojny i dobrze zbudowany, kieruje się zawsze wzniosłymi ideałami oraz nie obawia się poświęcenia siebie dla innych. W pierwszej scenie filmu rozgrywa się niemal idylliczna scena – Gerry wraz z rodziną przyrządzają naleśniki, mimo wczesnej rannej godziny wszyscy są uśmiechnięci i szczęśliwi. Cartman, przytaczając cytaty z rozdziału pierwszego „jest ucieleśnieniem zachłanności i konsumpcjonizmu. To także doskonały przykład rasisty i seksisty kontrastujący z wizerunkiem idealnego Amerykanina ceniącego dobroć, równość i sprawiedliwość”¹³⁰.

Twórcy wydają się drwić, z mediów, które próbowały stanąć po stronie afroamerykańskiej

¹²⁹ <https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/piep-gnojki-proces-zimmermana-rozpoczety-na-ostro,335190.html>, oraz <http://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/892186,Rasizm-Obama-zabral-glos-w-sprawie-Zimmermana>, (data dostępu: 12.03.2018).

¹³⁰ A. Halsall, „*Bigger Longer & Uncut*” *South Park and the Carnavalesque*, [w:] *Taking South Park Seriously*, red. J.A. Weinstock, New York 2008, s. 26.

społeczności, używając słów i zachowań charakterystycznych dla czarnoskórych obywateli. Poprzez ukazanie Cartmana, który w stosunku do Blacka starał się używać słów: *Sup bro*¹³¹ czy *fist bump*¹³², a dodatkowo w akcie pierwszym, gdzie Cartman przeprosza na sali gimnastycznej, robi to za pomocą rapu, który jest również wyróżnikiem kultury afroamerykańskiej. Kolejną rzeczą jest wykorzystywanie prawa *stand your ground*. Właściciel sklepu z bronią (Jimbo – jeden z bohaterów Suth Park, który jest stereotypowym republikaninem), tłumaczy Cartmanowi gdzie działa prawo i jak je wykorzystać na własną korzyść:

[Jimbo] – „You can't shoot someone who threatens you just out on the street. Well unless of course you're in a state that has a *stand your ground law*”¹³³.

[Cartman] – „Stand my ground?”¹³⁴.

(...)

[Jimbo] – „See now with a *stand your ground law*, you could legally shoot somebody that's threatening you whether they're in your house or not”¹³⁵.

[Cartman] – „Yes, yes, that's what I need! I'll take that!”¹³⁶.

[Jimbo] – „No, no, see, you've gotta be IN a state with a stand your ground law, like Florida”¹³⁷.

Dodatkowo warto przyjrzeć się wyglądowi Zimmermana w serialu, jego kolor skóry znacznie różni się od reszty jego rodziny (w odcinku żona i córki są białe), ma ciemniejszą karnację. Dodatkowo Cartman ubrany w bluzę ma odpowiadać zabitemu T. Martionwi (protestujący przeciwko Zimmermanowi nosili bluzy na znak solidarności). Twórcy ironicznie ukazują scenę postrzelenia Cartmana. Przez chwilę Zimmerman był bohaterem, jednak, gdy okazało się, iż chłopiec jest biały, mężczyzna natychmiastowo zostaje skazany na najsurowszy wymiar kary, krzesło elektryczne. Oznacza to, iż teoretycznie społecznie istnieje akceptacja zabójstw na tle rasowym. Oczywiście tylko przez białych ludzi. Twórcy pokazali to w przerysowany sposób, ale jako krytykę takiego myślenia.

Wydaje się, że twórcy nie biorą tu żadnej ze stron, a raczej ukazują hiperbolizację zachowań. Przedstawiają, jak działają media konserwatywne i liberalne. Te pierwsze w ukryciu wspierały Zimmermana i starały się przekazać, że protesty przybrały kształt walk na tle rasowym. Media liberalne miały mówić o hipokryzji wymiaru sprawiedliwości, który w przypadku zastrzelenia białej osoby wydałby wyrok skazujący.

¹³¹ Dosłownie – *co tam bracie*.

¹³² *Żłówik* [czyli złączyć pięści przez dwie osoby, używane zamiast podania ręki – przyp. aut. M.Z.].

¹³³ *Nie możesz zastrzelić kogoś, kto ci grozi na ulicy. Chyba, że jesteś w stanie udowodnić, że był na twoim terenie*.

¹³⁴ *Na moim terenie?*

¹³⁵ *Widzisz, prawo do własnego terenu pozwala na legalne zastrzelenie kogoś, kto ci grozi i nie jest ważne, czy znajduje się w twoim domu czy nie*.

¹³⁶ *Tak, tak to jest coś czego potrzebuję! Biorę to!*

¹³⁷ *Nie, musisz znajdować się w stanie, w którym takie prawo obowiązuje, jak np. Floryda!*

4.5. *Stunning and Brave*¹³⁸

W pierwszej scenie tego odcinka Pan Mackey ogłasza, iż dotychczasowa dyrektorka szkoły została zwolniona za propagowanie mowy nienawiści. Na jej miejsce zostaje zatrudniony nowy dyrektor – PC Principal. W pierwszych słowach nowy dyrektor zarzuca miasteczku rasizm, zafobanie oraz nietolerancję. Ogłasza, że przystosuje South Park do obecnych czasów. W kolejnej scenie Kyle dostaje dwutygodniowy „szlaban” w szkole za stwierdzenie, że Caitlyn Jenner nie jest bohaterką. Z tego powodu zostaje wezwany ojciec chłopca – Gerlad. Na spotkaniu dyrektor w sposób agresywny i wulgarny tłumaczy, że Kyle jest nietolerancyjny. W kolejnej scenie: Gerald, Randy Marsh, Stuart McCormick i Stephen Stotch rozmawiają o nowym dyrektorze w barze Crunchy's Micro Brew¹³⁹. Konwersując na temat Caitly Jennner wszyscy, oprócz Gerlada, powtarzają formułę, że zmieniając płeć stała się „piękna i odważna”. Gdy inni działacze PC dostrzegają, że ojciec Kylea nie podziela zdania znajomych, przekonują go do tego przy użyciu siły. W następnej scenie: Kyle, Stan, Kenny i Butters próbują przekonać Cartmana, by ten złamał szkolne zasady, tak jak to zrobił Tom Brandy¹⁴⁰. Eric na to przystaje i podejmuje działania, które mają zaszkodzić dyrektorowi (chciał oskarżyć go o molestowanie seksualne). Jednak PC Principal nie przestraszył się próby szantażu i na oczach kolegów Cartmana pobił go. W tym samym czasie Randy trafia do domu studenckiego PC Delta¹⁴¹ i zostaje zwerbowany na nowego członka PC Bros. Ojciec Stana zaczyna prześladować Kylea za jego negatywne nastawienie do C. Jenner. Cartman w szpitalu zrozumiał, że jest rasistą, ale mimo wszystko postanawia się zemścić na dyrektorze. Atakuje dom PC Delta za pomocą meksykańskich kobiet w ciąży, tacy oraz uchodźców. PC Bros nie walczą z nimi, ponieważ uznane byłoby to za ataki na tle rasowym. Wybucho chaos. Przerzywa go Kyle, mówiąc, że jego zdaniem C. Jenner jest bohaterką. Wszyscy biją mu brawo. Po całym zajściu PC Principal ugruntowuje swoją pozycję dyrektora, a South Park staje się tolerancyjne i postępowe.

Odcinek nawiązuje do dwóch *hot newsów*: zmiany płci przez Bruce Jennera¹⁴² oraz skandalu z Tomem Brandyem. W 2015 roku Bruce Jenner, mistrz olimpijski i członek najbardziej rozpoznawanej amerykańskiej rodziny Kardashianów, ogłosił na łamach magazynu „Vanity Fair”, że od tej pory nazywa się Caitlyn. Informacja ta wywołała ogromne zainteresowanie mediów. Codziennie pojawiały się nowe wiadomości na temat zmiany płci oraz reakcji świata celebrytów i polityków na opisaną sytuację. W wywiadzie dla „Vanity Fair” C. Jenner opowiedziała, jak wyglądał zabieg, i że przez całe życie była nieszczęśliwa, ale teraz może być sobą¹⁴³. Wiele

¹³⁸ Sezon dziewiętnasty, odcinek 1, data premiery: 16.09.2015 r.

¹³⁹ Bar ten należy do członków, PC Bros.

¹⁴⁰ Jest znanym amerykańskim sportowcem. W 2015 roku wybuch skandal z jego udziałem. Por. <https://ftw.usatoday.com/2015/05/tom-brady-cheater-new-england-patriots-wells-report-deflategate>, (data dostępu: 07.04.2018).

¹⁴¹ Mieszkają tam byli studenci, którzy zachowują się jakby wciąż nimi byli. W domu odbywają się cały czas libacje alkoholowe. Jednak oprócz tego walczą oni o tolerancję i poprawność polityczną, m.in. broniąc Caitlyn Jenner. Ich nazwa pochodzi od zmienionych greckich liter ΡΩΔ. Nazwę można odczytać, jako akronim *Politically Correct Assholes* (*Politycznie poprawne dupki*). Warto wspomnieć, że sam wygląd PC broś jest zabiegiem prześmiewczym twórców. W ich szeregach przyjmowani są tylko biali mężczyźni, co przekłada się na tzw. *white guilt* (*białe poczucie winy*).

¹⁴² <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2015/jun/01/caitlyn-jenner-bruce-jenner-vanity-fair>, (data dostępu: 07.04.2018).

¹⁴³ Tamże.

osób, które walczą o szeroko pojęte równouprawnienie nazwały ją odważną i piękną kobietą (*stunning and brave*). W Internecie pojawiały się dyskusje, czy była to słuszna decyzja czy nie, oraz czy należy to pochwalać, czy krytykować. Te wydarzenia stały się inspiracją dla twórców serialu. Co ciekawe w odcinku postać C. Jenner nie występuje. Widzowie mogą jedynie dowiedzieć się za pośrednictwem mieszkańców South Park, że jest ona „piękna i odważna” oraz że jest bohaterką. Świadczy o tym charakterystyczna rozmowa dyrektora z ojcem Kyle’a;

[PC Principal] – „I've been talking with your child, and we're gonna be giving him two weeks detention”¹⁴⁴.

[Gerald Broflovski] – „What's this about, Kyle?”¹⁴⁵.

[PC Principal] – „Your son said some things to a fourth-grade girl. That, frankly, make me want to puke. Now that I'm principal, I'm not gonna allow anyone at this school To be made feel unsafe and harassed”¹⁴⁶.

[Gerald Broflovski] – „Wh-wh-what did he say?”¹⁴⁷.

[PC Principal] – „You'll have to excuse my language. «I don't think Caitlyn Jenner is a hero». This kind of transphobic and bigoted hate speech”¹⁴⁸.

(...)

[PC Principal] – „That Caitlyn Jenner is an amazing, beautiful woman. Who had the exquisite bravery. Of a butterfly flying against the wind”¹⁴⁹.

(...)

[PC Principal] – „You got a fuckin' problem, bro? 'cause it's not Bruce fucking Jenner! It's Caitlyn, and she's a fucking stunning woman!”¹⁵⁰.

Kyle, nie zgadzając się z powszechną opinią na temat Jenner, uważany jest za człowieka nietolerancyjnego i obrażającego innych swoim zachowaniem. Jego ojciec nie rozumie powodu kary, w konsekwencji PC Principal staje się agresywny i używając wulgarnych wyrażen „tłumaczy” im, że to co robią rani innych. W ostatniej scenie zostają brutalnie wyrzuceni z gabinetu dyrektora.

Scena w barze ukazuje ciekawy komentarz twórców serialu na temat *newsy*.

[Randy Marsh] – „I mean, who the hell does this guy think he is? Some college kid's gonna come in and tell us our ways are old?”¹⁵¹.

[Stuart McCormick] – „Yeah. And you can't bully our kids like that”¹⁵².

¹⁴⁴ Rozmawiałem z Pańskim dzieckiem, i zamierzam dać mu dwutygodniową karę.

¹⁴⁵ O co chodzi Kyle?

¹⁴⁶ Pański syn wypowiedział takie słowa do czwartoklasistki, że chce mi się rz..ać. Skoro jestem dyrektorem, nie pozwolę nikomu w tej szkole czuć się niepewnie i być molestowanym [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

¹⁴⁷ Co on powiedział?

¹⁴⁸ Proszę wybaczyć to, co teraz powiem. „Nie uważam, aby Caitlyn Jenner była bohaterką”. To, co powiedział ma wydźwięk transfobiczny i jest mową nienawiści.

¹⁴⁹ Caitlyn Jenne jest niezwykle piękną kobietą, która jest niesamowicie odważna. Jak motyl lecący pod wiatr.

¹⁵⁰ Masz k..wa jakiś problem człowieku? To nie jest Bruce k..wa Jenner. To Caitlyn, i jest za...iście urzekającą kobietą [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

¹⁵¹ Co ten koleś sobie myśli, że kim on jest? Jacys studenci mają mówić nam, że jesteśmy „przestarzali”?

¹⁵² Dokładnie, nikt nie może tak prześladować naszych dzieci.

[Gerald Broflovski] – „Kyle's already gotten two weeks of detention”¹⁵³.

[Stephen Stotch] – „For what?”¹⁵⁴.

[Gerald Broflovski] – „Just 'cause he said something about Caitlyn Jenner”¹⁵⁵.

[Stephen Stotch] – „Oh. Caitlyn Jenner? She's a hero. She is stunning and brave”¹⁵⁶.

[Stuart McCormick] – „Stunning. She is absolutely beautiful, and an inspiration”¹⁵⁷.

[Everybody] – „Yep. Yep, that's right”¹⁵⁸.

Istotne jest to, że każda postać wypowiadająca się o C. Jenner nie argumentuje, dlaczego uważa, że jest ona „piękna i odważna”. Powtarzają tylko to co przekazały media. Warto dodać, że słowa *stunning* oraz *brave* pojawiały się dość często przy *newsach* odnośnie Jenner. Nikt nie próbuje tego kwestionować, ponieważ każda próba kończy się atakiem (fizycznym) PC Bros i pomówieniem o nietolerancję. Co w rzeczywistości przełożyć można na atakowanie osób, które krytkowały wówczas C. Jenner. Sposób mówienia również jest charakterystyczny, nie jest naturalny, są to automatycznie wypowiedzane zdania. Przypomina to systemy totalitarne, w których publicznie można mówić tylko wybrane rzeczy. Wydaje się, że w tym odcinku twórcy zajęli jasne stanowisko, co do sprawy Jenner. Jednak bardziej jest to chęć ukazania stronniczości mediów i opinii oraz krytyka braku argumentacji. Zamiast tego powtarzane są zasłyszane słowa i stosowana jest przemoc w razie braku ich uznania przez innych. Gdy Kyle w końcu zrezygnowanym głosem powtarza, że C. Jenner jest bohaterką, powstały wcześniej chaos ustaje. Wtedy wszyscy zaczynają klaskać chłopcu. Tu z kolei jest widoczna krytyka silnego propagowania politycznej poprawności i wiary. Jeśli zostanie ona wprowadzona (nawet siłą), to zapanuje powszechna zgoda i porządek.

4.6. *Where My Country Gone?*¹⁵⁹

Odcinek jest kontynuacją poprzedniego *Stunning and Brave*. Kyle dostał medal od prezydenta Baracka Obamy za to, że zaakceptował Caitlyn Jenner. Wydarzenie to jest transmitowane w telewizji, ogląda je Pan Garrison w barze, w którym znajduje się wielu Kanadyjczyków (przebywają w Stanach Zjednoczonych nielegalnie). W kolejnej scenie nauczyciel został wezwany do dyrektora za rasistowskie zachowanie w stosunku do kanadyjskich uczniów. W konsekwencji tego zmuszono go do nauki „języka kanadyjskiego”, aby lepiej rozumiał nowych mieszkańców miasteczka. Mimo to, podczas lekcji Garrison na forum klasy wyrażał się „ostro” o Kanadyjczykach, mówiąc głośno, że zbuduje wielki mur oddzielający Kanadę od Stanów Zjednoczonych oraz że „make the country great again”¹⁶⁰. A jego sposobem na imigrantów jest „fuck 'em all to death”¹⁶¹. Bardzo szybko jego hasła zdobywają popularność w miasteczku (zwłaszcza

¹⁵³ Kyle już dostał dwa tygodnie kary.

¹⁵⁴ Za co?

¹⁵⁵ Za to, że coś tam powiedział o Caitlyn Jenner.

¹⁵⁶ Oh, Caitlyn Jenner? Jest bohaterką, jest niezwykła i odważna.

¹⁵⁷ Niezwykła. I niezaprzeczalnie odważna, i jest inspiracją.

¹⁵⁸ Tak, tak, zgadza się.

¹⁵⁹ Sezon dziewiętnasty, odcinek 2, data premiery: 23.09.2015 r.

¹⁶⁰ Ten kraj znów uczyni wspaniałym.

¹⁶¹ Za...przyć ich na śmierć [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

u mieszkańców o republikańskich poglądach). Szybko okazuje się, że Kanada już wybudowała mur oddzielający ich od Amerykanów. To powoduje wściekłość Garissona, który przedostaje się na teren Kanady, aby dowiedzieć się dlaczego zbudowano barierę. W tym samym czasie Butters spotyka się z dziewczyną z Kanady imieniem Charlotte. Podczas obiadu u jej rodziców, ojciec dziewczynki wyjaśnia Buttersowi, co skłoniło jego rodzinę do przeprowadzenia się do Ameryki. Powodem były ostatnie wybory, które wygrał kandydat traktowany przez wyborców niezbyt poważnie, potem jednak z czasem zdobył ogromne poparcie. Nie miał pojęcia o polityce, a jego propozycje rozwiązania problemów kraju brzmiały nierealnie i śmiesznie. W kolejnej scenie Garisson dostaje się do Kanady. Ku swojemu zdziwieniu odkrywa, że kraj jest wyludniony i zdewastowany, nie ma przemysłu, a wszędzie panuje strach. Gdy spotyka się z kanadyjskim prezydentem, dotrzymuje swojej obietnicy i gwałci go na śmierć. Ta informacja szybko przedostaje się do mediów. Kanadyjczycy reagują radością i szybko opuszczają Amerykę, aby wrócić do swojego kraju. Po swoim sukcesie Pan Garisson ogłasza, że będzie startował w wyborach prezydenckich. Wyjeżdża z South Park wraz z Caitlyn Jenner.

Odcinek ten był reakcją na *news*, który pojawił się trzy miesiące wcześniej¹⁶². Dotyczył on Donalda Trumpa. Ogłosił on wówczas, iż będzie kandydował w wyborach prezydenckich w 2016 roku¹⁶³. „«Przywrócimy naszemu krajowi jego wielkość» – oświadczył w czasie zgromadzenia w Nowym Jorku, podczas którego formalnie ogłosił decyzję z budynku Trump Tower przy Piątej Alei. (...) W sondażach biznesmen ma wiele negatywnych wskazań; ponad 50 proc. Amerykanów zadeklarowało, że nawet nie rozważyłoby głosowania na niego”¹⁶⁴.

Twórcy, oprócz prezentacji *hot newsa*, ukazali także symulację tego, jak wyglądałaby domniemana prezydentura Trumpa i w jakich okolicznościach obecny prezydent postanowił kandydować (oburzenie Garissona wszechobecnymi imigrantami). Alegorią była Kanada. Zdaniem twórców przedstawiona osoba nie jest dobrym kandydatem do zarządzenia krajem. Samo państwo ukazano jako wyniszczone i wyludnione z zadowolonym prezydentem, który beztrako tańczył w swoim biurze.

Ojciec Charlotte (dziewczyny Butttersa) wyjaśnił, jak doszło do wyboru kanadyjskiego prezydenta. „There were several candidates during the Canadian elections. One of them was this brash asshole who just spoke his mind. He didn't really offer any solutions. He just said outrageous things. We thought it was funny. Nobody really thought he'd ever be president. It was a joke. But we just let the joke go on for too long. He kept gaining momentum, and by the time we were all ready to say, «Okay, let's get serious now. Who should really be president?». He was already being sworn into office. We weren't paying attention”¹⁶⁵. Twórcy odzwierciedlili częściowo prawdziwe wydarzenia, ponieważ kandydowanie Trumpa, w pewnych środowiskach uznawano za sytuację śmieszna i absurdalna, tym bardziej, że biznesmen wcześniej ubiegał się już o fotel prezydenta, jednak bez większych sukcesów. Odcinek stworzono trzy miesiące po

¹⁶² Serial *Miasteczko South Park* zazwyczaj jest emitowany w porze jesiennej.

¹⁶³ <http://www.rmf24.pl/raporty/raport-wybory-prezydenckie-w-usa-2016/fakt/news-miliarder-donald-trump-chce-byc-prezydentem-bedzie-kandydowa,nld,1836941>, (data dostępu: 13.04.2018).

¹⁶⁴ Tamże.

¹⁶⁵ *W wyborach było kilku kandydatów. Jednym z nich był d..ek, który mówił, co myślał. Nie oferował żadnych rozwiązań. Po prostu mówił straszne rzeczy. Myśleliśmy, że to zabawne. Nikt nie myślał, że on zostanie prezydentem. To był żart. Ale daliśmy temu żartowi żyć zbyt długo. Ciągłe nabierał pędu, a gdy byliśmy gotowi powiedzieć „Ok, bądźmy poważni. Kto naprawdę powinien być prezydentem?”, on był już zaprzysiężony. Nie zwróciliśmy uwagi.* (tłum. *maridza* z <http://subtitlesbank.online/pl>) [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

ogłoszeniu kandydatury, kiedy Trump zyskiwał już grono wyborców. W 2015 roku nikt nie przewidywał, że magnat nieruchomości zostanie prezydentem. Można stwierdzić, iż twórcy serialu przepowiedzieli wygraną Trumpa. Z drugiej strony, taki obraz Kanady odzwierciedlał zdanie osób, które krytkowały (i krytykują) obecnego prezydenta. Twierdziły one, że taki wybór doprowadzi Amerykę do ruiny. Obrazowało to ich strach i obawy. Kolejną istotną rzeczą jest kreacja Pana Garissona, która wskazuje, jak zdaniem Stone'a i Parkera obecny prezydent zdecydował o kandydowaniu. Nauczyciel z *South Parku*¹⁶⁶ już w pierwszych scenach odcinka ukazany jest jako ten, który ma dość wciąż napływających imigrantów z Kanady¹⁶⁷. Na jednej z lekcji porównuje obecną sytuację Ameryki do upadku starożytnego Rzymu, gdzie w jego interpretacji imigranci (plemień Gotów) przyczynili się do zniszczenia imperium. Jednak ostateczna decyzja o podjęciu odpowiednich kroków zapada po stwierdzeniu konieczności nauki języka kanadyjskiego. Oburzony jest tym, iż to on się musi uczyć języka obcych przybyszów. Postanawia wyrazić swoje poglądy na forum miasteczka. „Seems like everyone's afraid to speak the truth around here. Well, I'm throwing my hat in and saying I'll figure this thing out. Now, I might not understand politics or immigration policies or the law or basic ideological concepts. But damn it, I understand there's a bunch of Canadians here, and I'm gonna do something about it!”¹⁶⁸. Wypowiedź Garissona dokładnie odzwierciedla krytykę Trumpa oraz sytuacji, w której osoby bez doświadczenia i wiedzy są w stanie kandydować na istotne urzędy, przy dużym poparciu społecznym. Później wypowiada zmodyfikowane hasło wyborcze Trumpa: *Make my country great again*¹⁶⁹. Wygląd nauczyciela także ulega przemianie, w czasie swojej kampanii nosi białą czapkę z napisem: *Where My Country Gone?* To także oczywiste nawiązanie do wyglądu Trumpa z kampanii, kiedy nosił czerwoną czapkę z napisem: *Make America Great Again*. Gdy Garisson pojawił się na debacie, mówił najgłośniejszą spośród kandydatów, dodatkowo był wulgarny i agresywny, przekrzykiwał ich oraz wyśmiewał. Kluczowa jest jedna z ostatnich scen, która stanowi podsumowanie odcinka oraz ostatnich wydarzeń w Stanach Zjednoczonych. Gdy Garisson spotyka kanadyjskiego prezydenta, pyta go dokąd zmierza jego kraj. Prezydent odpowiada mu tym samym pytaniem. Widać tu krytykę braku rozsądku oraz braku przygotowania, jakie powinni reprezentować politycy. Zabicie kanadyjskiego prezydenta wywołało radość zarówno u Kanadyjczyków, jak i Amerykanów. Na końcu odcinka w stronę zachodzącego słońca, w stronę Waszyngtonu odjeżdża Pan Garisson wraz z Caitlyn Jenner. To również nawiązuje do rzeczywistych wydarzeń, ponieważ w jednym z wywiadów przyznała ona, że popiera D. Trumpa.

¹⁶⁶ Znany z tego, że w swoich wypowiedziach i zachowaniu często dyskryminował kobiety, inne nacje oraz dzieci.

¹⁶⁷ Stanowią oni odbicie rzeczywistych imigrantów (głównie: Meksykanów, Słowian oraz Afrykanów).

¹⁶⁸ *Wygląda na to, że każdy tu boi się mówić prawdę. Podejmuję wyzwanie. Rozwiążę ten problem. Być może nie rozumiem polityki imigracyjnej albo prawa, albo podstawowych konceptów ideologicznych. Ale do ch...ery jasnej! Rozumiem, że są tu Kanadyjczycy i zamierzam coś z tym zrobić!* (tłum. maridza z <http://subtitlesbank.online/pl>) [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

¹⁶⁹ Por. *Make America Great Again*.

4.7. *Naughty Ninjas*¹⁷⁰

Podczas gry w koszykówkę do Stana i Kylea przychodzi Cartman z Buttersem z informacją, że Kenny i Token to homoseksualiści. Zapytany dlaczego tak uważa, chłopiec odpowiada, że widział ich jak „bawili się w bycie Ninja”. Gdy przybywają do domu Kennego okazuje się, że do zabawy przyłączyło się więcej osób. Obok chłopców zatrzymuje się para. Mężczyzna w samochodzie chciał zapytać o drogę, ale gdy zobaczył Ninja, zaczął krzyczeć i odjechał z piskiem opon. Cartman, widząc zachowanie dorosłych przyłącza się do zabawy, jednocześnie próbując odwrócić uwagę od swojego wcześniejszego stwierdzenia dotyczącego tego, że bycie Ninja „is so gay”¹⁷¹. W kolejnych scenach okazuje się, że dorośli mieszkańcy South Park biorą chłopców za bojowników ISIS, ze względu na podobny ubiór i wydawanie niezrozumiałych dźwięków. Jeden z chłopców zapytany przez rodziców, dlaczego dołączył do „nich” (Ninja) odpowiedział, iż dla niego to nie zabawa, a „droga wojownika” sprawia, że czuje, iż znajduje się na właściwej drodze. Po tych słowach rodzice Jimmiego wybiegają przerażeni z pomieszczenia. Inni rodzice próbują prosić o pomoc policję, jednak ta odmawia jakiegokolwiek wsparcia ze względu na wcześniejszy konflikt mieszkańców ze stróżami prawa. W kolejnej scenie, podczas obiadu ojciec Stana – Randy Marsh uświadamia sobie, że jego syn i przyjaciele nie są zaangażowani w działalność ISIS, ale „bawią się” w bycie Ninja. Dochodzi do tego poprzez skojarzenia, powtarzając w myślach „Ninjas, Scary, Gay, Scary, Gay, Scary, Gay”. Przy tym pojawia się muzyka charakterystyczna dla Japonii przy słowie *Scary* i typowa dla Bliskiego Wschodu przy słowie *Gay*. W końcowych scenach odcinka chłopcy glosują za tym, aby wykluczyć Cartmana z zabawy, ponieważ cały czas próbował ich skłócić.

Odcinek serialu był reakcją na doniesienia, że ISIS dokonało wielu zamachów i przejęło dużą część terenów na Bliskim Wschodzie, stając się realnym zagrożeniem. Jednocześnie dochodziły do tego informacje, że niektórzy członkowie tego radykalnego ruchu islamskiego są orientacji homoseksualnej. Twórcy serialu nie zignorowali tych medialnych doniesień i tak powstał pomysł na omawiany odcinek. *Naughty Ninjas* powstał miesiąc po jednym z najkrwawszych zamachów bojowników Państwa Islamskiego, czyli zamachu w Turcji, gdzie zginęło 30 osób¹⁷². ISIS wielokrotnie na wideoklipach umieszczonych w sieci, groziło zarówno Stanom Zjednoczonym, jak i Europie. Charakterystyczny był wygląd członków ISIS – czarny strój, który zasłaniał całą twarz oprócz oczu. Budziło to skojarzenia ze strojem wojowników Ninja, znanym głównie z produkcji filmowych.

Wydaje się, że w tym odcinku twórcy zajęli jasne stanowisko, co do zaistniałych *newsów*. Prawdopodobnie *Naughty Ninjas* nie miał na celu skrytykowanie informacji. Członków ISIS przedstawiono jako głośnych dziwaków, którzy tylko wydają się straszni, ale w rzeczywistości nie są w stanie zagrozić ludziom, światu czy samej Ameryce. Ten odcinek miał na celu zarówno ośmieszyć ISIS, jak i uspokoić przestraszone społeczeństwo. Podobna sytuacja miała miejsce w latach 90. XX w., kiedy zagrożenie stanowił Saddam Husajn. W pełnometrażowym filmie *South Park Bigger Longer & Uncut*, jak i w serialu był przedstawiony jako homoseksualista i niegroźny dziwak. Wiadomo, że w Islamie nie są tolerowane żadne przejawy „inności”, czyli

¹⁷⁰ Sezon dziewiętnasty, odcinek 7, data premiery: 11.11.2015 r.

¹⁷¹ W dosłownym tłumaczeniu: *to jest gejowskie*.

¹⁷² <https://www.polskieradio.pl/7/2426/Artykul/1527855,Zamach-w-Turcji-Za-eksplozja-moga-stac-islamisci>, (data dostępu 16.04.2018).

np. skłonności homoseksualne, a więc działanie twórców *Miasteczka South Parku* poprzez śmiech miało przede wszystkim ośmieszyć zagrożenie (tu wroga Ameryki) i uspokoić społeczeństwo. Na samym początku odcinka Cartman mówi swoim znajomym, że przebrali się za Ninja i próbują straszyć ludzi, i jak dalej stwierdza: „It’s the gayest thing ever, dude!”¹⁷³. Przez cały odcinek pojawiają się aluzje do rzekomego homoseksualizmu bojowników ISIS. Dodatkowo ukazano scenę, w której prawdziwa organizacja (terrorystyczna) próbuje się porozumieć z chłopcami. Zostają pochwaleni za swoją działalność (straszenie dorosłych w miasteczku). Wyraźnie widać, jak twórcy chcą, aby widzowie odebrali ISIS. Jako tych, którzy nie są groźni, ale dużo krzyczą i nie mają zwartej struktury, ponieważ nie rozpoznają dzieci, które „bawią się w Ninja”. Na końcu odcinka dochodzi do konfrontacji z policją. Chłopcy, widząc broń, wpadają w panikę i są zdezorientowani sytuacją, ponieważ nie do końca rozumieją, dlaczego dorośli się ich obawiali. To także próba ośmieszenia bojowników, których odwaga – gdy tylko zobaczą prawdziwą broń wycelowaną w ich kierunku – szybko znika, a pojawia się strach.

4.8. *Member Berries*¹⁷⁴

Odcinek rozpoczyna się od meczu siatkówki w szkole. Poprzedza go odegranie hymnu Stanów Zjednoczonych. Jedna z siatkarek (Heidi Turner) podczas wykonywania utworu usiadła, a następnie dołączyły do niej kolejne zawodniczki. Gdy zobaczył to tłum kibiców, natychmiast zaczął krzyczeć i wiwatować. Po odegraniu hymnu, widzowie opuszczają halę sportową a uczennice rozgrywają mecz przy prawie pustych trybunach. Po jego zakończeniu dziewczynki, które usiadły podczas hymnu, zostały wezwane do dyrektora. Gdy okazało się, że protest w czasie hymnu staje się coraz bardziej popularny, politycy postanawiają go zmienić. Jedyńą osobą, która może tego dokonać jest J.J. Abrams. Prowadzona w tym czasie przez Pana Garissona prezydencka kampania wyborcza odnosi ogromny sukces. Początkowa radość Pana Garissona szybko ustępuje zwątpieniu – zdaje sobie on sprawę, że nie ma żadnego planu na zarządzanie krajem. Gdy dowiaduje się, że J.J. Abrams ukończył nowy hymn narodowy, postanawia usiąść, gdy ten będzie wykonywany, aby zniechęcić do siebie potencjalnych wyborców. Premiera hymnu odbywa się podczas meczu footballu, na który zostali zaproszeni kandydaci na urząd prezydenta. Gdy tylko zaczynają rozbrzmiewać jego pierwsze dźwięki, Pan Garisson szybko siada, ale nikt nie zwraca na to uwagi. Okazuje się, że zmiana hymnu polegała na tym, że podczas jego trwania można stać, siedzieć albo przykłąknąć. Na koniec warto dodać, iż ujawnione zostaje kto jest trollem internetowym o *nicku* Skankhunt42 (problem dotyczy całego odcinka, a następnie sezonu). Okazuje się nim Gerald Broflovski, ojciec Kylea. Jest to mowy przewodni całego sezonu.

Twórcy tego odcinka odnieśli się do *newsy* z Coline Kaepernickiem – futbolistą, który w trakcie wykonywania hymnu narodowego przykłąknął na jedno kolano w ramach protestu.

¹⁷³ *Stary, to najbardziej gejowska rzecz na świecie.*

¹⁷⁴ Sezon 20, odcinek 1, data premiery: 14.09.2016 r.

Dotyczył on akcji *Black Live Matters*¹⁷⁵. Jego zachowanie stało się *hot newsem* w Stanach Zjednoczonych oraz skłoniło innych do podobnego typu zachowań, m.in. oficer Janeye Ervin nie zasalutowała podczas hymnu¹⁷⁶. Ta forma protestu najbardziej rozpowszechniła się w środowisku sportowym, np. futboliści czy koszykarze całymi drużynami przyklekali na czas trwania hymnu¹⁷⁷. Czyn C. Kaepernicka, wzbudził mieszane uczucia w społeczeństwie. Jedni go popierali, a drudzy byli oburzeni. W końcu głos w sprawie zabrał prezydent Barack Obama, który poparł protest sportowca¹⁷⁸.

Pierwsza scena z serialu przedstawiona jest jako relacja sportowa trzech komentatorów, którzy zastanawiają się, co się stanie podczas hymnu. Kamera uważnie śledzi każdą z zawodniczek. Gdy utwór rozpoczyna się, początkowo wszystkie siatkarki stoją, jednak nagle jedna z nich siada, a następnie dołączają do niej kolejne dziewczynki. Interesujący jest sposób przedstawienia sytuacji. Zarówno komentatorzy, jak i kibice (wyposażeni w banery wyrażające wsparcie dla „siedzących”) z emocjami śledzą ten protest:

[Komentator sportowy 1] – „All eyes tonight are of course on 4th grader Nichole Daniels. Will she sit or stand for the national anthem? This week, with athletes all over the country sitting down for the national anthem, the question on everyone's mind is, what is this little girl gonna do? She's not gonna sit down. Why would she?”¹⁷⁹.

Tu *little girl*, o której mowa to jedyna czarnoskóra siatkarka w South Park.

[Komentator sportowy 1] – „This is it! The national anthem starts. Nichole Daniels seems to be waiting. So far, no sign of... Oh, and Heidi Turner is sitting down!”¹⁸⁰.

[Komentator sportowy 2] – „Mike, this is totally unexpected. All eyes were on Nichole when Heidi Turner comes out of nowhere and sits down for...”¹⁸¹.

[Komentator sportowy 1] – „And there goes Meagan Ridley! The crowd is going wild. What a turn of events. Let's check in with Dave”¹⁸².

[Komentator sportowy 3] – „Ed and Mike, I've just looked at the girls' Twitter accounts, and it appears they are sitting out the national anthem to protest all the harassment and trolling they

¹⁷⁵ Akcja była wymierzona przeciwko brutalności policji wobec czarnoskórych, <https://www.washingtonpost.com/news/early-lead/wp/2016/08/27/colin-kaepernick-refuses-to-stand-for-national-anthem-to-protest-police-killings/?noredirect=on>, (data dostępu: 17.04.2018).

¹⁷⁶ <https://www.washingtonpost.com/news/checkpoint/wp/2016/09/29/the-raging-debate-over-the-american-sailor-who-refused-to-salute-during-the-national-anthem/?noredirect=on>, (data dostępu: 17.04.2018).

¹⁷⁷ <https://www.procon.org/headline.php?headlineID=005323>, (data dostępu: 17.04.2018).

¹⁷⁸ <https://www.theguardian.com/us-news/2016/sep/05/barack-obama-colin-kaepernick-national-anthem-protest>, (data dostępu: 17.04.2018).

¹⁷⁹ *Dziś wszystkich oczy skierowane są na czwartoklasistkę Nichole Daniels. Usiądzie czy będzie stała podczas hymnu narodowego? W tym tygodni sportowcy z całego kraju siedzieli. Pytanie, które pojawia się u wszystkich to, czy ta dziewczynka zrobi? [usiądzie – przyp. aut. M.Z.] A jeśli nie usiądzie, to dlaczego?*

¹⁸⁰ *To jest to, hymn narodowy właśnie się zaczął. Nichole Daniels na razie czeka. Nic nie wskazuje... Oh Heidi Turner siada!*

¹⁸¹ *Mike, to co się stało jest zaskakujące. Podczas gdy wszyscy patrzyli na Nichole, wtedy usiadła Hedi Turner!*

¹⁸² *A teraz siada Meagan Ridley! Tlum szaleje. Co za spotkanie. Zobaczmy co dzieje się u Davea.*

receive on the Internet!”¹⁸³.

[Komentator sportowy 2] – „Complete surprise, Dave. Nobody saw this coming. Three girls now sitting down, and... And finally there goes Nichole”¹⁸⁴.

[Komentator sportowy 1] – „And now as the anthem draws to a close, this thing is over”¹⁸⁵.

[Komentator sportowy 2] – „The final result... Four athletes sitting out on the national anthem, three of them not even black”¹⁸⁶.

Komentarze są wzorowane na tych, jakie prowadzone są podczas prawdziwych meczów, czyli pełne emocji. Interesująca jest tu ostatnia wypowiedź: „hymn zakończył się z wynikiem czterech siedzących zawodniczek, spośród, których trzy nawet nie były czarne”. Widać tu znów nawiązanie do faktu, że protest wspierali głównie czarnoskórzy sportowcy, a gdy wsparcie okazali zawodnicy o innym kolorze skóry, wywołało to ogromne zdziwienie. Twórcy chcieli przez to skrytykować opinie o agresji białych ludzi. W Stanach Zjednoczonych jest to wciąż żywy i kontrowersyjny temat. Po odegraniu hymnu, rozpoczyna się mecz, a wtedy na widowni zostało tylko czterech widzów. Wszyscy przyszli tylko po to, by obejrzeć zachowanie zawodniczek podczas hymnu. Stone i Parker ukazali ten protest w satyryczny sposób, gdyż w Stanach Zjednoczonych – podczas gdy te *newsy* się rozprzestrzeniały – to zachowanie sportowców stało się sensacją, a nie sam mecz. Wszystkich interesowało tylko kto stał w czasie hymnu, a kto nie. Na końcu odcinka, gdy J.J. Abrams zmienił utwór, widoczna jest dezorientacja zawodników, ponieważ chcieli się zaprezentować jako buntownicy, ale to nie miało już znaczenia, gdyż od tej pory każdy mógł przybrać dowolną pozycję w czasie trwania hymnu:

[Komentator sportowy 1] – „Hello, everyone. We are live at tonight's game between the 49ers and the Panthers. But of course what everyone is really here for... The unveiling of the new national anthem, rebooted by J.J. Abrams”¹⁸⁷.

[Komentator sportowy 2] – „And, Mike, this new anthem is said to have everything the old one had, but some new surprises, as well. You'd have to be an absolute asshole not to stand and support it”¹⁸⁸.

Ostatnie zdanie ponownie wiele mówi w kwestii krytyki protestu przez opinię publiczną: „You'd have to be an absolute asshole not to stand and support it”¹⁸⁹. Z jednej strony można to rozumieć jako krytykę nowego filmu z serii *Star Wars*, którego promocja była na tyle udana, iż wielu fanów przed premierą filmu oceniała go jako bardzo udany. Jednak z drugiej, może być

¹⁸³ *Edzie i Mikeu właśnie sprawdzam konta zawodniczek na Twitterze, i okazuje się, że siadając podczas hymnu wspierają protest przeciwko przemocy i trollom w Internecie.*

¹⁸⁴ *Jest to duże zaskoczenie Dave. Nikt się tego nie spodziewał. Trzy dziewczynki siedzą i... w końcu siada i Nichole.*

¹⁸⁵ *Hymn dobiega końca.*

¹⁸⁶ *A wynik końcowy to cztery siedzące siatkarki, a trzy z nich nawet nie były czarne.*

¹⁸⁷ *Witam wszystkich. Dziś relacjonujemy na żywo, mecz między 49ers i Panterami. Ale oczywiście, wszyscy są tu po to, by usłyszeć hymn narodowy zmodyfikowany przez J.J. Abramsa.*

¹⁸⁸ *Mike, mówi się, że ten hymn ma wszystko to, co miał stary. Pojawią się także niespodzianki. Ktoś musiałby być kompletnym dupkiem, aby nie stać za tym hymnem i go nie wspierać.*

¹⁸⁹ *Musiał byś być kompletnym d...iem, aby tego nie wspierać* [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

to krytyka zachowania protestujących oraz mediów, które wywierały tak silną presję, że brak poparcia stawiano na równi z zachowaniem rasistowskim. Kolejna scena ukazuje siatkarki z South Park, które zniesmaczone wyłączają program z relacją z premiery utworu. Prawdopodobnie są niezadowolone, ponieważ zapomniano o istocie protestu. Zachowanie przybrało inny cel, chodziło w nim o wyróżnienie się i pokazanie swojej tolerancji. Twórcy serialu zajmują tu jasne stanowisko: krytykują nie sam protest, lecz osoby, których intencją było jedynie pokazanie się w mediach dzięki temu zachowaniu. Wskazuje na to scena odegrania hymnu, podczas której zawodnicy nie wiedzą, jaką pozycję mają przyjąć, aby była odebrana jako kontrowersyjna.

4.9. *Put It Down*¹⁹⁰

Odcinek zaczyna się od występu Tweeka na szkolnej sali gimnastycznej. Prezentuje on piosenkę o Korei Północnej. Pod koniec wykonywania utworu wpada w panikę i wykrzykuje, że Kim Dzong Un zbombarduje Stany Zjednoczone. W kolejnej scenie chłopiec sprawdza wiadomości na Twitterze i dowiaduje się, że prezydent Garisson (personifikacja Donalda Trumpa) grozi Korei Północnej. W tym samym czasie Cartman próbuje walczyć z falą samobójstw, aby zwrócić na siebie uwagę. Tweek w celu przeproszenia Koreańczyków z Północy wysyła im babeczki. Na to Pan Garisson szybko reaguje na Twitterze twierdząc, że chłopiec sobie z nich żartuje i się ich nie boi. W kolejnej scenie Tweek próbuje odreagować stres, bawiąc się fidget spinnerem w salonie, gdy nagle nad jego domem przelatuje północnokoreańska rakieta. W programie informacyjnym prezydent komentuje wydarzenie, przytaczając odpowiedź prezydenta, który ponownie twierdzi, że Tweek się ich nie boi i sam jest w stanie pokonać cały kraj. W reakcji na to chłopiec wybiega z salonu w panice. W innych scenach ukazane są przypadki, gdy mieszkańcy miasteczka w czasie jazdy samochodem czytają tweety Garissona. Są przez to rozproszeni i śmiertelnie potracają dzieci. Po kolejnych tweetach Garrisona, Kim Dzong Un planuje atak na dom Tweeka. Chłopca uspokaja jego chłopak Craig, który radzi mu, aby powiedział co czuje. W ostatniej scenie znów odbywa się zebranie na sali gimnastycznej, gdzie Tweek prezentuje swoją kolejną piosenkę, która tym razem nie jest chaotyczna. Podczas występu przyłączają się do niego inni mieszkańcy, śpiewając *Put it down*. Jest to przesłanie do prezydenta, aby przestał pisać tweety i odłożył telefon, ponieważ jego wiadomości sprawiają, że ludzie powodują wypadki samochodowe.

W odcinku twórcy serialu nawiązali do dwóch gorących *newsów* oraz do akcji dotyczącej samobójstw. Pierwszy *hot news* dotyczył aktywności militarnej Korei Północnej, która we wrześniu 2017 roku ogłosiła, że „Test bomby wodorowej zarządzony przez północnokoreańskiego lidera Kim Dzong Una zakończył się «całkowitym powodzeniem» i był «znaczącym» etapem w drodze do ukończenia programu nuklearnego Pjongjangu”¹⁹¹. Następnie wystrzeliła pocisk, który przeleciał nad Japonią. Była to próba siły. Informacje te szybko rozprzestrzeniły się na całym świecie. Następnie Kim Dzong Un ogłosił, iż Korea jest gotowa do wojny i staje się realnym zagrożeniem dla innych, a zwłaszcza dla Stanów Zjednoczonych¹⁹². Ta wiadomość

¹⁹⁰ Sezon dwudziesty pierwszy, odcinek 2, data premiery: 20.09.2017 r.

¹⁹¹ <https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/korea-polnocna-mamy-bombe-wodorowa-wstrzasy-sejsmiczne,769518.html>, (data dostępu: 23.04.2018).

¹⁹² <http://www.abc.net.au/news/2017-09-15/north-korea-fires-missile-from-pyongyang-towards-the-east/8948180>, (data dostępu: 23.04.2018).

łączyła się z reakcją Donalda Trumpa, który za pomocą Twittera odpowiadał przywódcy Korei Północnej. W swoich wypowiedziach podkreślał, że dla niego i Ameryki, Korea Północna nie jest żadnym zagrożeniem. Te słowne „przepychanki” trwały kilka tygodni, co doskonale ilustruje analizowany odcinek:

[Tweek] – „We're all gonna die! They have nuclear missiles! Aah! Aah! Why are you just sitting there doing nothing?! We have to get out of here! North Korea wants to kill us all and our president keeps making it worse!”¹⁹³.

[Tweek] – „Oh, God! The president just tweeted that North Korea doesn't have the guts to attack us! Why would he say that?! He's making everything worse!”¹⁹⁴.

[Tweek] – „But North Koreans are gonna think we all agree with the president!”¹⁹⁵.

[Prezenterka wiadomości] – „The president of the United States just tweeted again, this time saying... I hope all children of America will stand with Tweek in saying, «Go ahead and bomb us, Kim Jong Dong, we dare you!»”¹⁹⁶.

„People are dying
The fault is our own
You can do lots of damage
When you're on your phone
We all have to agree
To change it somehow
Let's all make a pledge
to end it right now
Put it down
Don't be on your phone
While being President
Put it down
You might do something dumb
And cause an accident
Let all agree here today
That if we're leader of the USA
We'll put it down
If at any point today,
you're being a president,
put down your mobile device.
Put it down”¹⁹⁷.

¹⁹³ *Musimy stąd uciekać. Korea Północna chce nas zabić, a nasz prezydent jeszcze pogarsza sytuację.*

¹⁹⁴ *O mój Boże! Prezydent napisał tweet, o tym, że Korea Północna nie ma jaj, żeby nas zaatakować! Dlaczego on pogarsza sytuację!*

¹⁹⁵ *Ale teraz Koreańczycy zaczną myśleć, że my zgadzamy się z tym co pisze prezydent!*

¹⁹⁶ *Prezydent Stanów Zjednoczonych, znów napisał tweeta: „Mam nadzieję, że wszystkie dzieci z Ameryki staną w szeregu razem z Tweekiem i powiedzą: Śmiało zbombarduj nas Kim Dzong Unie, wyzywamy Cię”.*

¹⁹⁷ *Ludzie umierają z własnej winy. Można dużo zniszczyć, kiedy korzysta się z telefonu. Wszyscy musimy się zgodzić, że trzeba coś z tym zrobić. Obiecujemy skończyć z tym teraz. Odlóż go. Nie gadaj przez telefon, gdy jesteś prezydentem. Odlóż go, bo zrobisz głupstwo i spowodujesz wypadek. Zgódźmy się dziś, że skoro*

Zaprezentowane wyżej cytaty i tekst piosenki pojawiły się na zakończenie odcinka. Stone i Parker nieprzypadkowo wybrali, jako głównego bohatera epizodu, najbardziej nerwowego i łatwo wpadającego w panikę chłopca z całego miasteczka. Tweek, reprezentuje tutaj dziennikarzy, którzy tworzą takie sensacyjne gorące *newsy* i których zadaniem jest wstrząsnąć ludźmi i ich przstraszyć. Dodatkowo kolejnymi powodami do paniki były tweety Donalda Trumpa, który nie przebijając w słowach komentował wszystkie wydarzenia związane z Koreą Północną, co dziennikarze również chętnie przytaczali w swoich reportażach. Tweek także reprezentuje Amerykanów, którzy często są przewrażliwieni w zakresie informacji dotyczących ich kraju, głównie wiadomości zawierających groźby ze strony innych państw.

Twórcy serialu zajęli wyraźne stanowisko, pokazując absurd całej sytuacji – m.in. tworząc sceny z wypadkami samochodowymi. Przez to chcieli ukazać, że więcej ludzi może zginąć przez kierowców korzystających z telefonów komórkowych podczas jazdy samochodem, niż przez atak bombą nuklearną (którą groziła wtedy Korea). Piosenka wykonana na zakończenie odnosi się do obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych, który jest aktywnym użytkownikiem Twittera. Jako głowa państwa powinien być bardziej odpowiedzialny za to co publikuje. Warto też nadmienić, iż Tweek nie próbował wyjaśnić sytuacji z Kim Dzong Unem, ale poprzestał na obrazie prezentowanych w Internecie i telewizji programów informacyjnych. Można zatem stwierdzić, że twórcy ukazują absurdalność ludzkiego zachowania, która objawia się tym, że większość ludzi wybiera strzępki informacji i na ich podstawie tworzy sobie opinię.

4.10. *Franchise Prequel*¹⁹⁸

Odcinek zaczyna się od omówienia przez chłopców sprawy przekonania szefa Netflixa do wyprodukowania serialu i filmów o Coon and Friends¹⁹⁹. Jednak nie udaje się im do tego nakłonić producentów, ponieważ ktoś za pomocą Facebooka rozpowszechnia fałszywe informacje o tej organizacji. Okazuje się, że to Butters, czyli Profesor Chaos (jego złe alter ego). Dorośli z miasteczka również przeczytali *fake newsy* dotyczące dzieci, uwierzyli w nie i są przerażeni ich zdemoralizowaniem (nie wiedzą, że to ich dzieci, ponieważ są one przebrane za superbohaterów). Aby wyjaśnić sprawę z Facebookiem, zapraszają Marka Zuckerberga z nadzieją, że rozwiąże ich problemy. Jego przemowa w szkolnej sali gimnastycznej nie poprawia sytuacji, ponieważ mężczyzna nie proponuje żadnej pomocy. Podkreśla tylko, że jest *nieblokowany*. Sposób przedstawienia tej postaci nawiązuje do filmów o sztukach walki z lat 80. XX w., kiedy powszechna była słaba jakość dźwięku, efektów specjalnych oraz dubbing niepasujący do ruchu warg. Zuckerberg irytuje mieszkańców, nawiedzając ich domy, restauracje i zjadając im zapas żywności z lodówek. Gdy próbują się go pozbyć, on podkreśla, że nie mogą tego uczynić, ponieważ sami go zaprosili. W końcu zdesperowani dorośli, proszą o pomoc policję. Ta począ-

jesteśmy przywódcami USA, odłożymy go. Jeśli jesteś dziś prezydentem, odłóż swoją komórkę Odlóż go (tłum. z <https://subtitleslive.com/south-park/season-21/episode-2>, (data dostępu: 23.04.2018).

¹⁹⁸ Sezon dwudziesty pierwszy, odcinek 4, data premiery: 11.10.2017 r.

¹⁹⁹ Jest to nazwa organizacji superbohaterów, w których bawią się chłopcy z miasteczka. Stowarzyszenie założył Cartman, czyli Coon. Każdy z chłopców jest superbohaterem, z własną historią oraz mocami. Jest to nawiązanie do komiksów i seriali o superbohaterach z uniwersów Marvela i DC Comics.

kowo odmawia udzielenia wsparcia, mówiąc, że zakłócanie ich prywatności jest zgodne z prawem, ponieważ wyrazili na to zgodę. Finalnie policjanci postanawiają wesprzeć miasteczko, ustawiając blokady policyjne. Twórca Facebooka jednak bez problemu przechodzi pomiędzy nimi, mówiąc, że nie są dla niego przeszkodą, a skoro on tak mówi (Facebook), to musi być to prawda. Tymczasem Cartman dowiaduje się, że Butters płaci Zuckerbergowi, aby nie powstrzymywał *fake newsów*. Odcinek kończy się, gdy ojciec Buttersa dowiaduje się, co tak naprawdę jego syn robił na portalu społecznościowym. Jedzie z nim do Rosji, i w biurze Władimira Putina krzyczy, że nie może wzorować się na Rosjanach w swoim działaniu. Zarówno Putin, jak i Butters dostają „szlaban” od Stotcha.

Odcinek nawiązuje nie tylko do wrześniowych wydarzeń (z 2017 r.) związanych z Facebookiem, ale i wcześniejszych *newsów*. W styczniu i w maju 2017 r. Zuckerberg zapowiedział walkę z *fake newsami*, które szybko rozprzestrzeniały się na portalu społecznościowym. Jednak wydarzenia z września prawdopodobnie najbardziej zainspirowały twórców. Wtedy pojawiły się informacje, iż na wybory w Stanach Zjednoczony wpłynęły reklamy i wiadomości specjalnie spersonalizowane pod użytkowników, czyli potencjalnych wyborców. Dodatkowo udowodniono, że reklamy nie dotyczyły wyłącznie wyborów, ale i innych tematów. „Otóż, według serwisu, reklamy koncentrowały się na propagowaniu, czy też wzmacnianiu znaczenia treści, dzielących społecznie i politycznie. Dotyczyły więc tematów związanych z LGBT, rasą, imigrantami czy prawem do posiadania broni. Co ważne, jedna czwarta tych reklam była profilowana geograficznie. Miały więc dotrzeć do użytkowników z konkretnych rejonów. (...) W ten sposób wykrył [Facebook – przyp. aut. M.Z.] około 2200 reklam związanych z polityką, na które wydano w sumie 50 tys. dol.”²⁰⁰. Facebook jedynie w fragmentaryczny sposób odniósł się do tych wydarzeń, udzielając krótkiego komentarza. Odcinek nawiązuje też do głośnych w tamtym czasie premier i zapowiedzi Netflixu dotyczących produkcji filmów i seriali z uniwersum Marvela. Jednocześnie Stone i Parker zaprezentowali *hot news* związany z Facebookiem i jego wpływem na wybory prezydenckie w Stanach Zjednoczonych:

[Craig] – „Somebody is messing with our Facebook page. They're spreading all these lies and saying we like, burn the American flag and pee in each other's mouths”²⁰¹.

Powyższe słowa to nawiązanie do wcześniejszych wydarzeń związanych z *fake newsami*, które były i są nadal dużym problemem, z którym mierzy się Facebook. W kolejnej scenie okazuje się, że fałszywe informacje o swoich przyjaciółach publikował Butters (tutaj jako Profesor Chaos – jego alter ego):

[Kyle] – „Butters, you can't just make stuff up about us. People are thinking it's true”²⁰².

[Butters] – „Look, fellas, you have a right to be on Facebook, and I have a right to be on Facebook”²⁰³.

²⁰⁰ <https://www.spidersweb.pl/2017/09/facebook-reklamy-rosja.html>, (data dostępu: 19.04.2018).

²⁰¹ *Ktoś miesza na naszym fanpage'u. Publikują kłamstwa i twierdzą, że spaliliśmy amerykańską flagę i s...my innym do ust* [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

²⁰² *Butters nie możesz wymyślać tych rzeczy o nas. Ludzie myślą, że to prawda.*

²⁰³ *Sluchajcie, wy macie prawo bycia na Facebooku i ja ma takie samo prawo.*

Wyżej wskazane słowa odzwierciedlają, że każdy, kto posiada konto na tej platformie społecznościowej jest w stanie ominąć algorytmy i publikować *fake newsy*. Dorośli mieszkańcy South Parku uważają, że za demoralizowanie dzieci winę ponosi Facebook. Gdy zapraszają Marka Zuckerberga, aby im to wyjaśnił, ten twierdzi, że Facebooka nie można zablokować. Podkreśla to przez cały odcinek. Profesor Chaos jest odzwierciedleniem Rosji, która według mediów stoi za promowaniem *fake newsów* na Facebooku:

[Stephen Stotch] – „Well, look, we all know there's a lot of mixing of truth and fiction that's been on Facebook lately. And children lack the cognitive ability to determine what's true and what isn't on Facebook”²⁰⁴.

Przez tę wypowiedź twórcy serialu chcieli pokazać, że z jednej strony Facebook nie jest w stanie wychwycić wszystkich *fake newsów*. Jednak z drugiej, to sami użytkownicy powinni nauczyć się oddzielać kłamstwo od prawdy. Nie powinni bezgranicznie ufać temu, co pojawia się w mediach społecznościowych, a następnie je obarczać winą, za to co się stało:

[Butters] – „Doing nothing more than what Facebook was designed to do. I make money from Facebook for my fake content in order to pay Facebook to promote my fake stories. And thusly, we're growing bigger every day”²⁰⁵.

Twórcy krytykują sam portal społecznościowy za to, że zarabia na *fake newsach* i pozwala na ich rozprzestrzenianie się:

[Prezes Netflix] – „You mean the kids I just read about in the news who stabbed Jessica Alba?”²⁰⁶.

[Cartman] – „Look, you didn't... you didn't read that on the news. You read that on Facebook”²⁰⁷.

Krytyka dotyczy także tego, że Facebook stał się również medium informacyjnym zarówno dla zwykłych użytkowników, jak i dziennikarzy. Problemem jednak jest, że nikt nie sprawdza wiarygodności treści, wszystko jest przyjmowane za prawdziwe, nawet tak kuriozalne i nieprawdopodobne informacje, że dzieci były w stanie zabić Jessicę Albę. W opisie odcinka wspomniano, że zaproszony Mark Zuckerberg (personifikacja Facebooka), zostaje w miasteczku i pojawia się wszędzie, w domach, w restauracjach czy sypialniach. Wydaje się że Stone i Parker krytykują brak świadomości użytkowników lub ich bezmyślność w zachowaniu na portalach społecznościowych. Na początku zakładają konta, publikują różnorodne treści, a następnie są oburzeni inwigilacją przez te portale. Widoczne jest jasne stanowisko twórców wobec tej paradoksalnej sytuacji. Zuckerberg niejednokrotnie powtarzał, że ludzie sami go zaprosili oraz że jest nie do zablokowania. A ponieważ ma wpływ na społeczeństwo i działa dzięki niemu, więc

²⁰⁴ *Sluchajcie, wszyscy wiemy, że na Facebooku ostatnio prawda miesza się z kłamstwem. A dzieci nie mają zdolności rozpoznania co jest prawdą, a co nie.*

²⁰⁵ *My robimy to, do czego Facebook jest stworzony. Zarabiam pieniądze na Facebooku, za tworzenie moich fałszywych treści i płacę Facebookowi za ich promowanie. Cały czas się rozrastamy.*

²⁰⁶ *Masz na myśli te dzieciaki, o których właśnie przeczytałem w gazecie, że zadłgały Jessicę Albę?*

²⁰⁷ *Sluchaj, nie przeczytałeś tego w gazecie. Przeczytałeś to na Facebooku.*

nie można skasować Facebooka. Widać w odcinku krytykę działania samych ludzi. Portal społecznościowy to tylko narzędzie, więc sposób korzystania z niego zależy tylko od jego użytkowników.

4.11. *Sons A Witches*²⁰⁸

Gerlad, Stuart i Roger, przebrani za wiedźmy, jadą samochodem do domu znajomego, aby go zabrać na *witch week*, czyli coroczną celebrację Halloween. W kolejnej scenie Randy, również przebrany za wiedźmę, kłóci się ze swoją żoną o halloweenową imprezę. Sharon nalega, aby mężczyzna razem z nią i ze Stanem poszli na targ dyniowy. Jednak jej mąż tłumaczy jej, że taka zabawa jest tylko raz w roku i jest to tradycja, w końcu stawia na swoim i wychodzi. Randy ze swoimi kolegami świętuje na szczycie miejskiej góry. Podczas imprezy nie brakuje alkoholu i narkotyków. W pewnym momencie Chip Duncan zaznajamia resztę mężczyzn ze starą księgą, którą zdobył w Salem. Twierdzi, że napisana została przez Szatana. Nikt w to nie wierzy do momentu, gdy Chip wymawia zaklęcie z księgi. Zmienia go ono w prawdziwą wiedźmę, która porywa dzieci. Kolejnego dnia Marshowie oglądają wiadomości, w których pojawia się informacja o wiedźmie i zamieszaniu, jakie wywołała. Sharon zaczyna podejrzewać, że związek ze sprawą ma Randy i jego znajomi oraz wczorajsza impreza. W szkolnej stołówce Cartman i przyjaciele omawiają plan pozbycia się tego niebezpieczeństwa. Ojciec Stana, mimo ostrzeżeń żony znów idzie świętować Halloween, tym razem z innymi uczestnikami. Krytykują zachowanie Chipa oraz to, że zepsuł opinię wszystkim wiedźmom. Aby poprawić swój wizerunek, organizują spotkanie w szkole. Później Stan, Kyle i Kenny omawiają swój plan ataku na wiedźmę. Przerywa im Cartman, który ma swoje sugestie. Przyjaciele jednak nie chcą z nim współpracować. Eric postanawia więc sam zająć się problemem. W kolejnej scenie Stephen (ojciec Buttersa) rozmawia z Randym o tym, iż czuje się winny za to, że jest wiedźmą i chce wyznać swojej żonie prawdę o tym, co się zdarzyło podczas halloweenowej imprezy. Randy informuje o planach Stocha innych znajomych i wspólnie postanawiają poświęcić Stephenowi, aby ich sekret nie wyszedł na jaw. W następnej scenie Cartman wyjaśnia plan swojej dziewczynie Heidi. Aby zwabić wiedźmę, postanawiają przebrać się za Jasia i Małgosię i przejść przez las. Heidi szybko zostaje porwana zgodnie z planem chłopca, ponieważ ten nie mając odwagi wyznać, że chce się z nią rozstać, postanowił pozbyć się swojej dziewczyny, wystawiając ją na atak wiedźmy. Aby go nie podejrzewano, zgłasza porwanie policji. Ta je przyjmuje, ale równocześnie sugeruje, że chodząc po lesie w nieodpowiednim stroju sami zwrócili uwagę wiedźmy. Butters dzwoni do Pana Garissona i prosi go o pomoc, ponieważ wcześniej chłopcy dowiedzieli się, że ich były nauczyciel również brał udział w uprzednio organizowanych imprezach. W tym samym czasie Randy i inni mężczyźni próbują zabić Stocha, gdy nagle pojawia się Chip. Mężczyźni kłócą się z nim o to, że psuje reputację innym wiedźmom. Na końcu odcinka pojawia się Pan Garisson, który próbuje przekonać dawnego kolegę, aby przestał porywać dzieci. Ten nie ustępuje, prezydent traci cierpliwość i każe zastrzelić Chipa. W ostatniej scenie dzieci zostają uwolnione, a dobre wiedźmy idą świętować ku niezadowoleniu ich żon.

Zaprezentowany odcinek odnosi się do skandalu, który wybuchł w Hollywood po oskarżeniu producenta Harveya Weinsteina o molestowanie seksualne. Z każdym dniem pojawiały się

²⁰⁸ Sezon dwudziesty pierwszy, odcinek 6, data premiery: 25.10.2017 r.

nowe wyznania ofiar. Bardzo szybko zaczęto oskarżać innych mężczyzn – producentów i aktorów o molestowanie oraz o ukrywanie takich sytuacji²⁰⁹. Aby wesprzeć ofiary, w Internecie stworzono akcję #metoo, która miała na celu ujawnić więcej przypadków molestowania oraz ukazać, że jest to problem ogólnoswiatowy. Do akcji przyłączyły się „zwykłe”, jak i znane kobiety. Codziennie w mediach odkrywano nowe informacje na temat sprawy Weinsteina, jak i innych. Woody Allen „wyraził obawę, że teraz w Hollywood rozpocznie się «polowanie na czarownice», a na cenzurowanym będzie «każdy facet, który mrugnie do kobiety»”²¹⁰. Ta wypowiedź rozwścieczyła uczestniczki ruchu #metoo, ale równocześnie pojawiły się obawy, iż wiele kobiet może wykorzystać akcję i fałszywie oskarżać w formie zemsty.

Twórcy nie mogli pozostawić tego gorącego *news*a bez komentarza, zwłaszcza, że wokół sprawy pojawiło się wiele niejasności. Stone i Parker wykorzystali wypowiedź Allena, która zbiegła się z nadchodzącym świętem Halloween. Wiadzą to alegoria mężczyzn, którzy uczestniczyli pośrednio i bezpośrednio w skandalu, ale też i tych, którzy ze sprawą nie mieli nic wspólnego. Weinsteinem jest zdecydowanie Chip Duncan, który rozpoczął całe zamieszanie, psując reputację dobrym wiedźmom (czyli mężczyznom, którzy niczym nie zawinili). Twórcy serialu wyraźnie skrytykowali jednostronne przedstawienie sprawy przez media oraz fale doniesień o molestowaniu:

[Sharon Marsh] – „Randy, what did you guys do at that party?”²¹¹.

[Randy Marsh] – „Nothin’. We were just hangin’ out and talkin’ and stuff, and then Chip got all weird”²¹².

[Sharon Marsh] – „People were hurt!”²¹³.

[Randy Marsh] – „Yeah, I agree... It’s awful! We’re not like Chip, okay? He’s a bad witch!”²¹⁴.

[Randy Marsh] – „Hey, guys. There’s good witches and there’s bad witches, And we stand with you in saying this particular witch needs to be brought down. But that doesn’t mean we should all be closing parks And stopping all witch activity”²¹⁵.

Dalej Randy tłumaczy się żonie, a następnie przemawia na sali gimnastycznej. Udaje, że nie wiedział o Chipe. W rzeczywistości jest to odwołanie do znajomych Weinsteina, których również oskarżono o zatajanie prawdy. Następnie twierdzi, że to tylko Chip jest zły, a reszta wiedźm jest dobra i mogą robić to, co robiły do tej pory, czyli brać narkotyki i pić alkohol. Jest to odwołanie do środowiska hollywoodzkiego, które jest krytykowane za nadużywanie wspomnianych używek. Nie jest to pierwsza tego typu krytyka w *Miasteczku South Park*. W odcinku *Guitar Queer-O*, również było odniesienie do negatywnego wpływu tego środowiska na społeczeństwo. Dodatkowo padają słowa, że robili to od dawna, co jest wyraźną krytyką tego, że

²⁰⁹ <http://www.bbc.com/news/entertainment-arts-41550376>, (data dostępu: 24.04.2018).

²¹⁰ <http://www.rmfm24.pl/kultura/news-woody-allen-o-sprawie-weinsteina-boje-sie-polowania-na-kazde,nId,2452797>, (data dostępu: 24.04.2018).

²¹¹ *Randy, co Ty i chłopaki zrobiliście na wczorajszej imprezie?*

²¹² *Nic. Po prostu gadaliśmy i takie tam, i nagle Chip zwariował.*

²¹³ *Dużo ludzi ucierpiało.*

²¹⁴ *Tak, zgadzam się, to straszne. Ale my nie jesteśmy jak Chip, ok? On jest złą wiedźmą.*

²¹⁵ *Witam wszystkich. Są dobre wiedźmy i złe wiedźmy. I jesteśmy z wami. Ta wiedźma musi zostać powstrzymana. Ale to nie oznacza, że powinniśmy zamykać parki i powstrzymywać aktywność wiedźm.*

w Hollywood problem był już znany od wielu lat, i sytuacja nie powinna wywoływać nadmiernego zdumienia oraz ekscytacji wśród społeczeństwa:

[Randy Marsh] – „And next they’ll be coming after you! Cause you’re all little sons a witches”²¹⁶.

Tę wypowiedź Randiego można traktować jak ostrzeżenie dla mężczyzn, ponieważ ruch *#metoo* był wykorzystywany do fałszywych oskarżeń.

[Stephen Stoch] – „I’ve been doing a lot of thinking, Randy. About the past. About what we’ve done. I think it’s time we come clean and tell everyone about the crack. And the spells against our wives”²¹⁷.

[Randy Marsh] – „Okay, look, you’re freaked out. It’s understandable”²¹⁸.

[Stephen Stoch] – „I have to admit what I’ve done wrong, Randy! I feel like everything’s crashing down and I want Linda to hear it from me first”²¹⁹.

[Randy Marsh] – „Okay, we smoked a little crack... We put harmless spells on our wives. We were just messing around. It was harmless fun!”²²⁰.

[Stephen Stoch] – „Was it? Or did we close our eyes to what Chip Duncan was becoming?”²²¹.

[Randy Marsh] – „Stephen, you can’t turn on your own kind. That’s what these witch pursuit thingies do, okay? They make everyone go crazy”²²².

W powyższych przytoczonych dialogach uwidacznia się krytyka całej sytuacji, która zaistniała po oskarżeniach. Znajomi producenta zaprzeczali, że się z nim przyjaźnili. Nikt nie chciał być kojarzony z Weinsteinem, ale wcześniej nikt nie próbował reagować na to, co robił.

[Policjant] – „What was your girlfriend wearing?”²²³.

[Cartman] – „She was dressed kinda like me but had a simple Munich dirndl from Germany”²²⁴.

[Policjant] – „And you didn’t stop at all to think that what you were doing might attract”²²⁵ the witch?”²²⁶.

[Cartman] – „Excuse me? Are you actually trying to blame the victim here?!”²²⁷.

²¹⁶ Później przyjdą po was, bo jesteście synami wiedzy.

²¹⁷ Wiele myślałem, Randy, o przeszłości i o tym, co robiliśmy. Teraz myślę, że powinniśmy się oczyścić i powiedzieć wszystkim o cracku i o zaklęciach przeciwko naszym żonom.

²¹⁸ Ok. Rozumiem, wystraszyłeś się i to jest zrozumiałe.

²¹⁹ Muszę się przyznać do tego, co zrobiłem źle, Randy. Czuję, że wszystko się wali, i chce żeby Linda dowiedziała się pierwsza ode mnie.

²²⁰ Ok, zapaliliśmy trochę cracku, rzuciliśmy kilka niegroźnych zaklęć. My po prostu się bawiliśmy.

²²¹ Czyżby, czy raczej woleliśmy nie patrzeć na to, czym stał się Chip Duncan?

²²² Stephen, nie możesz odwrócić się od swoich. To właśnie robią te polowania na wiedźmy, ok? Sprawiają, że wszyscy panikują.

²²³ Jak była ubrana Twoja dziewczyna?

²²⁴ Była ubrana w podobny strój do mojego, z tym że był to klasyczny niemiecki strój ludowy.

²²⁵ Warto zwrócić uwagę na słowo *attract*, które można przetłumaczyć jako *pociągający*, *zwracający uwagę*. Ma to sugerować seksualny podtekst, odnoszony do afery z Weinsteinem. Także krytykę kobiet, które wiedziały o zachowaniu producenta i dobrowolnie zgadzały się na jego propozycję w zamian za rolę.

²²⁶ I nie przyszło wam do głowy, że możecie być przez to atrakcyjni dla wiedźmy?

²²⁷ Przepraszam bardzo! Czy pan próbuje oskarżać ofiarę?

[Policjant] – „I’m just saying that if there’s a big fat witch around, maybe you shouldn’t walk through the woods dressed as Hansel and Gretel”²²⁸.

Jest to odpowiedź na krytykę ruchu #metoo, ponieważ dla hollywoodzkiego środowiska nie było tajemnicą, iż wiele kobiet dobrowolnie zgadzało się na nieprzyzwoite propozycje producenta w zamian za role. Cartman specjalnie namówił Heidi do założenia takiego stroju, aby się jej pozbyć i wykorzystał całą sytuację z wiedźmą. Podobnie było ze wspomnianą akcją #metoo. Kobiety, które przyznały się do rzekomego molestowania, zostały skrytykowane i zarzucano im, że wykorzystują akcję do zdobycia popularności.

[Randy Marsh] – „You understand everyone associates us with you, right?”²²⁹.

[Chip Duncan] – „Of course they do. You’re all witches too, dudes!”²³⁰.

Jest to dialog z jednej z ostatnich scen odcinka. Randy jest rozgniewany, ponieważ przez zachowanie Chipa wszyscy będą kojarzyć wiedźmy (mężczyzn) tylko z nim i tak będą je postrzegać. Duncan o tym doskonale wie i mówi, że nie jest to powód do zdumienia, ponieważ oni też są wiedźmami. Twórcy w tym dialogu przewidzieli następstwa afery z Weinsteinem. Wiele kobiet rzeczywiście zaczęło kojarzyć jakiegokolwiek zachowanie mężczyzn w stosunku do nich z atakiem albo molestowaniem seksualnym²³¹. W ruchu #metoo opisywano sytuacje, które ewidentnie nie były aktem molestowania. Był to też przyczynek do zastanowienia się nad kwestią tego, czym jest molestowanie.

4.12. *Dead Kids*²³²

Odcinek rozpoczyna się, gdy Pani Nelson (nowa nauczycielka czwartoklasistów, zastępująca Pana Garissona – obecnego prezydenta USA), rozdaje wyniki testów z matematyki. Wyjaśnia uczniom, że niektórzy z nich uzyskali dobre oceny, a inni bardzo słabe (wśród nich jest Cartman i Stan). Lekcję przerywają strzały i zamieszanie powstałe na korytarzu. Do klasy wbiega grupa specjalna S.W.A.T.²³³. Jednak nauczycielka, jak i dzieci, nie zwracają na nich uwagi, mimo hałasu starają się kontynuować zajęcia. W kolejnej scenie widać tłum reporterów przed szkołą oraz karetki pogotowia, ratowników i policjantów, którzy zbierają ciała ofiar strzelaniny. Po chwili, skończywszy zajęcia budynek opuszczają szczęśliwi uczniowie i nie zwracają uwagi na to, co dzieje się dookoła nich – są już przyzwyczajeni do tego widoku. Jedyną zaniepokojoną osobą wydaje się matka Stana, która podbiega do niego i uspokaja wyraźnie zdezo-

²²⁸ *Tylko mówię, że gdzieś tam krąży wielka gruba wiedźma, a wy nie powinniście wchodzić do lasu ubrani jak Jaś i Małgosia.*

²²⁹ *Nie rozumiesz, że każdy utożsamia nas z tobą?*

²³⁰ *Oczywiście, że rozumiem. Przecież wy też jesteście wiedźmami, chłopaki!*

²³¹ Por. <https://www.rp.pl/metoo/181139923-Zalozycielka-MeToo-Mowia-ze-ruch-to-spisek-przeciw-mezczyznom.html>, (data dostępu: 21.05.2019).

²³² Sezon dwudziesty drugi, odcinek 1, data premiery: 26.09.2018 r.

²³³ *Special Weapons and Tactics* – to wyspecjalizowany oddział policji amerykańskiej, który bierze udział w działaniach, które są szczególnie niebezpieczne.

rientowanego chłopca. Podczas obiadu w domu Marshów, Sharon prosi swojego syna, by opowiedział Randiemu to, co dziś wydarzyło się w szkole. Chłopiec odpowiada niezadowolony, że dostał słabą ocenę z testu, ale matka mu przerywa i wyjaśnia, że chodziło jej o strzelaninę. Gdy Stan o tym wspomina ojciec się zaniepokoił, ale dowiedziawszy się, że chłopiec nie został postrzelony i że nie był zamieszany we wcześniejsze wydarzenia, wraca do pytania o test z matematyki. W tym momencie Sharon ze wściekłością i irytacją krzyczy, że nikt nie zwraca uwagi na to, co dzieje się w szkole i że Randy nie przejął się faktem, że jego syn mógł zginąć w strzelaninie. Następnie próbuje uspokoić swoją żonę Sharon, ale dochodzi do wniosku, iż jej atak złości jest wywołany menstruacją. W szkole Cartman podejmuje próbę wyjaśnienia dyrektorowi PC Principal, że został niesprawiedliwie oceniony przez nauczycielkę. W tym samym czasie wybucha kolejna strzelanina, tym razem interweniuje wyraźnie zirytowany szkolny psycholog Pan Maceky. Po tym zjściu Sharon organizuje spotkanie dla rodziców innych uczniów, aby rozwiązać problem i zapewnić bezpieczeństwo ich dzieciom. Jedna z kobiet przyznaje jej rację, jednak na myśli ma niezabezpieczone place zabaw. Sharon znów wpada w furię i wychodzi ze spotkania. Następnego dnia w szkole pojawiają się bramki wykrywające metal oraz psy policyjne. Po raz kolejny uczniowie zdają się nie zwracać uwagi na te specjalne środki ostrożności. Dodatkowo szkolny dyżurny (Butters) zostaje wyposażony w broń palną, którą z trudem może utrzymać, ponieważ jest ciężka i większa od niego. Randy nie może zrozumieć zachowania swojej żony. Jego przyjaciele sugerują, że Sharon zachowuje się tak histerycznie, ponieważ przechodzi menopauzę. Żeby dowiedzieć się więcej na ten temat, odwiedza lokalną szkołę, gdyż przez ciągle strzelaniny tam najłatwiej jest spotkać się z lekarzem. Matka Stana odwiedza terapeutę, spowodowane jest to tym, że nie radzi sobie ze strachem, który ją opanowuje. Obawia się, że pewnego dnia zostanie poinformowana, że jej syn zginął w wyniku strzelaniny. Terapeuta nie dostrzega problemu. Przyjaciółki kobiety próbują jej pomóc. Zwabiają ją do szkoły pod pretekstem, kolejnej strzelaniny, jednak na miejscu okazuje się, że całe wydarzenie zorganizował Randy, który chcąc poprawić nastrój żonie, śpiewa jej *Love Story*. W tym momencie dochodzi do kolejnej strzelaniny, znów nikt nie reaguje. Po tym wydarzeniu, lekarz mówi Randyemu, że zrobił to, co mógł, by powstrzymać żonę przed kolejnym atakiem hysterii. Okazuje się, iż ich znajomi również nie są zadowoleni z powodu paniki, jaką wszczyna kobieta. Po kilku dniach, Sharon czuje się winna temu, że z jej powodu cierpiał jej mąż, przeprosza go, ich rozmowę przerywa telefon. Zostali poinformowani, że Stan został postrzelony (nie jest to kontynuowane w kolejnych odcinkach), jednak rodzice postanawiają się tym nie przejmować, gdyż obecnie to mogło przytrafić się każdemu.

Odcinek nawiązuje do gorących *newsów* związanych ze strzelaninami, które wydarzyły się w 2018 r., w dość niewielkich odstępach czasowych. Były to m.in.: strzelanina w Jacksonville na Florydzie (26.08.2018 r.)²³⁴, strzelanina w Aberdeen w stanie Maryland (20.09.2018 r.)²³⁵, strzelanina w Wisconsin (19.09.2018 r.)²³⁶, strzelanina w Bakersfield w Kalifornii (13.09.2018 r.)²³⁷. Przy okazji tego typu zdarzeń, w mediach pojawia się także temat dostępu do broni. Wielu

²³⁴ <https://wiadomosci.wp.pl/usa-strzelanina-w-jacksonville-na-florydzie-nieoficjalnie-4-osoby-nie-zyja-10-jest-rannych-6288624567723649a>, (data dostępu: 01.02.2019).

²³⁵ <https://www.tvp.info/39098257/strzelanina-w-usa-sa-ofiary-smiertelne>, (data dostępu: 01.02.2019).

²³⁶ <https://wiadomosci.wp.pl/usa-strzelanina-w-wisconsin-piec-osob-zostalo-rannych-6297110193907841a>, (data dostępu: 01.02.2019).

²³⁷ <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114881,23916159, strzelanina-w-usa-zabil-piec-osob-i-popolnil-samobojstwo.html>, (data dostępu: 01.02.2019).

Amerikanów uważa, iż jest on zbyt łatwy i każdy może się zaopatrzyć w stosowną broń palną, bez większych formalności. Mimo dużego zainteresowania medialnego, wydaje się, że takie przypadki nie są już tak szokujące, jak to miało miejsce jeszcze kilka lat temu. Można powiedzieć, iż staje się to stałym elementem wizerunkowym Stanów Zjednoczonych. Twórcy serialu nie mogli pozostać obojętni na taką zmianę społeczną. Postanowili zaprezentować ten problem w charakterystyczny dla siebie sposób – hiperbolizując brak zainteresowania wydarzeniami przez mieszkańców oraz ich częstotliwość. Warto również zwrócić uwagę, iż szkolny dyżurny (Butters), także dostał broń, aby spróbować zapobiec kolejnym strzelaninom. Wydaje się, że Stone i Parker ukazali tu absurd, ponieważ nikt nie zakazuje wnoszenia broni na teren szkoły, a rozwiązaniem ma być więcej broni.

[Sharon] – „Stanley... Well? Do you want to tell your father about what happened at school today?”²³⁸.

[Stan] – „O-Oh. I flunked my math quiz”²³⁹.

[Sharon] – „No! The other thing!”²⁴⁰.

[Stan] – „What other thing?”²⁴¹.

[Sharon] – „What happened at school today?”²⁴².

[Stan] – „Oh, the school shooting?”²⁴³.

[Sharon] – „Yes! The school shooting!”²⁴⁴.

[Stan] – „Oh, yeah. Some kid shot up the school”²⁴⁵.

[Randy] – „Who shot up the school... Was it you?”²⁴⁶.

[Stan] – „No”²⁴⁷.

[Randy] – „Did you get shot?”²⁴⁸.

[Stan] – „No”²⁴⁹.

[Randy] – „Oh. Well, what's this about failing a math quiz?”²⁵⁰.

[Sharon] – „Are you serious?! Did you not hear what your child said?! Kids died at his school!”²⁵¹.

[Randy] – „I'm sorry, Sharon”²⁵².

[Sharon] – „I... Why are you all acting like this is normal? What is wrong with you people?”

²³⁸ Stanley, czy chcesz odpowiedzieć swojemu ojcu o tym, co dzisiaj stało się w szkole?

²³⁹ Och tak, zawałem test z matmy.

²⁴⁰ Nie! To drugie!

²⁴¹ Jaka inna rzecz?

²⁴² Co dziś stało się w szkole?

²⁴³ Och, szkolna strzelanina?

²⁴⁴ Tak! Szkolna strzelanina.

²⁴⁵ A tak. Jakiś dzieciak zaczął strzelać.

²⁴⁶ Kto strzelał w szkole? Czy to byłeś ty?

²⁴⁷ Nie.

²⁴⁸ Czy zostałeś postrzelony?

²⁴⁹ Nie.

²⁵⁰ A to dobrze. Więc, co z tym testem z matematyki?

²⁵¹ Żartujesz sobie? Czy ty przed chwilą nie słyszałeś, co powiedziało twoje dziecko? Inne dzieci dzisiaj zginęły w szkole!

²⁵² Przepraszam Sharon.

Children were shot! They were killed at a school where they were supposed to be safe!”²⁵³.
[Randy] – „Uh-huh, and... what else is going on?”²⁵⁴.

Zarówno ojciec, jak i syn (świadek strzelaniny) nie dostrzegają w wydarzeniu niczego wartego uwagi. Bardziej przejmują się oceną z testu, niż realnym zagrożeniem życia. Traktują to, jako normalną część życia. Jest to coś, co może się wydarzyć i nie warto poświęcać temu czasu. Jedynie Sharon w mniemaniu rodziny zachowuje się histerycznie, ponieważ przejmuje się tym, co reszta mieszkańców miasteczka uznała za coś zwyczajnego. Z kolei kobieta jest zaszokowana reakcją swoich bliskich, którzy w przeciwieństwie do niej wykazują się akceptacją tych wydarzeń. Nawet Stan, który był świadkiem całego zdarzenia, zdaje się nie dostrzegać w tym niczego, co mogłoby być niebezpieczne.

[Sharon] – „I'm sure you all heard there was yet another school shooting today. We have to figure out what we're going to do as parents because this whole thing is out of control. We have to ask ourselves why this is happening and do something now!”²⁵⁵.

[Sharon] – „Well, there certainly are things that need changing”²⁵⁶.

[Mama Craig] – „Just yesterday, I was at the park with my son Craig, and have you seen the state of the playground equipment? Not only does it seem unsafe, but it's become quite an eyesore”²⁵⁷.

(...)

[Sharon] – „Are you (BLEEP) joking?! You're gonna take one second to compare child murder to park upgrades?! What is wrong with everybody?! Every day, we hear about another school shooting! It used to be a big deal! I want it to be a big deal again”²⁵⁸.

To kolejny przykład ukazujący Sharon jako niezrównoważoną kobietę, która jest oburzona brakiem odpowiedniego podejścia do problemu innych rodziców. Tutaj znów nikt nie widzi w tym nic niebezpiecznego. Strzelanina jest tylko kolejnym problemem, jak stare sprzęty na placu zabaw, które wydają się budzić większe zainteresowanie rodziców, niż rzeczywiste zagrożenie. Tylko matka Stana próbuje namówić innych do znalezienia sposobu rozwiązania tej sytuacji, jednak nikt nie zwraca na nią szczególnej uwagi. Uważają, że jest to reakcja histeryczna, związane z jej cyklem menstruacyjnym i po kilku dniach jej stan wróci do normy. Jej nastrój jest wytłumaczalny i dlatego nikt nie reaguje. Dla znajomych kobiety jest to naturalna reakcja. Z drugiej strony jest tu widoczne także lekceważenie zdania kobiety. Jej postrzegania rzeczywistości nie powinno brać się za pewnik czy coś poważnego, dlatego że łatwo wpada

²⁵³ *Dlaczego zachowujesz się, jak gdyby to było coś normalnego? Co jest nie tak z ludźmi? Dzieci zostały zastrzelone! Zostały zabite w szkole, w miejscu gdzie powinny być bezpieczne!*

²⁵⁴ *Aha i... a poza tym to, co jeszcze się dzieje?*

²⁵⁵ *Jestem pewna, że słyszeliście o kolejnej szkolnej strzelanie. Jako rodzicie musimy stworzyć jakieś rozwiązanie, ponieważ ta sytuacja jest poza kontrolą. Wszyscy musimy zadać sobie pytanie, dlaczego to się dzieje i zrobić coś z tym.*

²⁵⁶ *Są to rzeczy, które wymagają działania.*

²⁵⁷ *Wczoraj byłem z moim synem Craigiem w parku i czy widzieliście, w jakim stanie jest plac zabaw? Nie tylko wydaje się niebezpieczny, ale jest również ohydny.*

²⁵⁸ *Czy ty sobie k... żartujesz?! Czy ty właśnie porównywałaś morderstwo w szkole do źle wyposażonego placu zabaw? Codziennie słyszymy o kolejnych przypadkach szkolnych strzelanin. Kiedyś była to ważna sprawa. Chcę, żeby to wciąż było ważne.*

w histerię ze względu na swój stan.

[Sharon] – „There's been another school shooting. Stan's been shot”²⁵⁹.

[Randy] – „Should we get down there?”²⁶⁰.

[Sharon] – „It's not the end of the world”²⁶¹.

Niestety po serii nieudanych interwencji, kobieta dochodzi do wniosku, że takie sytuacje będą się zdarzać i trzeba się do tego przyzwyczaić, tak jak reszta społeczeństwa. Przyznaje również swojemu mężowi, że rzeczywiście zachowywała się nad wyraz irracjonalnie i nie powinna tak emocjonalnie reagować. Dlatego na wiadomość o postrzeleniu Stana zachowuje spokój, ponieważ to w końcu musiało się wydarzyć.

W tym odcinku komentarz twórców wydaje się dość jaskrawy. Zajmują swoje stanowisko i ukazują, jak ludzie są w stanie szybko przyzwyczaić się do panujących warunków. Już pierwsza scena, w której nauczycielka nie zwraca uwagi na to, co dzieje się w szkole – spokojnie prowadzi lekcje, mimo strzałów i oddziału specjalnego, który wtargnął do klasy. Strzały i zamieszanie jest tak duże, że musi podnosić głos, aby usłyszeli ją uczniowie. Widać, że także jest to komentarz w stronę szkół, które raczej nie reagują odpowiednio na kolejne przypadki tego rodzaju przemocy. Jedyna racjonalna osoba (Sharon) przez mieszkańców traktowana jest jako niezrównoważona bądź niestabilna emocjonalnie. Dla nich jej zachowanie spowodowane jest menstruacją oraz zmianami w układzie hormonalnym. Jej prośby o zapewnienie większego bezpieczeństwa dzieciom są bagatelizowane. Nikt nie będzie słuchał kobiety, która nie zachowuje się racjonalnie, zwłaszcza podczas cyklu miesięczkowego. Przez konserwatywne media osoby, które podejmują próbę rozwiązania problemu strzelanin, brane są za rozhisteryzowane i nieracjonalne, czego w tym przypadku symbolem jest zachowanie Sharon. Dla mieszkańców strzelaniny stały się czymś na tyle normalnym, iż każdy rozważa możliwość, że jego dziecko może być kiedyś postrzelone. Widać tu kolejny przykład „świata na opak”, nastąpiło odwrócenie porządku.

4.13. *The Problem with a Poo*²⁶²

Odcinek rozpoczyna się sceną w ratuszu, gdzie podczas spotkania burmistrz miasta (Mayor McDaniels) informuje zebranych o tym, że będzie musiała obciąć fundusze na świąteczną paradę. Spowodowane jest to wyglądem organizatora parady, czyli Mr. Hankeya²⁶³.

[Mayor] – „The truth is, some people find you offensive”²⁶⁴.

²⁵⁹ *Była kolejna szkolna strzelanina. Stan został postrzelony.*

²⁶⁰ *Czy powinniśmy tam jechać?*

²⁶¹ *To nie koniec świata.*

²⁶² Sezon dwudziesty drugi, odcinek 3, data premiery: 10.10.2018 r.

²⁶³ Dla serialu jest to postać kultowa, mimo epizodycznych wystąpień Mr. Hankey'a, czyli „świątecznej k.py” stał się jednym z bardziej rozpoznawalnych symboli South Park, mimo iż występował tylko w kilkunastu odcinkach [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

²⁶⁴ *Prawda jest taka, że ludzie postrzegają Cię jako kogoś obraźliwego.*

[Mr. Henkey] – „Offensive? What about me is offensive?”²⁶⁵.

[Mayor] – „Some people think that shit isn't the best representation of Christmas”²⁶⁶.

Bohater tego odcinka jest symbolem świąt w South Park. Niestety obecne standardy nie pozwalają, by miasto reprezentowały odchody. Mimo przeszkód, Mr. Hankey kontynuuje przygotowania do świąt w miasteczku. Stan, Cartman oraz Kenny idą do domu Kylea, by pokazać mu tweet Mr. Hankeya. Obraża on szkolny zespół (który przygotowuje występ z okazji świąt Bożego Narodzenia). Chłopiec chce wyjaśnić sytuację, jednak organizator uważa, że nic takiego się nie stało, gdy był pod wpływem Ambienu (środku nasennego). Gdy dowiaduje się o tym burmistrz, zwalania Hankeya. Bohater jest tym oburzony. Postanawia wynająć prawnika, który pozwie ratusz o bezprawne zwolnienie. Jednak żaden z prawników (nawet Gerald) nie chce zająć się jego sprawą. Mr. Henkey jest tym zdruzgotany. Pociesza go Kyle mówiąc, że zawsze jest jakiś sposób. Hankey wpada na pomysł, by bronił go ten chłopiec, ponieważ ma „krew prawnika”²⁶⁷. Kyle rozmawia o tej propozycji z resztą swoich przyjaciół i prosi, aby byli świadkami w sprawie. Jednak oni odmawiają, gdyż jak stwierdza Cartman w 2018 roku obrona kogoś takiego to niebezpieczna i kontrowersyjna sytuacja. W tym czasie Henkey zamieszcza kolejne obraźliwe tweety. Później próbuje wszystkich przekonać, że to nie ma znaczenie, gdyż nadchodzi Święta Bożego Narodzenia i tylko to powinno się liczyć. Podczas procesu sędzia odczytuje kontrowersje wiadomości na temat Pani burmistrz i mieszkańców South Park. Henkey zirytowany zaczyna obrażać osoby przebywające na sali sądowej, co kończy się jego kompromitacją. Po tej porażce chłopiec i Henkey rozmawiają w restauracji. Wtedy bohater przedstawia pomysł na to, jak ponownie przekonać ludzi do swojego wizerunku i przywrócić świątecznego ducha. W parku Henkey organizuje występ z muzyką. Początkowo zbiera się dość pokaźna widownia, jednak po dłuższym czasie Henkeya irytują płaczące dzieci. Znowu wpada w furję i obraża zebranych. Dochodzi do wybuchu, gdzie poszkodowanym został Kyle. Gdy chłopiec smutny wraca do domu, mijające go osoby unikają go, ponieważ uważają, że „śmierdzi jak k.pa”²⁶⁸. Henkey próbuje znowu przekonać chłopca, by ten mu pomógł, tłumaczy się wpływem Ambienu. Kyle jest na niego wściekły i oznajmia mu, że jeśli dalej będzie się tak zachowywał, zostanie wyrzucony z miasteczka. Burmistrz decyduje o banicji Henkeya. Na głównej ulicy wszyscy zebrani patrzą jak Henkey odjeżdża uberem z South Park.

Odcinek nawiązuje do *hot newsa* związanego z Brettem Kavanaughem, sędzią, który po nominacji do Sądu Najwyższego w USA został oskarżony o napaść seksualną w czasach szkoły średniej. „Do napaści miało dojść w 1982 roku na imprezie, gdy oboje byli uczniami szkoły średniej. Kavanaugh – który miał wtedy 17 lat – odrzuca oskarżenia. W jego obronie stanęło również 65 znających go kobiet”²⁶⁹. Christine Blasey Ford, profesor psychologii klinicznej na Uniwersytecie w Palo Alto w Kalifornii, w rozmowie z „Washington Post” opowiedziała, że latem 1982 r. na jednej z uczniowskich domówek 17-letni wówczas Kavanaugh razem z innym

²⁶⁵ *Obrażliwego? A co we mnie niby takiego jest?*

²⁶⁶ *Niektórzy uważają, że go...o nie jest najlepszym przedstawicielem świąt* [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

²⁶⁷ *Kyle jest synem Geralda, który jest znanym prawnikiem w South Park.*

²⁶⁸ Wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter.

²⁶⁹ <https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiatea,2/brett-kavanaugh-oskarzony-o-napasc-seksualna,868853.html>, (data dostępu: 06.02.2019).

kolegą zaciągnęli ją do sypialni²⁷⁰. W kolejnych dniach od ujawnienia tych informacji, do oskarżeń o molestowanie dołączyły jeszcze dwie kobiety. Sędzia miał się dopuszczać tych czynów w czasach szkoły średniej i podczas studiów. Dodatkowo, światło dzienne ujrzał także dziennik Kavanaugha, w którym według dziennikarki opisane jest wiele sytuacji o podtekście seksualnym. Wraz z oskarżeniami o molestowanie, pojawiły się również informacje o nadmiernym używaniu alkoholu przez mężczyznę. obrońcy sędziego, jak i sam oskarżony tłumaczyli, że zapiski w dzienniku zostały źle zinterpretowane. „Jak powiedział w piątek, 28 września, następnego dnia po przesłuchaniu, demokratyczny senator z Vermont Patrick Leahy, niezależnie od tego czy Kavanaugh jest czy nie jest winny zarzucanej mu napaści seksualnej, jego zachowanie podczas przesłuchania pokazuje, że «nie jest wystarczająco prawdopodobny ani nie ma odpowiedniego charakteru», aby zająć najwyższy urząd sędziowski w kraju²⁷¹.

[Gerald] – „Look, I'm sorry, but I learned a long time ago that if you defend poop, you get stained²⁷²”.

Jest to metafora. Gerald ostrzega syna, że obrona osoby, która powszechnie jest uznawana za złą lub jest odrzucona przez społeczeństwo, sprawia, że broniący również staje się tak samo postrzegany.

[Kyle] – „Look, he messed up, but I don't know if he deserves everything that's coming down on him. I wanna stand by my friend²⁷³”.

[Cartman] – „Mm, let's see how that goes for you in 2018²⁷⁴”.

(...)

[Kyle] – „I can defend you. People are starting to think I'm shitty²⁷⁵”.

Twórcy nie zajmują tu konkretnego stanowiska. Pokazują dwie strony tej sytuacji. Cartman ostrzega Kylea przed obroną kogoś z tak kontrowersyjną sprawą, zwłaszcza w 2018 roku. W wielu przypadkach zarówno w 2018 roku, jaki i poprzednich latach, osoba broniąca sama często doznawała ataków ze strony przeciwników. W przypadku sprawy Kavanaugha, było podobnie. Jeff Flake „(...) po oficjalnym oświadczeniu, że zamierza poprzeć kandydaturę Kavanaugha, senator został zaatakowany w windzie przez rozczarowane jego postawą kobiety²⁷⁶”. Doskonale to obrazuje ostatnią wypowiedź Kylea, który, gdy podjął się obrony Henkeya, został z nim utożsamiony, dlatego mieszkańcy również uważali, że jest *shitty*²⁷⁷.

²⁷⁰ <http://wyborcza.pl/7,75399,23962661,usa-juz-dwie-kobiety-oskarzaja-go-o-molestowanie-brett-kavanaugh.html>, (data dostępu: 07.02.2019).

²⁷¹ <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1765792,2,metoo-w-amerykanskim-senacie-christine-blasey-ford-vs-brett-kavanaugh.read>, (data dostępu: 07.02.2019).

²⁷² *Sluchaj, przepraszam, ale nauczyłem się, że jeśli broni się k.pę, to przechodzi się jej smrodem* [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

²⁷³ *Wiem, że jest zagubiony, ale nie uważam żeby zasługiwał na to, co go spotkało. Chcę stanąć murem za przyjacielem.*

²⁷⁴ *Hmm, zobaczmy jak to Ci wyjdzie w 2018 roku.*

²⁷⁵ *Nie mogę Cię bronić. Ludzie zaczynają myśleć, że ja jestem gó....ny* [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

²⁷⁶ <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1765792,3,metoo-w-amerykanskim-senacie-christine-blasey-ford-vs-brett-kavanaugh.read> (data dostępu: 17.05.2019).

²⁷⁷ *G..niany* [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

[Mr. Henkey] – „Kyle, don't you understand this whole thing is a smear campaign? Why are people focusing on a few stupid words I said when Christmas is just around the corner?! It's like everyone's forgot about what Christmas means”²⁷⁸.

Jest to podobna wypowiedź do obrony Kavanaugha, który bardzo emocjonalnie próbował przekonać sędziów, że jest niewinny.

[Mayor] – „We should all feel pretty great about ourselves, give ourselves a little, nice pat on the back, as we, as a society, continue to try and sweep away all the poop”²⁷⁹.

W tym przypadku Kavanaugha reprezentuje Mr. Henkey. W odcinku ten *hot news* nie jest odwzorowany tak dokładnie, jak w innych opisywanych epizodach. Tutaj są aluzje do zachowania i sytuacji. Bohater odcinka dystansuje się od odpowiedzialności za swoje zachowanie na Twitterze, obwiniając Ambien.

W tym odcinku twórcy postanowili na bardziej subtelne ukazanie sytuacji. Największą kontrowersją wydaje się reprezentowanie osoby Kavanaugha przez Mr. Henkeya. Nawiązania do sprawy są bardziej metaforyczne i nie są komunikowane wprost, jak ma to miejsce we wcześniejszych odcinkach. Raczej nie skupiono się na samej postaci, ale na ukazaniu sytuacji, jaka ma zazwyczaj miejsce w kontrowersyjnych i niejasnych sprawach. Na końcu odcinka mieszkańcy usuwają Mr. Henkeya z miasteczka. To było najłatwiejsze i najmniej ryzykowne wyjście z sytuacji, ponieważ uniknęli dalszych kontrowersji i pozbyli się problemu. Bohater nie dostał szansy na obronę. To również krytyka amerykańskiego społeczeństwa, które żąda szybkiego rozwiązania trudnych spraw i równie szybkiego pozbywania się kłopotliwych osób. Można to odnieść do sprawy Kavanaugha, gdyż zdaniem wielu osób (głównie przeciwników Donalda Trumpa) usunięcie go ze stanowiska Sędziego Najwyższego rozwiązałoby całą sytuację. Twórcy serialu nie zajęli konkretnego stanowiska wobec tej sprawy. Raczej ukazali gorący *news* i nie skomentowali go w żaden sposób. Warto zauważyć, iż to zdarzyło się w sezonie dwudziestym drugim, w którym również testowana jest kolejna, nowa formuła serialu z zaznaczeniem, że nawiązano i powrócono do starych i sprawdzonych rozwiązań znanych z serialu.

4.14. Podsumowanie

Stone i Parker w zajmowaniu wyraźnego stanowiska wobec konkretnych *hot newsów* byli zdecydowanie bardziej powściągliwi we wcześniejszych sezonach. Raczej prezentowali dany *hot news* niż go oceniali, a jeśli już to robili, to komentarz był subtelny i wyrażony w jednej scenie, np. scena z testamentem Kennyego z sezonu dziewiątego. Warto nadmienić, że przez wszystkie sezony twórcy serialu chętnie ukazują różne problemy czy trendy społeczne w charakterystyczny dla siebie sposób. W każdym odcinku widać, jak zmienia się społeczeństwo, zwłaszcza amerykańskie. Nie bez znaczenia dla tej zmiany pozostają media społecznościowe,

²⁷⁸ Kyle, nie rozumiesz, że to co się dzieje, to obrzucanie błotem? Dlaczego ludzie się skupiają na kilku głupich słowach, które powiedziałem, gdy za rogiem już są święta. Wydaje się, że wszyscy zapomnieli, czym są święta.

²⁷⁹ Powinniśmy się czuć bardzo zadowoleni z siebie, powinniśmy sobie pogratulować, że pozbyliśmy się całej k.py ze społeczeństwa [wykropkowanie M.Z., liczba kropek odpowiada liczbie opuszczonych liter].

takie jak Facebook i Twitter. Można stwierdzić, iż Stone i Parker poprzez serial sami próbują zrozumieć przemiany kulturalne i społeczne, jakie zachodzą w Stanach Zjednoczonych i na świecie. W ostatnich trzech sezonach twórcy serialu zajmują konkretne stanowisko, m.in. podają krytykę kampanię prezydencką oraz same wybory. Ich zdaniem ludzie żyją przeszłością, nostalgią czasów swojej młodości, stąd wygrana D. Trumpa oraz *remaki* znanych filmów i seriali.

Od sezonu dziewiętnastego Stone i Parker zdecydowali o zmianie formuły serialu. Było to spowodowane ewolucją prezentacji seriali i chęcią nadania swego rodzaju „świeżości” produkcji. Równocześnie ta aktualizacja odbywała się na poziomie miasteczka South Park. Od tego sezonu mieszka w nim także PC Principal, którego celem była zmiana poglądów mieszkańców i wyglądu miasteczka na bardziej współczesne – otwarcie na inne kultury, rasy i poglądy. W ten sposób Stone i Parker odpowiedzieli na popularny w Stanach Zjednoczonych ruch PC (poprawność polityczna). Kolejną inspiracją były *newsy* o zamachach, migracji i rasizmie. Twórcy sami przyznają, iż postać D. Trumpa w serialu, czyli Pana Garissona, była wymuszona przez trwającą wtedy kampanię prezydencką. Kolejny sezon (czyli dwudziesty) był dla Stona i Parkera najtrudniejszy, ponieważ wygrana Trumpa sprawiła, iż jego postać w South Parku „utknęła” w Białym Domu. Chcieli kontynuować wątki z poprzedniego sezonu. Pierwotnie Pan Garisson po przegranej miał wrócić do szkoły w miasteczku, aby znów stać się nauczycielem. Jednak, mimo trudności, w sezonie dwudziestym postanowili się zmierzyć z problemem hejtu internetowego i trolli internetowych. Dodatkowo pokazali dekadentyzm, jaki dotknął społeczeństwo w ostatnich latach. Główną postacią, która prowadziła wątek przewodni stał się Gerald Broflovski, który został trollem internetowym, odreagowującym swoje niepokoje i frustracje przez obrażanie innych w sieci. Sezon dwudziesty był mocno krytykowany za brak pomysłu. Po zakończeniu sezonu Stone i Parker zapowiedzieli powrót do korzeni. Sezon dwudziesty pierwszy, według fanów i krytyków, był udany i bardziej klasyczny w swojej formie, mimo że kontynuował wątki z dwóch poprzednich serii. Tu pojawiło się znacznie więcej *hot newsów* oraz nowych pomysłów. Stone i Parker przyznali, iż obecny Prezydent Stanów Zjednoczonych jest na tyle zabawny, że stanowi genialną inspiracją do tworzenia odcinków. Ostatni sezon również był ciepło przyjęty przez odbiorców, a to ze względu na powrót do znanych postaci oraz bardziej klasyczny styl serii. Interesujące jest to, że w sezonie dwudziestym drugim twórcy pozbyli się bohaterów, którzy już od dłuższego czasu nie występowali w serialu, takich jak Mr. Henkey i Szatan. Były to postaci kultowe i rozpoznawalne wśród fanów serii. Jednak, wydaje się, iż żarty, gagi i nawiązanie do kultury popularnej prezentowane przez ostatnie cztery sezony, znacznie odbiegają od ich poziomu prezentowanego w sezonach wcześniejszych. Obecnie nie są one tak subtelne, są bardziej literalne i prostsze – opierają się głównie na grach słownych, a zdecydowanie mniej na obrazie, co w kontekście serialu jest sytuacją niecodzienną. W sezonie 22 widać powrót do wcześniejszych rozwiązań, jednak jest to ukazane subtelnie, raczej w celach sentymentalnych niż praktycznych.

Zakończenie

Książka ta jest próbą przedstawienia serialu *Miasteczko South Park*, komizmu w nim zawartego oraz przemiany, jaką przeszedł przez ostatnie lata. Zwłaszcza w ukazywaniu *hot newsów* i podejścia do mediów o charakterze informacyjnym. Obecnie Stone i Parker chętnie wyrażają swoje stanowisko wobec przedstawionych w serialu gorących *newsów*. Tymczasem we wcześniejszych epizodach brakowało wyraźnego komentarza wobec wydarzeń, które stanowiły inspirację danych serii. Często pozwalali sobie jedynie na małą dygresję dotyczącą tego, co się dzieje lub zarysowanie problemu z kilku stron. Jednak niezmiennie od 22 lat ukazują je w charakterystyczny dla siebie sposób. Jak sami podkreślają, od dziewiętnastego sezonu chcieli coś zmienić, aby nadać serialowi nową jakość, przystosować go do czasów obecnych²⁸⁰. W każdym odcinku otwarcie krytykują oraz przedstawiają różne zachowania społeczne, nierzadko przekraczając tematy tabu, jak: molestowanie seksualne, kanibalizm czy problem tolerancji. Również kultura popularna jest tu przedmiotem refleksji, jako istotny temat serialu stanowi ona jego podstawę, ponieważ w epizodach często występują nawiązania do zjawisk związanych z popkulturą oraz jej krytyka.

Hot newsy prezentowane są zazwyczaj w żartobliwy sposób, co raczej nie wynika z uszczypliwości twórców. Przeciwnie, Stone i Parker poprzez *Miasteczko South Park* pokazują często absurd oraz irracjonalne zachowania społeczne, jakie towarzyszą wydarzeniom, a które nie powinny mieć miejsca, np. ukazanie mediów informacyjnych jako stronniczych. Nie jest to przekazywanie wiadomości, ale wyrażanie swojego zdania i opinii osób je prezentujących. Podobnie wygląda problem prezentowania napięć na tle rasowym oraz wolności słowa, które są obecne w publicznych debatach społecznych i stanowią poważny problem w Stanach Zjednoczonych. Doskonale obrazują to przeanalizowane w tej książce odcinki, takie jak: *World War Zimmerman* i *Member Berries*.

Miasteczko South Park posiada także walory edukacyjne. Poprzez krytykę niepożądanych zachowań i wzorców twórcy doskonale oddają to, co nie powinno być pochwalane i – parafrazując Bergsona – karcą je przez śmiech. Pogłębiona analiza serialu również ukazuje zachowawczość i konserwatyzm samych twórców. Idealnie ilustrują to poruszane tematy, jak: aborcja, homoseksualizm, transseksualizm czy świat nowych technologii.

Książka ta nie wyczerpuje tematu związanego z serialem *Miasteczko South Park*. Dzięki temu, że serial emitowany jest od 22 lat, daje wiele możliwości do badań kulturowych, dotyczących na przykład: przemian społecznych, ekonomicznych czy zjawiska kultury popularnej w serialu. Przykładowo, perspektywa badawcza może dotyczyć założenia, iż serial tak oddziałuje na odbiorców, że świat postrzegają przez pryzmat serialu, ponieważ *Miasteczko South Park* tłumaczy i interpretuje wiele wydarzeń, jak np. zagrożenie ze strony terrorystów, które przez

²⁸⁰ Cechą wyróżniającą serial jest aktualność. Jednak z uwagi na długą obecność serialu na antenie, twórcy uznali, że *Miasteczko South Park* i bohaterowie serialu w pewien sposób „zatrzymali się” w czasie i nie oddają rzeczywistości. Stąd eksperymenty z różnymi zabiegami stosowanym w serialu, począwszy od sezonu siedemnastego. Jednak pełnię osiągnęły one w sezonie 19 i kolejnych.

Stona i Parkera jest bagatelizowane lub ukazane tak, by nie wydawało się, aż tak przerażające. Dodatkowo, serial daje możliwość przeanalizowania przemian społeczeństwa amerykańskiego, np. pod kątem komunikacji, problemu równości płci czy z perspektywy *gender studies*.

Bibliografia

Wydawnictwa zwarte

- Bachtin M., *Twórczość Franciszka Rabelais'go a kultura ludowa średniowiecza i renesansu*, Kraków 1975.
- Bennett L.W., *News: The Politics of Illusion*, New York 1988.
- Bergson H., *Śmiech. Esej o komizmie*, Kraków 2000.
- Bergson H., *Śmiech. Studium o komizmie*, Lwów – Warszawa 1902.
- Bocheński T., *Czarny humor w twórczości Witkacego, Gombrowicza, Schulza. Lata trzydzieste*, Kraków 2005.
- Darska B., *To nas pociąga: o serialowych antybohaterach*, Gdańsk 2012.
- Delumeau J., *Strach w kulturze Zachodu: XIV–XVIII w.*, tłum. A. Szymanowski, Warszawa 1986.
- Dziemidok B., *O komizmie. Od Arystotelesa do dzisiaj*, Gdańsk 2011.
- Garczyński S., *Anatomia komizmu*, Poznań 1989.
- Goban-Klas T., *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*, Warszawa 2004.
- Irzykowski K., *Pisma. Cz. 1. Czyn i słowo. Glossy sceptyka*, red. Andrzej Lam, Kraków 1980.
- Jung G.C., *The Portable Jung*, red. red. Joseph Campbell, Harmondsworth 1976.
- Komizm*, [w:] *Słownik terminów literackich*, Warszawa 2008.
- Lis T., Skowroński K., Ziomecki M., *ABC dziennikarstwa*, Warszawa 2002.
- News Piracy and The Hot News Doctrine Origins in Law and Implications for the Digital Age*, red. E. Rise, New York 2005.
- Olszański L., *Dziennikarstwo internetowe*, Warszawa 2006.
- South Park and philosophy: Bigger, longer, and more penetrating*, red. B. Hanley, Chicago 2007.
- Sznajderman M., *Blazen. Maski i metafor*, Warszawa 2014.
- Taking South Park Seriously*, red. J. A. Weinstock, New York 2008.
- The Deep End of South Park: Critical Essays on Television's Shocking Cartoon Series*, red. L. Stratyner, J.R. Keller, McFarland, US 2009.
- Tomczuk-Wasilewska J., *Psychologia humoru*, Lublin 2009.
- Wojtak M., *Analiza gatunków prasowych. Podręcznik dla studentów dziennikarstwa i kierunków pokrewnych*, Lublin 2008.

Rozdziały w wydawnictwach zwartych

- Auxier E.R., *Killing Kenny: Our daily dose of death*, [w:] *South Park and philosophy: Bigger, longer, and more penetrating*, red. R. Hanley, Chicago 2007.

- Halsall A., *“Bigger Longer & Uncut” South Park and the Carnavalesque*, [w:] *Taking South Park Seriously*, red. J. A. Weinstock, New York 2008.
- Halsall A., *“Bigger Longer & Uncut” South Park and the Carnavalesque*, [w:] *Taking South Park Seriously*, red. J. A. Weinstock, New York 2008.
- Martin A.R., *Sense of humor*, [w:] *Positive psychological assessment. A Handbook of models and measures*, red. S.J. Lopez, C.R. Snyder, Washington 2003.
- Palczewski M., *Kilka uwag o tabloidyizacji newsa*, [w:] *News i dziennikarstwo śledcze wobec wyzwań XXI wieku*, red. M. Palczewski, M. Worsowicz, Łódź 2010.
- Sobota J., *Bohater rozdarty – współczesne seriale jako obszar symulacji dylematów etycznych*, [w:] *Seriale w kontekście kulturowym. Serialowe sedno*, red. M. Cichmińska, A. Krawczyk-Łaskarzewska, P. Przytuła, Olsztyn 2016.
- Szegda J., *Mojo – przyszłość dziennikarstwa przez telefon komórkowy*, [w:] *Problemy konwergencji mediów*, red. M. Kaczmarczyk, D. Rott, Sosnowiec 2013.
- Szynol A., *Tabloidy na polskim rynku – bilans zysków i strat*, [w:] *Tabloidyizacja języka i kultury*, red. I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa, Wrocław 2010.
- Wassmann C., *An Introduction: Therapy and Emotions in Film and Television*, [w:] *Therapy and Emotions in Film and Television: The Pulse of Our Times*, red. C. Wassmann, Houndmills, Basingstoke, Hampshire 2015.

Wydawnictwa ciągłe

- Arcimowicz K., *Antybohaterowie neoseriali – gra (z) wartościami*, „Ars Inter Cultura” 2016, vol. 5.
- Brzezińska A., *Specyfika czarnego humoru w najnowszej kinematografii czeskiej*, „Ogrody Nauki i Sztuki” 2013, nr 3.
- Dukaj J., *Serial zamiast powieści*, „Filmowy. Magazyn do Czytania” 2012, nr 11.
- Gołębiewska M., *Henri Bergson a Karo l Irzykowski — inspiracje i paralele*, „Prace Polonistyczne” 2015, t. LXX.
- Hendrykowski M., *Fakt medialny*, „Images” 2016, vol. XVIII, no. 27.
- Karimova G., *Interpretive Methodology from Literary Criticism: Carnavalesque Analysis of Popular Culture: Jackass, South Park, and ‘Everyday’ Culture*, „Studies in Popular Culture” 2010, vol. 33, no. 1.
- Kostołowski A., *Humor i sztuka. Uwagi typ(k)ologiczne*, „Dyskurs: Pismo Naukowo-Artystyczne ASP we Wrocławiu” 2015, nr 19.
- Kudra A., *News jako funkcja*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica” 2010 nr 13.
- Major M., *„Era antybohaterów” w amerykańskiej produkcji telewizyjnej. Próba diagnozy nowego zjawiska na mapie kultury popularnej*, „Panoptikum” 2011, nr 10.
- Piontek D., *Tabloidyizacja i dziennikarstwo*, „Znak” 2001, nr 670.
- Strug A., *Od śmiechu do ironii. Wstęp do problematyki ironizowania*, „Roczniki Humanistyczne” 2011, t. LIX, z. 4.
- Szynol A., *Tabloidyizacja programów informacyjnych na przykładzie wrocławskich stacji telewizyjnych*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2013, nr 1.

Zawadzki B., *Przegląd krytyczny ważniejszych teorii komizmu*, „Przegląd Filozoficzny” 1929, nr 32.

Inne

Wieczorek P., *Dziennikarz profesjonalny czy obywatelski? Przyszłość zawodu w wirtualnym newsroomie*. Referat wygłoszony podczas IV Ogólnopolskiego Seminarium Medioznawczego „Wpływ Internetu na ewolucję narodowych systemów medialnych”, Warszawa 2014.

Źródła internetowe

- <http://edition.cnn.com/2013/01/17/us/lance-armstrong-fast-facts/index.html>, (data dostępu: 12.03.2018).
- http://pl.southpark.wikia.com/wiki/Miasteczko_South_Park, (data dostępu: 17.12.2017).
- <http://subtitlesbank.online/pl>
- <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114881,23916159,strzelanina-w-usa-zabil-piec-osob-i-popelnil-samobojstwo.html>, (data dostępu: 01.02.2019).
- <http://www.abc.net.au/news/2017-09-15/north-korea-fires-missile-from-pyongyang-towards-the-east/8948180>, (data dostępu: 23.04.2018).
- <http://www.bbc.com/news/entertainment-arts-41550376>, (data dostępu: 24.04.2018).
- <http://www.bbc.com/sport/cycling/19903716>, (data dostępu: 12.03.2018).
- <http://www.filmweb.pl/serial/Miasteczko+South+Park-1997-94331>, (data dostępu: 17.12.2017).
- <http://www.gry-online.pl/gry-z-serii-i-podobne.asp?ID=216>, (data dostępu: 17.12.2017).
- <http://www.imdb.com/title/tt0144618/>, (data dostępu: 02.01.2018)
- http://www.imdb.com/title/tt0394893/?ref_=ttep_ep2, (data dostępu: 17.12.2017).
- <http://www.notablebiographies.com/news/Ge-La/Graden-Brian.html>, (data dostępu: 02.01.2018).
- <http://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/892186,Rasizm-Obama-zabral-glos-w-sprawie-Zimmermana>, (data dostępu: 12.03.2018).
- <http://www.rmfm24.pl/kultura/news-woody-allen-o-sprawie-weinsteina-boje-sie-polowania-na-kazde,nId,2452797>, (data dostępu: 24.04.2018).
- <http://www.rmfm24.pl/raporty/raport-wybory-prezydenckie-w-usa-2016/fakt/news-miliarder-donald-trump-chce-byc-prezydentem-bedzie-kandydowa,nId,1836941>, (data dostępu: 13.04.2018).
- <http://www.seattlepi.com/ae/tv/article/On-TV-Social-satire-keeps-South-Park-fans-1216014.php>, (data dostępu: 17.12.2017).
- <http://wyborcza.pl/7,75399,23962661,usa-juz-dwie-kobiety-oskarzaja-go-o-molestowanie-brett-kavanaugh.html>, (data dostępu: 07.02.2019).
- <https://ftw.usatoday.com/2015/05/tom-brady-cheater-new-england-patriots-wells-report-deflategate>, (data dostępu: 07.04.2018).
- <https://subtitleslive.com/south-park/season-21/episode-2>
- <https://wiadomosci.wp.pl/usa-strzelanina-w-jacksonville-na-florydzie-nieoficjalnie-4-osoby-nie-zyja-10-jest-rannych-6288624567723649a>, (data dostępu: 01.02.2019).

<https://wiadomosci.wp.pl/usa-strzelanina-w-wisconsin-piec-osob-zostalo-rannych-6297110193907841a>, (data dostępu: 01.02.2019).

<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1765792,2,metoo-w-amerykanskim-senacie-christine-blasey-ford-vs-brett-kavanaugh.read>, (data dostępu: 07.02.2019).

<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1765792,3,metoo-w-amerykanskim-senacie-christine-blasey-ford-vs-brett-kavanaugh.read> (data dostępu: 17.05.2019).

<https://www.polskieradio.pl/7/2426/Artykul/1527855,Zamach-w-Turcji-Za-eksplozja-mogastac-islamisci>, (data dostępu 16.04.2018).

<https://www.procon.org/headline.php?headlineID=005323>, (data dostępu: 17.04.2018).

<https://www.spidersweb.pl/2017/09/facebook-reklamy-rosja.html>, (data dostępu: 19.04.2018).

<https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2015/jun/01/caitlyn-jenner-bruce-jenner-vanity-fair>, (data dostępu: 07.04.2018).

<https://www.theguardian.com/us-news/2016/sep/05/barack-obama-colin-kaepernick-national-anthem-protest>, (data dostępu: 17.04.2018).

<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/brett-kavanaugh-oskarzony-o-napasc-seksualna,868853.html>, (data dostępu: 06.02.2019).

<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/korea-polnocna-mamy-bombe-wodorowawstrzasy-sejsmiczne,769518.html>, (data dostępu: 23.04.2018).

<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/piep-gnojki-proces-zimmermana-rozpoznana-ostro,335190.html>, (data dostępu: 12.03.2018).

<https://www.tvp.info/39098257/strzelanina-w-usa-sa-ofiary-smiertelne>, (data dostępu: 01.02.2019).

<https://www.washingtonpost.com/news/checkpoint/wp/2016/09/29/the-raging-debate-over-the-american-sailor-who-refused-to-salute-during-the-national-anthem/?noredirect=on>, (data dostępu: 17.04.2018).

<https://www.washingtonpost.com/news/early-lead/wp/2016/08/27/colin-kaepernick-refuses-to-stand-for-national-anthem-to-protest-police-killings/?noredirect=on>, (data dostępu: 17.04.2018).

<https://www.wired.com/1997/09/it-aint-easy-making-south-park-cheesy/>, (data dostępu: 17.12.2017).

Karimova G., *Interpretive Methodology from Literary Criticism: Carnavalesque. Analysis of Popular Culture: Jackass, South Park, and 'Everyday' Culture*, wydanie elektroniczne, 2010.

Kocur M., *Media: pierwsza czy czwarta władza?*, 2007, https://reporterzy.info/95,media_pierwsza_czy_czwarta_wladza.html (data dostępu: 19.05.2019).

Słownik języka polskiego, <http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2575269> (data dostępu: 30.12.2017).

Filmografia

1. *6 Days to Air: The Making of South Park*, reż. Arthur Bradford, [online], USA, 2011.
2. *Best Friends Forever*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 9, odcinek: 4, [online], USA, 2005.
3. *A Scause for Applause*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 16, odcinek: 13, [online], USA, 2012.
4. *World War Zimmerman*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 17, odcinek: 3, [online], USA, 2013.
5. *Stunning and Brave*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 19, odcinek: 1, [online], USA, 2015.
6. *Where My Country Gone*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 19, odcinek: 2, [online], USA, 2015.
7. *Naughty Ninjas*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 19, odcinek: 7, [online], USA, 2015.
8. *Member Berries*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 20, odcinek: 1, [online], USA, 2016.
9. *Put It Down*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 21, odcinek: 2, [online], USA, 2017.
10. *Franchise Prequel*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 21, odcinek: 4, [online], USA, 2017.
11. *Sons A Witches*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon: 21, odcinek: 6, [online], USA, 2017.
12. *Dead Kids*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon 22 odcinek: 01, [online], USA, 2018.
13. *The Problem with a Poo*, Reż. Trey Parker, Matt Stone, sezon 22 odcinek: 3, [online], USA, 2018.

ISBN 978-83-66187-43-6 (oprawa miękka)

ISBN 978-83-66187-44-3 (PDF)